

BIALY WHITE EAGLE ORZEL

Anna Podkowiak
 apodkowiak@liberty-bank.com
 860-402-7076 | NMLS #529133

Mówię po polsku!

**Mortgage Loans,
Home Equity & Refinance.**

Anna provides a full spectrum of financial knowledge and ensures a simplified mortgage process, guiding her customers from application through closing.

LIBERTY BANK
 Be Community Kind.™

Member FDIC Equal Housing Lender liberty-bank.com

Tam DOM Twój, gdzie serce Twoje!
 Profesjonalna i rzetelna obsługa transakcji.
 Boston. Southeast. Metrowest.

**Teraz KUPNO i SPRZEDAŻ
nieruchomości na CAPE COD**

**114 Farmersville Rd
Sandwich MA 02563**

Ania Karam
 Realtor®
 Mobile: (781) 708-2934

CAPE COD & ISLANDS
 ASSOCIATION OF REALTORS® INC.
 MULTIPLE LISTING SERVICE, INC.

Uroczystość w Amerykańskiej Częstochowie:
 Polonia ze wschodniego wybrzeża oddała cześć
 Żołnierzom Wyklętym

Przywrócić pamięć bohaterom

Chciano ich wymazać z kart historii i z ludzkiej pamięci. Nie udało się. Żołnierze Wyklęci, czyli członkowie powojennego podziemia antykomunistycznego, powrócili w glorii chwały, by zająć należne im miejsce wśród polskich bohaterów. Pamięć o nich przez te wszystkie lata kultywowała i do dziś czci amerykańska Polonia. 3 marca w Amerykańskiej Częstochowie odbyły się uroczyste obchody, podczas których oddano hołd Niezłomnym.

Czytaj ➔ str. 36-37

Pomnik Żołnierzy Wyklętych w Amerykańskiej Częstochowie przedstawia „Inkę”, rotmistrza Pileckiego oraz pułkownika „Łupaszkę”, zamordowanych przez komunistów

ZAWADA INSURANCE

**ZAOSZCZĘDZIMY CI
NA UBEZPIECZENIU**

✓ samochód ✓ biznes ✓ dom ✓ życie

131 Millbury St., Worcester, MA
508 831 0133
 www.zawadagroup.com

**Pierwsze na Florydzie
polskie biuro detektywistyczne
zaprasza do skorzystania z usług**

- ▶ Poszukiwania osób ▶ Sprawy rozwodowe
- ▶ Pomoc w sprawach na terenie Polski
- ▶ Dochodzenia ubezpieczeniowe
- ▶ Ustalanie majątku

PIERWSZA KONSULTACJA ZA DARMO

CONTRA
 RISK-CONSULTING LLC

35 Grand Palms Blvd, Englewood, FL 34223
 Mobile: 941 549 2395
 Email: office@contra-riskconsulting.com | www.contra-riskconsulting.com
 FL License# A1500303

**TERAZ
CODZIENNIE
BIAŁY ORZEL 24 ONLINE**

www.BialyOrzel24.com

Więcej!

**NAJNIŻSZE CENY BILETÓW
LOTNICZYCH DO POLSKI,
Z POLSKI I NA CAŁY ŚWIAT!**

Pakiety wakacyjne (all inclusive) oraz rejsy statkiem (Cruise)
 na Karaiby, Bermudy, Bahamy, Hawaje, Meksyk i inne

**WYCIEZKI GRUPOWE I INDYWIDUALNE
REZERWACJE HOTELI I WYNAJEM SAMOCHODÓW**

Wysyłka dolarów, paczek, samochodów i motocykli

ZIGGY'S TOURS
 And Service
 www.ziggystours.net

827 Dorchester Ave.,
 Dorchester, MA 02125
 Tel. 617-288-7777
 Fax 617-288-5777
 ziggy@ziggystours.net

Tradycja dobrego smaku ... nie tylko od święta!

W ofercie **DOMOWA BIAŁA**
KIEŁBASA – idealna do żurku

Prawdziwy smak polskich świąt

Wędliny wyrabiane i wędzone według tradycyjnej receptury
- doskonale na wielkanocny stół

895 Meadow Street
Chicopee, MA 01013
Tel. 413-594-8768

dompak PACZKI DO POLSKI I EUROPY

- ✓ Paczki morskie i lotnicze z serwisem od drzwi do drzwi
- ✓ Wynajem części lub całego kontenera
- ✓ Mienie przesiedleńcze
- ✓ Serwisy celne
- ✓ Śledzenie przesyłek na naszej stronie internetowej
- ✓ Zakupy przez internet dla klientów w Polsce
- ✓ Wysyłka paczek do Paczkomatów InPost
- ✓ Wysyłka pojazdów, w tym:
  - Samochody
  - Motocykle
  - Quady
  - i inne

DOSTARCZAMY DO:

CHCESZ WIEDZIEĆ WIĘCEJ?
 732.325.3322 lub 718.705.0070
www.dompak.us

WSTĘP

MARCIN BOLEC
REDAKTOR
NACZELNY

1 marca przypadał Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych. To święto stosunkowo nowe w polskim kalendarzu, ustanowione przez Sejm RP z inicjatywy śp. prezydenta Lecha Kaczyńskiego w 2011 r. Nowe, ale bardzo ważne – stanowi ono oficjalne potwierdzenie roli, jaką odegrali oni na drodze Polski do odzyskania niepodległości i przywrócenie im należnego miejsca w historii. Wybór tej akurat daty – związanej z 60. rocznicą zamordowania przez komunistyczny aparat bezpieczeństwa członków IV Zarządu Głównego Zrzeszenia Wolności i Niezawisłości – był także symbolicznym aktem uhonorowania najwyższej ofiary złożonej przez tysiące żołnierzy podziemia w trakcie pierwszej dekady rządów komunistów. Żołnierze Wyklęci jako pierwsi podjęli po wojnie walkę z komunistycznym reżimem w Polsce. Dla większości z nich była to kontynuacja walki z czasów wojny, w której stawką nadal była prawdziwie wolna ojczyzna. Nie poszli na kompromis i zapłacili za to najwyższą cenę – odebrano im nie tylko życie, ale też próbowano wymazać ich z narodowej pamięci. Przez długie lata pamięć o Żołnierzach Wyklętych podtrzymywana była jedynie wśród rodzin, przyja-

ciół i środowisk kombatanckich, w tym przez środowiska polonijne. Polonia do dziś pamięta i oddaje im hołd, czego przykładem są zarówno ponadstanowe obchody w Amerykańskiej Częstochowie, o którym możecie Państwo przeczytać więcej na łamach tego numeru gazety, ale i liczne lokalne uroczystości. Bardzo budujące jest to, że biorą w nich udział dzieci i młodzież. To właśnie jest najważniejsze – aby młodemu pokoleniu przekazywać wiedzę i prawdę historyczną, aby zaszczepić w nich szacunek do Polski i przywiązanie do wartości, które są ponadczasowe i za które ich przodkowie oddawali życie. Kiedyś to przecież ich odpowiedzialnością będzie dbanie o tę pamięć i przekazanie jej dalej. Młodzież powinna poznawać tę prawdę z podręczników szkolnych, w których ta część historii wreszcie powinna być odpowiednio wyeksponowana, ale też poprzez uczestnictwo w rocznicowych obchodach czy uroczystościach, podczas których celebrowane są ważne dla polskiego narodu święta. Swoją postawą dajmy przykład naszym dzieciom, by kiedyś to one były świadome swego dziedzictwa i szerzyły prawdę o nim tu, w Ameryce. To kluczowe, jeśli Polonia ma przetrwać jako społeczność przez kolejne lata.

PLUS, MINUS

WOJCIECH ZAREMBA

Mieszkający obecnie w San Francisco współzałożyciel spółki Open AI i współtwórca Chata GPT podarował Zespołowi Szkół Ogólnokształcących w Kluczborku, którego jest absolwentem, pół miliona złotych. Hojny gest i dowód pamięci o swoich korzeniach.

LECH WAŁĘSA

Były prezydent w rozmowie z Tomaszem Lisem na pytanie o Jarosława Kaczyńskiego odpowiedział: „brat brata zabije, a potem kończy w wariatkowie albo popełnia samobójstwo”. Wałęsa jest znany z kontrowersyjnych wypowiedzi, ale to już przekracza granice moralności.

WHITE EAGLE MEDIA, LLC

55 Broad St. Suite 220, New Britain, CT 06053

Sales & Editorial: (860) 223-1150

Email: info@whiteeaglenews.com

Toll Free: (800) 668-0667

www.whiteeaglenews.com

www.BialyOrzel24.com Facebook.com/BialyOrzel24

Publisher & Managing Partner

Darek Barcikowski – publisher@whiteeaglenews.com

Editor-in-Chief & Managing Partner

Marcin A. Bolec – editor@whiteeaglenews.com

Associate Editor: Joanna Szybiak

Reporters: Barbara Bilińska Bolec, Edward Bolec, Robert Strybel, Halina Kossak, Halina Głowacka, Anna Miler, Tomasz Ryzner

Contributors: Robert Rothstein, Tomasz Moczerniuk, Marek Kania, Sylwia Wadach Kloczkowska, Robert Iwanicki, o. Michał Czyżewski, Janusz Romański, Paweł Markiewicz, Catherine Blinder, Marcin Żurawicz

Office Manager: Susan Carlo

Circulation Manager: Anna Górecka

Media Planner: Izabela Wróblewski

Graphics: Tomasz Świętoniowski, Zbigniew Czeranowski

Advertising: Helena Boczoń

The White Eagle is a biweekly publication of White Eagle Media LLC. The content of this publication may not be reprinted or re-transmitted in whole or in part without the expressed written consent of the publisher. White Eagle Media assumes no responsibility for advertising content or errors but will reprint whatever part of the advertisement needs corrections if written notice is submitted within a week of the date of publication. Annual subscriptions are available at the rate of \$89. Semiannual subscriptions are available at a rate of \$49.

Projekt finansowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ramach konkursu Polonia i Polacy za Granicą 2023

Projekt „Polska platforma medialna w USA - Wydania prasowe” realizowany przez Fundację Wolność i Demokracja.

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

KURSY WALUT:

1 USD = 3.98 PLN | 1 PLN = 0.25 USD

Źródło: Narodowy Bank Polski. Kursy z 2 dni przed datą wydania.

ZAWADA INSURANCE

✓ samochód ✓ biznes
✓ dom ✓ życie

ZAOSZCZĘDZIMY CI NA UBEZPIECZENIU

Możliwość załatwienia całej transakcji telefonicznie lub przez internet!
Honorujemy polskie prawo jazdy oraz prawo jazdy z innych stanów.

131 Millbury St., Worcester, MA
508 831 0133
www.zawadagroup.com

Pieniądze nie rosną na drzewach.
Dlatego nie powinieneś przepłacać za ubezpieczenie samochodu!

Przynieś obecną polisę do naszego biura, a my pokażemy Ci, jak możesz obniżyć koszt ubezpieczenia!

REPREZENTUJEMY NAJWIĘKSZE FIRMY UBEZPIECZENIOWE. ZNAJDIEMY NAJBARDZIEJ KORZYSTNĄ OFERTĘ DLA CIEBIE!

Global Insurance Services, Inc.

ODWIEDŹ JEDNĄ Z NASZYCH LOKALIZACJI LUB ZADZWOŃ:
321 FREEPORT ST., DORCHESTER, MA 02122, TEL. (617) 268-3200
818 WESTERN AVE., LYNN, MA 01905, TEL. (781) 595-7315

MÓWIMY PO POLSKU

Podaruj swojemu dziecku język ojczysty!

Szkoła Języka Polskiego im. św. Jana Pawła II w Bostonie
52 Boston St., South Boston, MA 02127

Przyjmujemy dzieci w wieku od 3 do 15 lat

www.psboston.org
✉ polishlanguageschool@yahoo.com
☎ **617-464-2485**

EDITH PALEY
REALTOR

WILLIAM RAVEIS

— BUYING OR SELLING A HOME? —
Jesteś zainteresowany kupnem lub sprzedażą domu? Jeśli tak, będziesz potrzebować doświadczonego agenta u swojego boku.

CONTACT:
Edyta Paley
✉ EDITH.PALEY@GMAIL.COM
☎ 508.344.2626
♥ EDITHYOURREALTOR.COM

Komisja Europejska odblokuje fundusze unijne dla Polski

Miliardy popłyną nad Wisłę

 donaltdusk/facebook

Polska spełniła warunki do odblokowania funduszy z budżetu unijnego na lata 2021-27 – poinformowała Komisja Europejska. Stefan De Keersmaecker, rzecznik KE, wskazał, że chodzi o warunki dotyczące Karty Praw Podstawowych. Polska uzyska dostęp do 76.5 mld euro.

Rzecznik Komisji Europejskiej wyjaśnił, że Polska uzyska pieniądze w ramach programów polityki spójności, programów dotyczących zasobów wodnych i rybołówstwa oraz polityki spraw wewnętrznych.

W 2022 roku, w momencie zatwierdzenia tych programów, sama Polska przyznała, że warunki dotyczące Karty Praw Podstawowych nie zostały spełnione. Jak poinformowała KE, od tego czasu Polska ustanowiła skuteczne rozwiązania instytucjonalne i proceduralne zapewniające zgodność z Kartą na wszystkich etapach programowania i wdrażania programów unijnych. – Role i obowiązki organów takich jak Rzecznik Praw Człowieka zostały jasno okreś-

Premier Donald Tusk otrzymał dobre wieści od Ursuli von der Leyen, przewodniczącej KE

lone. Wprowadzono też skuteczny mechanizm składania skarg i sprawozdawczości – podała KE.

Zdaniem unijnych urzędników poprzez reformę systemu dyscyplinarnego sędziów Polska rozwiązała problemy związane z niezależnością sądownictwa. Ponadto sądy mogą wszczynać postępowania spraw-

dzające, czy sędzia spełnia wymogi niezawisłości wynikające z przepisów unijnego traktatu.

Polska może się teraz ubiegać o zwrot kosztów inwestycji w ramach ww. programów. Komisja zapowiedziała, że będzie ściśle monitorować stosowanie wprowadzonych przepisów.

Polska pomaga Republice Zielonego Przylądka

Pierwsze takie laboratorium

W Prai, stolicy Republiki Zielonego Przylądka, powstało molekularne laboratorium chorób tropikalnych. Sprzęt, w który wyposażono nową placówkę, został zakupiony dzięki wsparciu polskich władz.

Republika Zielonego Przylądka to państwo na Oceanie Atlantyckim, położone na Wyspach Zielonego Przylądka, odległych ponad 450 km od zachodnich wybrzeży Afryki. Laboratorium ma swą siedzibę na Uniwersytecie im. Jean Piageta w głównym mieście byłej portugalskiej kolonii.

– Uczelnia może teraz nie tylko prowadzić badania w niedostępnych dotąd obszarach i kształcić studentów, ale też uczestniczyć w międzynarodowych konsorcjach badawczych – powiedział Bartłomiej Zdaniuk. Ambasador RP w Dakarze gościł w Republice Zielonego Przylądka akurat w czasie, gdy placówka w Prai zainaugurowała działalność (złożył listy uwierzytelniające na ręce Jose Marii Nevesa, prezydenta RZP).

– Bez wsparcia ambasady polskiej realizacja tego przedsięwzięcia nie byłaby w ogóle możliwa – podkreśliła Joanita Rodrigues, rektor kabowerdeń-

skiego uniwersytetu. Dodała, że nowy projekt posłuży głównie badaniu chorób tropikalnych przenoszonych przez owady.

Wcześniej w miejscowości Ribeiro da Barca na wyspie Santiago, przy wsparciu władz polskich, utworzono w tamtejszej szkole podstawowej ogród warzywny z systemem nawadniania. Polska wsparła też ośrodek pomocy społecznej dla dzieci z rodzin wrażliwych społecznie, prowadzony w mieście Mindelo na wyspie Sao Vicente. Ośrodek prowadzą ojcowie kapucyni.

Lepsza współpraca przy wykrywaniu przestępstw finansowych

Polska w Prokuraturze Europejskiej

Komisja Europejska potwierdziła udział Polski w Prokuraturze Europejskiej (EPPO). Tym samym polscy prokuratorzy będą włączeni w system ochrony interesów finansowych Unii Europejskiej.

– To świetna wiadomość dla Polski i Europy. Polska jako jeden z ostatnich krajów dołącza do Prokuratury Europejskiej – powiedział Krzysztof Śmiszek, wiceminister sprawiedliwości.

Polska przekazała do Komisji Europejskiej i Rady Unii Europejskiej formalną notyfikację o przystąpieniu do Prokuratury Europejskiej na początku roku (5 stycznia). Z końcem lutego KE potwierdziła udział Polski w PE, która będzie mogła prowadzić dochodzenia i ścigać przestępstwa naruszające interesy finansowe Unii, popełnione w Polsce po 1 czerwca 2021 roku.

Śmiszek podkreślił, że PE to mechanizm, który prowadzi do jeszcze lepszej współpracy przy wykrywaniu przestępstw transgranicznych na szkodę budżetu krajów UE. – Jestem dumny, że zaraz po tym, jak Polska ogłosiła wolę przystąpienia do Prokuratury Europejskiej, naszym krokiem poszła Szwecja i Irlandia – dodał wiceminister.

EPPO (European Public Prosecutor's Office) rozpoczęła funkcjonowanie 1 czerwca w 2021 roku. Prowadzi sprawy przestępstw związanych z nadużyciami finansowymi, korupcją, praniem brudnych pieniędzy i poważnymi transgranicznymi oszustwami na podatku VAT na kwotę powyżej 10 mln euro.

 krzysztofsmiszek/facebook

Krzysztof Śmiszek nie krył radości z decyzji Komisji Europejskiej

Polska zyska system obrony przeciwlotniczej i przeciwrakietowej

Umowa zbrojeniowa z USA

www.gov.pl/web/obrona-narodowa

To wielki dzień dla Polski, USA i NATO – powiedział Władysław Kosiniak-Kamysz, szef MON, po podpisaniu umowy na dostawę dla polskiego wojska systemu dowodzenia obroną przeciwlotniczą i przeciwrakietową IBCS dla II fazy programu Wisła oraz programu Narew.

– Dzięki sojuszowi z USA polskie wojsko zyskuje mózg operacyjny dla systemów obrony przeciwlotniczej i przeciwrakietowej. To wielka sprawa. Tak jak człowiek nie może funkcjonować bez zdolności rozpoznawczych, analitycznych, tak samo nie może bez tego działać obrona przeciwrakietowa – powiedział wicepremier.

Program Wisła i Narew będą operowały na IBCS, czyli najnowocześniejszym systemie dowodzenia obroną przeciwlotniczą na świecie. – Polska jako drugie po USA

państwo będzie miała najnowocześniejszy na świecie zintegrowany system dowodzenia – podkreślił szef MON. Wartość umowy wynosi około 2.53 mld dolarów netto. Zostanie ona zrealizowana w latach 2024-2031.

W uroczystości, oprócz Kosiniaka-Kamysza, udział wzięli m.in.: wiceszef MON Paweł Bejda, ambasador USA w Polsce Mark Brzezinski oraz szef Agencji Uzbrojenia gen. Artur Kuptel. – Bardzo się cieszę, że robimy kolejny krok na drodze umacniania polsko-amerykańskiej przyjaźni – powiedział ambasador USA.

– Umowa na 2.5 mld dolarów pozwoli na otworzenie pewnych możliwości dla polskich zakładów zbrojeniowych – powiedział Paweł Bejda, oceniając, że w ramach całego programu Wisła do polskiego przemysłu trafi około 10 mld złotych.

 TOM

Władysław Kosiniak-Kamysz i Mark Brzezinski nie kryli radości z podpisania umowy

Zespół chirurga z Wrocławia wygrał prestiżowy konkurs w Cincinnati

Polacy najlepsi z najlepszych

 Archivum prof. D. Patkowskiego

Profesor Dariusz Patkowski operuje i szkoli chirurgów dziecięcych na całym świecie

Praca naukowa zespołu prof. Dariusza Patkowskiego zwyciężyła w konkursie „Best of the best in pediatric surgery 2024”. Dotyczyła autorskiej operacji zespolenia zarośniętego przełyku techniką torakoskopową.

– To rzadka wada wrodzona. Szacuje się, że jedno dziecko na około 3.5 tysiąca rodzi się z zarośniętym przełykiem. Ze względu na zagrożenie życia operacja jest zwykle konieczna w pierwszych dniach życia noworodka – mówi prof. Dariusz Patkowski, kierownik Katedry i Kliniki Chirurgii i Urologii Dziecięcej Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu.

Zarośnięty przełyk uniemożliwia normalne jedzenie. Dziecko dusi się śliną, soki żołądkowe dostają się do oskrzeli, wywołując zapalenie płuc.

Zabiegi zespolenia zarośniętego przełyku techniką torakoskopową stały się znakiem firmowym wrocławskiej kliniki.

Prof. Patkowski przeprowadził taką operację w Polsce jako pierwszy, w 2004 roku. Od tego czasu wykonał kilkaset takich zabiegów, w większości we Wrocławiu, ale również za granicą. Wrocławski chirurg jest zapraszany do zabiegów na całym świecie. Operował dzieci m.in. w Niemczech, Francji, Szwajcarii, Ukrainie, Rosji, Hiszpanii, Włoszech, Kuwejcie, Egipcie.

Konkurs „Best of the best in pediatric surgery 2024” organizuje Cincinnati Children's Hospital Medical Center i GlobalcastMD. Tym razem do ścisłego finału konkursu zakwalifikowano 19 prac.

 TOM

WYSYŁAMY DO POLSKI:

- KWIATY ▪ UPOMINKI ▪ KOSZE
- ZESTAWY SPOŻYWCZE

NA KAŻDĄ OKAZJĘ Z GWARANTOWANĄ DOSTAWĄ DO DOMU ODBIORCY

SPRAW
KOMUŚ
WIELKĄ
RADOŚĆ!

908-352-9100

www.polamerNY.com

POLAMER

March 8, 2024

Przygotuj Twój stół na
Wielkanoc ze swoimi
ulubionymi produktami
Krakus®

NOWOŚĆ

 **SQUARE
ENTERPRISES®**

Dostępne u dystrybutora produktów.
Zadzwoń lub zrób zakupy online.

(973) 365-1639 | www.SquareEnterprises.com

Polonez

Paczki do Polski

WYŚLIJ PACZKĘ NA WIELKANOC!

\$10

off z kodem
EASTER24

do 31 marca

*Min 30 lbs morskie, min 10 lbs lotnicze

Lokalizacje:

Doty Cir #143,
West Springfield, MA 01089

(908) 862-1700

Polonez America LLC,
600 Markley Street
Port Reading, NJ 07064

info@polonezamerica.com

polonezamerica.com

- ✓ EARN MORE MONEY
- ✓ BOOST YOUR RETIREMENT INCOME
- ✓ MAXIMIZE YOUR TAX REFUND
- ✓ JOIN PRCUAlife AND CELEBRATE WITH US

BY OPENING A NEW PRCUAlife ANNUITY
OR TRANSFERRING YOUR EXISTING ACCOUNT

MYGA
MULTI-YEAR GUARANTEED ANNUITY
EDGE 150^K — 3 YEAR
5.00%^{*}
APY
3 YEAR GUARANTEE
\$1,500 minimum deposit

STAR 150^K — 5 YEAR
6.00%^{*}
APY
1 YEAR GUARANTEE
\$500 minimum deposit

ELITE 150^K — 8 YEAR
7.00%^{*}
APY
1 YEAR GUARANTEE
\$500 minimum deposit

*MINIMUM GUARANTEED 3%

POLISH ROMAN CATHOLIC UNION OF AMERICA | Life Insurance, Annuities & Member Benefits
984 N Milwaukee Avenue, Chicago, Illinois 60642 | (800) 772-8632 | PRCUA.ORG |

**Wesołych, radosnych
Świąt Wielkanocnych
oraz mokrego
dyngusa
życzy**

**EUROPEAN BAKERY
& PASTRY**

piekarnia i cukiernia

**Polskie
Święta.
Polskie
Smaki.**

Najlepsze polskie wyroby – dostępne w całej Nowej Anglii!

Szukaj naszych produktów w polskich sklepach, bądź odwiedź naszą piekarnię w Worcester

Nasze produkty znajdziesz również w:

Bazaar on Cambridge, Allston, MA
Bazaar West, Framingham, MA
Holiday International, Lynn, MA
Foods of Europe, Lynn, MA
Babushka Deli, Brighton, MA
Europa Deli, Chicopee, MA
Bernat's Polish Deli, Chicopee, MA
Fruit Fair, Chicopee, MA
Euromart, Boston, MA
Baltic Deli, Boston, MA
Podhale Deli, Stoughton, MA
Wally's Vegetables, Haverhill, MA

Orawa Bakery & Delicatessen, Webster, MA
DJ's Market, Boston, MA
Delray Docs, Webster, MA
Randall's Farm, Ludlow, MA
Polish Deli, Westfield, MA
BBA Deli, South Deerfield, MA
Victory International, West Springfield, MA
Victory Store, Westfield, MA
Gawron's Meats, Chicopee, MA
Karl's Sausage Kitchen, Peabody, MA
Polonus Deli, Salem, MA
Steve's Market, Salem, MA

Big E's Supermarket, Easthampton, MA
Polonia Market, Pawtucket, RI
Krakow Deli, Woonsocket, RI
Adam Polish Foods, Vernon, CT
Baltyk European Deli, Hartford, CT
Fils Deli, Cromwell, CT
Bartlett Street Superette, Manchester, NH
Medeo European Food & Deli, Westbrook, ME
Bogusha's Polish Restaurant & Deli, Portland, ME

Znasz potencjalny nowy punkt? Zadzwoń!

EUROPEAN BAKERY & PASTRY
29 Millbury St, Worcester, MA 01610 | Tel. 508-767-1651

SPECJAŁY NA WIELKANOC

- Małe surowe wędzone połówiczki
- Małe swojskie szyneczki
- Kiełbasa krojona
- Schab ze śliwką
- Biała kiełbasa
- Pieczone karkówki
- Pieczony boczek
- Pieczony schab
- Pieczona kaszanka
- Golonki pieczone w piwie
- Duży wybór ryb wędzonych
- Kartacze z mięsem podlaskie
- Paszтет domowy wieprzowy
- Paszтет domowy z kaczki
- Pieczeń cielęca z jajkiem
- Duży wybór domowych ciast

NOWOŚĆ! WŁASNE WYPIEKI

- na święta i na co dzień!

- BABKI PIASKOWE
- MAZURKI
- DOMOWE CIASTA
- PĄCZKI
- DROŻDZÓWKI

PODLASIE MEAT MARKET

188 High Street (róg Broad Street)
New Britain, Connecticut
Tel. 860-357-3051

DUŻY, DOGODNY
PARKING

Największy wybór własnych **WYROBÓW MIĘSNYCH**
oraz **ŚWIĄTECZNYCH SPECJAŁÓW** w New Britain!

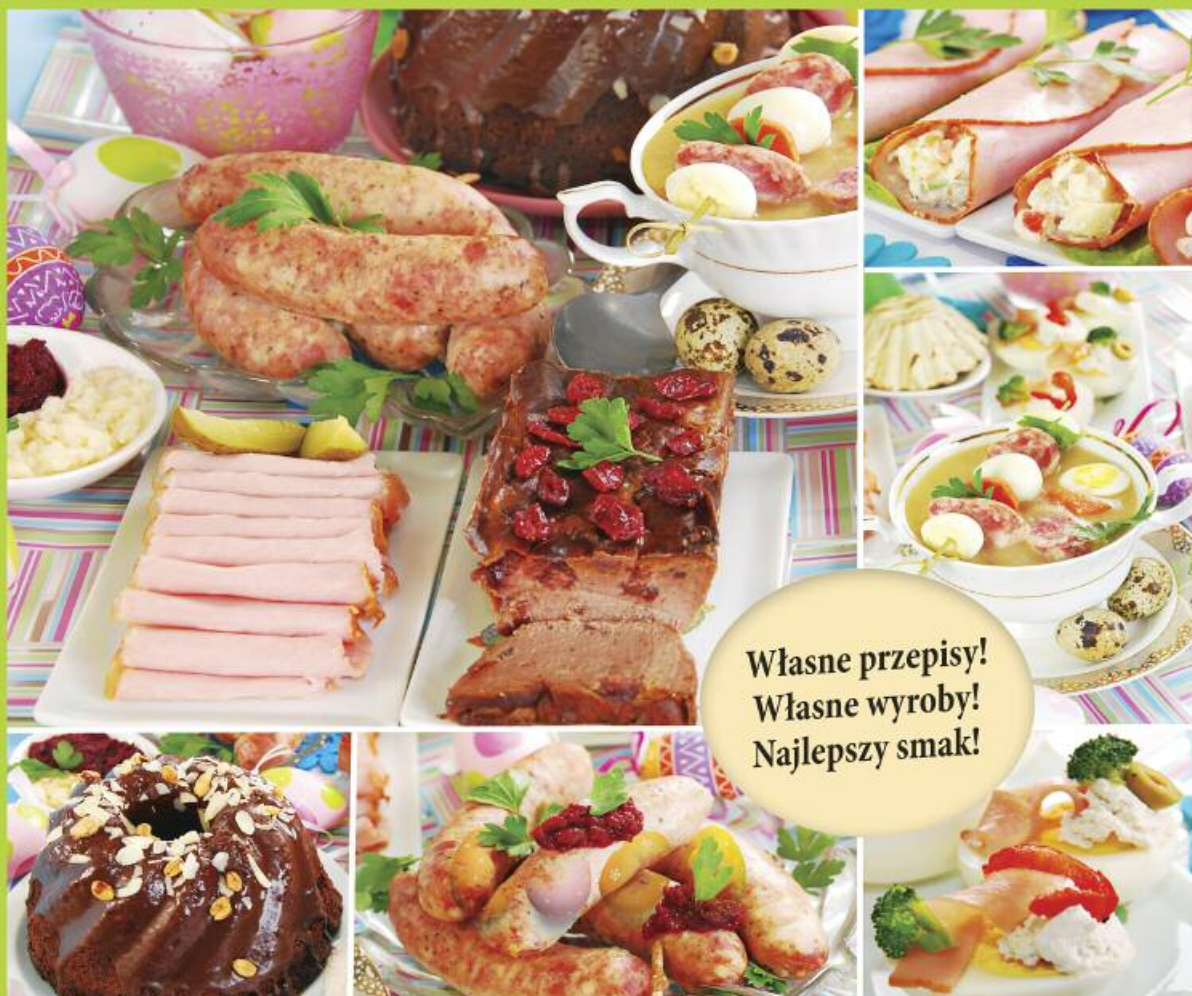
SUROWE MIĘSA

w ciągłej sprzedaży!

- Kaczki - całe, piersi, skrzydełka
- Łopátka
- Karkówka
- Schab
- Połówiczki
- Szynki
- Wołowina na zrazy
- Kurczaki organiczne całe
- Wątróbka cielęca
- Wątróbka wieprzowa
- Cielęcina
- Cielęcina na gulasz
- Nogi wieprzowe
- Golonki

MIĘSA PEKLOWANE DO WĘDZENIA

- Karkówki surowe
- Boczki surowe
- Szynki małe
- Połówiczki

Własne przepisy!
Własne wyroby!
Najlepszy smak!

Wszystkim naszym Klientom oraz całej Polonii
zyczymy smacznego świąt oraz Wesołego Alleluja!

W OBIEKTYWIE

↓ CHICAGO, IL – 9 lutego

KG w Chicago

Konsul generalny RP w Chicago Paweł Zyzak wziął udział w spotkaniu w konsulacie Ukrainy, gdzie omawiano możliwe sposoby pomocy i inicjatywy na rzecz walczącego kraju.

↓ FILADELFA, PA – 12 lutego

Facebook Lech Wałęsa

W Perry World House na University of Pennsylvania wykład wygłosił prezydent Lech Wałęsa, który podzielił się przemyśleniami i na temat wyzwań stojących przed światem oraz demokracją.

↓ MANHATTAN, NY – 16 lutego

KG w NY

Konsul generalny RP w Nowym Jorku Adrian Kubicki odznaczył Krzyżem Zesłańców Sybiru Jane Gałgan (na zdj. z rodziną), która osobiście doświadczyła syberyjskiej tułaczki.

↓ GREENPOINT, NY – 22 lutego

PiSudski.org

W Dniu Myśli Braterskiej w Instytucie Piłsudskiego gościli przedstawiciele Związku Harcerstwa Polskiego, którzy wysłuchali wykładu o Ignacym Paderewskim.

↓ SARASOTA, FL – 24 lutego

Archiwum szkoły

Dzień Autora jest coroczną tradycją w Polskiej Sobotniej Szkole im. M. Kopernika. W tym roku uczniowie i rodziny przygotowały recytacje utworów Brzechwy, Tuwima czy Konopnickiej.

↓ CHICAGO, IL – 25 lutego

PSFCU

W Domu Podhalan w Chicago odbył się Konkurs Poezji i Gawędy Góralskiej, w którym udział wzięły dzieci i młodzież, występując na scenie w tradycyjnych, podhalańskich strojach.

↓ WASZYNGTON, DC – 26 lutego

MSZ

Polski minister spraw zagranicznych Radosław Sikorski spotkał się w Białym Domu z doradcą ds. bezpieczeństwa narodowego USA Jake'em Sullivanem.

↓ SHERBORN, MA – 1 marca

Facebook

Członkowie zespołu tanecznego „Krakowiak” z Bostonu w polskich ludowych strojach reprezentowali Polskę na międzynarodowym wydarzeniu 2. Pine Hill International Night.

↓ CHICAGO, IL – 2 marca

ZPPA

Obchody Dnia Gen. Kazimierza Pułaskiego w Domu Podhalan miały wyjątkowo uroczysty przebieg. Wzięły nich udział reprezentacje licznych kół i stowarzyszeń górali z Chicago i okolic.

Organizowaliście lub braliście udział w ciekawym wydarzeniu. Chcecie, aby wiadomość o nim ukazała się w naszym „Obiektywie”?

Prosimy o przesłanie zdjęcia z krótkim opisem wydarzenia oraz informacją, kto jest autorem fotografii na adres: info@whiteeaglenews.com.

Miej pewność, że Twoja paczka świąteczna dotrze w terminie!

Od 50 lat - zawsze na czas

**Paczki lotnicze
na święta:
odbiór z agencji
do 03/20/24**

50 YEARS
1972 - 2022
POLAMER

Wysyłamy do Polski i całej Europy: **paczki, auta, mienie, kwiaty i upominki**

Wyślij w jednym z naszych biur, u agenta bądź przez Polamerusa.com!

167 Greenpoint Ave., **Brooklyn, NY** 718-349-1320
64-02 Flushing Ave., **Maspeth, NY** 718-326-2260
130 Main Ave., **Wallington, NJ** 973-779-6613
275 Cox St., **Roselle, NJ** 908-352-9100

Znajdź adresy ponad 25 lokalnych agentów na Polamerusa.com bądź zadzwoń pod **773-774-8855**

Więcej informacji:
Tel. 773-774-8855
Polamerusa.com

 UWAGA: SZUKAMY NOWYCH AGENTÓW

Weterani w Bostonie oddali hołd Żołnierzom Wyklętym

Cześć ich pamięci!

 Marcin Bolec

1 marca w całej Polsce uroczystie obchodzony jest Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzów Wyklętych, czyli tych, którzy nie złożyli broni po oficjalnym zakończeniu II wojny światowej i walczyli do końca o prawdziwie wolną Polskę. Komunistyczne władze chciały wymazać ich z kart historii i z ludzkiej pamięci – przez wiele lat w Polsce temat ten spowity był milczeniem, ale jednak pamięć o nich przetrwała, a sami Niezłomni doczekali się należnego im miejsca w panteonie bohaterów ojczyzny.

Pamięć o Żołnierzach Wyklętych kultywuje też Polonia. W Bostonie co roku odbywają się uroczystości ku ich czci. Również w tym roku w niedzielę, 3 marca, w kościele Matki Bożej Częstochowskiej w Bostonie z intencji bostońskiej Pl. #37 Stowarzyszenia Weteranów Armii Polskiej w Ameryce została odprawiona msza święta o dar życia wiecznego dla Żołnierzów Wyklętych. Po nabożeństwie grupa weteranów przeszła przed pomnik „Partyzanci” dłuta śp. Andrzeja Pityńskiego – warto przypomnieć, że

Weterani i lokalna Polonia zgromadzili się pod pomnikiem „Partyzanci” w Bostonie upamiętniającym Żołnierzów Wyklętych

jest to pierwszy na świecie monument upamiętniający niezłomną walkę Wyklętych.

Pod pomnikiem grupa Polonii złożyła kwiaty, odśpiewany został też polski hymn. W uroczystości wzięli też udział

byli konsul honorowy RP w Massachusetts Marek Leśniewski-Laas.

Wystawa o rodzinie Ulmów będzie prezentowana w polskiej parafii w Bostonie

„Śmierć za człowieczeństwo”

 IPN Rzeszów

W dniach 23-24 marca br. w sali pod kościołem Matki Bożej Częstochowskiej w Bostonie prezentowana będzie wyjątkowa wystawa pt. „Śmierć za człowieczeństwo – Rodzina Ulmów”.

Ekspozycja, przygotowana przez oddział Instytutu Pamięci Narodowej w Rzeszowie, przedstawia losy, wydawałoby się, zwykłej polskiej rodziny, a przecież jednocześnie wyjątkowej. Rodziny, której linia życia została poddana trybom okrutnej wojny i okupacji. „Józef i Wiktor Ulmowie nie poddali się biernie biegowi historii. Stali się jej aktywnymi uczestnikami, dostrzegając innych ludzi, którym należało udzielić pomocy. Stanęli po stronie dobra i sami dzielili się tym dobrem z innymi. Narodowość, wyznanie, różnice kulturowe, w obliczu terroru niemieckiej okupacji, stały się nieistotne, wagi nabrało człowieczeństwo. Pragnąc ochronić życie, sami je stracili” – czytamy na stronie IPN. 24 marca przypada 80. rocznica śmierci rodziny Ulmów.

We wrześniu ubiegłego roku cała rodzina Ulmów decyzją papieża Franciszka została beatyfikowana. To pierwszy taki przypadek w dziejach kościoła, że do rangi błogosławionych zostali podniesieni wszyscy członkowie jednej rodziny, w tym mające się dopiero urodzić dziecko.

Na wystawie, przygotowanej w językach polskim i angielskim, znajduje się kilkadziesiąt zdjęć i dokumentów. Część z nich została opublikowana po raz pierwszy. Autorami wystawy są dr Mateusz Szpytma (wiceprezes IPN), dr Wojciech Hanus (IPN Rzeszów), dr Maciej Korcuć (IPN Kraków), projekt graficzny – Katarzyna Hudzicka-Chochorowska (IPN Rzeszów).

Organizatorami lokalnymi wystawy są Szkoła Języka Polskiego im. św. Jana Pawła II w Bostonie oraz parafia Matki Bożej Częstochowskiej. Patronat honorowy objął konsulat generalny RP w Nowym Jorku.

Wystawa „Śmierć za człowieczeństwo. Rodzina Ulmów” została pierwszy raz zaprezentowana w Markowie we wrześniu 2023 r.

**KUPNO
SPRZEDAŻ
WYNAJEM**

DOMY
MIESZKANIA
DZIAŁKI
OBIEKTY
KOMERCYJNE

Eksperyza, praktyka i autentyczność poparte wieloletnim doświadczeniem na rynku nieruchomości i finansów.

Nie działamy szablonowo, opieramy się na indywidualnym podejściu do klienta.

792 Southern Artery, Suite A, Quincy, MA 02169

tel. 617-905-2375
e-mail: eva.o@advanta-re.com
www.AdvantaRealEstate.com

**Eva Olszewski
Broker/Owner
Notariusz**

Peter Szyjka, Esq.

*Dumnie służymy
Polonii od 20 lat*

Specjalizujemy się w:

- ☑ sprawach imigracyjnych - immigration law
- ☑ odszkodowaniach za obrażenia ciała, wypadki samochodowe i inne - car accidents and personal injury cases
- ☑ usługach nieruchomościowych - real estate
- ☑ testamentach i sprawach majątkowych - estate planning

Skontaktuj się z nami:
Tel. 617-269-4290
Kom. 617-835-4057
E-mail: peter@sdlawboston.com
www.sdlawboston.com

Nowe biuro w Quincy
1372 Hancock Street
Suite 203
Quincy, MA 02169

EUROPA DELI

Twój polski sklep w centrum Chicopee!

ZAPRASZAMY NA ŚWIĄTECZNE ZAKUPY!

Polecamy zwiększony wybór znakomitych wędlin, kiełbas oraz wypieków. Duży asortyment artykułów spożywczych, polska prasa, kosmetyki i upominki. Świąteczne słodczyce, dekoracje oraz baranki.

**WSZYSTKIM NASZYM KLIENTOM ORAZ CAŁEJ LOKALNEJ POLONII
ŻYCZYMY ZDROWYCH ŚWIĄT I WESOŁEGO ALLELUJA!**

55 Cabot St., Chicopee MA | Tel. 413-594-7644

PACC of WEBSTER

37 Harris St., Webster, MA 01570

MOŻLIWOŚĆ WYNAJMU:
klubu, baru, patio lub sali

Więcej informacji:
www.paccma.com
f @paccofwebster

Słoneczna Floryda dla Ciebie!

FLORYDA

Sarasota - Bradenton - Venice - NorthPort

- Kupno nieruchomości i pomoc w przeprowadzce na Florydę
- Nieruchomości bankowe
- Biznesy
- Działki budowlane
- Inwestycje

Jako właściciel budynków na wynajem pomogę w znalezieniu właściwej inwestycji i zadbam o właściwe zarządzanie.

REALTY EXECUTIVES

Mario Mlotkowski
REALTOR / PUBLIC NOTARY
(941) 822-1688
www.941HomesForSale.com

WinDoorfull
Imports Inc

We help turn your ideas into reality

Let **WinDoorfull** makes it **WONDERFUL!**

- Najwyższej jakości okna dwu szybowe białe i czarne,
- Drzwi balkonowe jednoskrzydłowe, french door i drzwi przesuwne,
- Nowoczesne drzwi zewnętrzne i wewnętrzne,
- Rolety Dzień-Noc,
- Moskitiery do okien i drzwi,
- Rolety zewnętrzne na okna i drzwi,
- Rolowane bramy garażowe,
- Polskie dachy i rynny,
- Panele betonowe 3D

97-38 99th Street Ozone Park, NY 11416
800 River Drive Garfield, NJ 07026

www.windoorfull.com

Contact Us Now
NYC 716-404-3300
store@windoorfull.com
NJ 973-246-4875
storenj@windoorfull.com

Czy Twoje
OSZCZĘDNOŚCI EMERYTALNE
są bezpieczne i dobrze zarządzane?
Czy jesteś gotowy na emeryturę?

BEZPŁATNA POMOC I EDUKACJA
w zakresie **MEDICARE** i planowania
finansowego oraz wsparcie
przy podejmowaniu ważnych decyzji
emerytalnych.

Aleksandra Mróz

licencjonowany specjalista ubezpieczeń
medycznych i na życie w stanach: CT, MA, RI, SC

Tel. 860-997-3054

ola_mroz@yahoo.com

185 Silas Deane Hwy. Wethersfield, CT 06109

„Dwa języki, dwie przygody, ruszaj z nami w te zawody!”

- ✓ Klasy dla dzieci w wieku 3-16 lat
- ✓ Przygotowanie do egzaminu SEAL OF BILITERACY
- ✓ Zajęcia: soboty, 9:30 am - 1:30 pm
- ✓ NOWOŚĆ! Zajęcia dla dorosłych

ZAPISZ SIĘ
JUŻ DZIŚ!

Szkoła Języka Polskiego
im. Janusza Korczaka w Providence
866 Atwells Ave, Providence, RI
korczakps@gmail.com
401-919-9835
www.szkolari.com

NAJTAŃSZE BILETY
do Polski, z Polski i na cały świat!

PACZKI EKSPRESOWE
LOTNICZE I MORSKIE
do Polski, wschodniej i zachodniej Europy oraz Rosji
PACZKI PONADWYMIAROWE

EKSPRESOWE PRZEKAZY DOLARÓW
do banku, na pocztę lub z dostawą do domu!

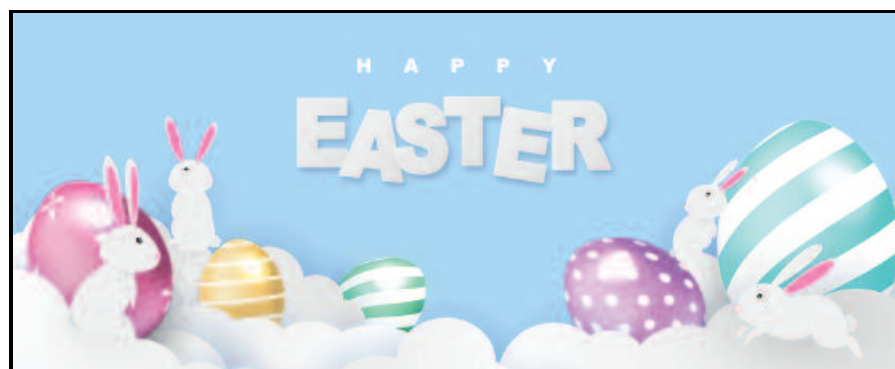
POMAGAMY PRZY SKŁADANIU DOKUMENTÓW NA POTWIERDZENIE OBYWATELSTWA POLSKIEGO
ORAZ PRZY WYPEŁNIANIU APLIKACJI NA ZIELONĄ KARTĘ, OBYWATELSTWO I PASZPORT USA

 SYRENA TRAVEL AGENCY
Tel. 617-269-9123
10 Andrew Sq., South Boston, MA 02127
syrenatravel@gmail.com
Wygodny PARKING dla klientów. Przedłużone godziny otwarcia.

PAKIETY WAKACYJNE:
ALL-INCLUSIVE: KARAIBY,
LAS VEGAS, FLORYDA, HAWAJE
oraz REJSY STATKIEM - CRUISES

www.syrenatravelagency.com
SŁUŻYMY POMOCĄ CAŁEJ POLONII już od 30 lat !!!

Oferujemy szeroki wachlarz usług:

- **NOTARIUSZ:** tłumaczenia, zaproszenia, pełnomocnictwa - **APOSTILLE**
- pełna obsługa wyjazdów turystycznych do Polski i na cały świat (grupowe i indywidualne)
- rezerwacje hoteli ■ wynajem samochodów
- mienie przesiedleńcze, wynajem kontenerów, transport samochodów i motocykli
- wysyłka kwiatów do Polski

Cieplych i udanych Świąt Wielkanocnych
oraz wszelkiej pomyślności
i radości życzy Tom's Deli

52 Millbury St. | Worcester | MA 01604
Tel. 508-755-7295 | www.tomsdeliworchester.com

Zdrowych, spokojnych świąt Wielkanocnych
oraz Wesołego Alleluja
wszystkim klientom oraz całej Polonii
życzy

Café Polonia

Jedyna polska restauracja
w Bostonie zaprasza!

 617-269-0110

611 Dorchester Ave., South Boston, MA 02127 www.cafepolonia.com

W Nowym Jorku odbyła się międzynarodowa debata o wojnie w Ukrainie w drugą rocznicę jej wybuchu

Wołanie o pomoc

 Marcin Żurawicz

23 lutego w The Great Hall, historycznej sali usytuowanej w budynku uczelni The Cooper Union na Manhattanie, odbyła się debata pod nazwą: „Resilience, Resistance, Renewal: Two Years of the Full-Scale War in Ukraine” („Odporność, Opór, Odnowa: Dwa lata pełnoskalowej wojny w Ukrainie”).

Dwa lata wojny

Debata, która zgromadziła kilkusetosobową publiczność, została zorganizowana przez Towarzystwo Naukowe im. Tarasa Szewczenki we współpracy z The Cooper Union oraz z Ukrainian Research Institute (instytut badawczy związany z Uniwersytetem Harvarda). Swojego specjalnego wsparcia udzielił wydarzeniu Konsulat Generalny RP w Nowym Jorku.

Na wstępie zebranych gości powitała Adriana Farmiga – dziekan wydziału artystycznego The Cooper Union. W debacie udział wzięli: Ołeksandra Matwijczuk – laureatka pokojowej Nagrody Nobla i prezes Centrum Wolności Obywatelskich, Volodymyr Yermolenko – dziennikarz i filozof, Kristina Hook – ekspert w dziedzinie stosunków ukraińsko – rosyjskich (senior fellow with the Atlantic Council’s Eurasia Center) oraz Christopher Atwood – szef rady doradczej Suspilnist Foundation. Moderatorem w trakcie wieczoru była Alexandra Hrycak – profesor socjologii na Reed College.

Głównym celem debaty było przybliżenie obecnym sytuacji, w jakiej aktualnie znajduje

Od lewej: Christopher Atwood, Kristina Hook, Volodymyr Yermolenko i Alexandra Hrycak

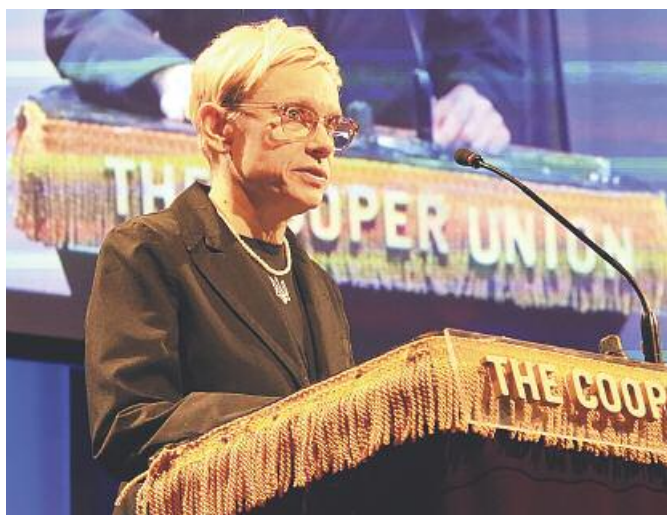
się naród ukraiński. Poruszano wiele aspektów toczącej się wojny. Rozmawiano między innymi o stratach ponoszonych każdego dnia przez stronę ukraińską i jej niezłomnym oporze wobec agresora. Uczestnicy dyskusji zastanawiali się nad sposobami dokumentowania zbrodni wojennych, ochroną ukraińskiej kultury, a także nad tym, jak będzie przebiegać dalsza część działań wojennych i co należy zrobić, aby zapewnić Ukrainie wsparcie i trwałe zwycięstwo. Niezwykle poruszająca była wypowiedź Ołeksandry Matwijczuk, która połączyła się z uczestnikami za pomocą telebimu.

Walka o przetrwanie

– Jako prawnik dokumentuję zbrodnie wojenne popełniane przez Rosjan już od 10 lat – zwróciła się do obecnych Ołeksandra Matwijczuk. – W czasie tej wojny Rosjanie niszczą budynki mieszkalne, kościoły, szkoły, muzea i szpitale. Torturują ludzi i ostrzeliwiają tych, którzy ewakuują się z zagrożonych obszarów. Wywożą ukraińskie dzieci do Rosji i zabraniają ukraińskiego języka i kultury na terenach, które zajmują. Rabują, gwałcą i mordują ludzi, a organizacje międzynarodowe nie są w stanie tego zatrzymać.

Od początku wojny mamy do czynienia z bezprecedensową liczbą zbrodni wojennych. Utworzyliśmy narodową sieć, która pozwala nam monitorować różnego rodzaju przypadki i do tej pory naliczyliśmy ponad 64 tys. incydentów. Dokumentujemy w ten sposób historię ludzkiego bólu – mówiła. – Celem Rosji jest zniszczenie naszego narodu i jego kultury. Jako Ukraińcy nie mamy wyboru. Walczymy o niepodległość i wolność, aby nie stać się kolonią Rosji, zachować nasz język i tożsamość. Jeśli przestaniemy walczyć, to nas nie będzie. Ciągle wierzę, że świat nie pozostanie tylko biernym obserwatorem – dodała na koniec kobieta.

– Wspieramy to wydarzenie, ponieważ zostało zorganizowane przez zaprzyjaźnione z naszym konsulatem instytucje – powiedział będący na miejscu i reprezentujący polskie władze wicekonsul Stanisław Starnawski. – Na pewno jest to godny sposób, aby w przeddzień drugiej rocznicy pełnoskalowej agresji zbrojnej Rosji na Ukrainę, przypomnieć Amerykanom o wojnie. Dobrze, że zjawiła się dzisiaj liczna, kilkusetosobowa publiczność. W Stanach Zjednoczonych w debacie na temat Ukrainy dominuje przede wszystkim wątek geopolityczny, a przecież trzeba i należy przypominać o tym, że trwająca wojna to przede wszystkim ogromny dramat w czysto ludzkim wymiarze – dodał wicekonsul.

Adriana Farmiga – dziekan wydziału artystycznego The Cooper Union

Alexandra Hrycak – profesor socjologii na Reed College

UWAGA:

Paczki LOTNICZE na Święta
przyjmowane są do 20 marca!

Wyślij tak, jak trzeba! Tylko przez
POLAMER

■ GREENPOINT - NY
167 Greenpoint Ave.
Tel. 718-349-1319

■ MASPETH - NY
64-02 Flushing Ave.
Tel. 718-326-2260

■ ROSELLE - NJ
275 Cox St. - Magazyn Cargo
Tel. 908-352-9100

■ WALLINGTON - NJ
130 Main Ave.
Tel. 973-779-6613

Adresy wszystkich
naszych biur i agentów
znajdziesz na stronie
Polamerusa.com
bądź pod
773-774-8855

SOCIETY OF POLISH AMERICAN TRAVEL AGENTS

POLSKIE AGENCJE PODRÓŻY
polecają szeroki wachlarz usług,
bogate doświadczenie oraz profesjonalną,
osobistą obsługę klienta, której nie znajdą
Państwo w internecie.

www.spata.org

LISTA ZRZESZONYCH AGENCJI

MASSACHUSETTS

Golemo Travel Service (508) 755-2753
Pat Tours Division of W.W.T. (413) 747-7702

NEW JERSEY

Classic Travel (973) 473-3845
Dom Polski, LLC (732) 727-7711
Europe Travel (732) 390-1750
Globe Travel (732) 525-8589
Krystyna Travel Tours & Services (973) 779-0077
Polish American Bureau (973) 472-0522
Polskie Biuro (973) 777-7711
Pulaski Travel (732) 826-1500
Spojnik Agency (609) 393-1616
Nova Travel (201) 906-9101

NOWY JORK

Albatross Travel Agency (718) 383-7211
Interport Travel Service (716) 892-8002
Maria Agency (718) 389-6208
Pol-Travel Service (718) 383-0505
Renata's Agency (845) 628-8828

PENSYLVANIA

J.World Travel Inc (215) 634-6006

ILLINOIS

Polamer, Inc (773) 685-8222
Rek Travel (773) 777-7733

HAWAII

Barefoot Travel (808) 218-3940
Polonia Hawaii Tours (808) 955-4567

ZAPRASZAMY NOWYCH CZŁONKÓW!

SPATA

36 Main Street, South River | New Jersey 08882

Phone: 732-390-1750

E-mail: europetravelhp@gmail.com

Ocean Breeze Motel

położony jest w cichej okolicy,
zaledwie 300 metrów

od plaży i ciepłych wód Nantucket Sound
w South Yarmouth na Cape Cod

Norbert & Joanna Ginter
170 Seaview Ave., Yarmouth, MA 02664
info@oceanbreezeyarmouth.com
508-398-3062

Dla Czytelników „Białego Orła”

15% zniżki*

Rezerwacje na
www.OceanBreezeYarmouth.com
kod promocyjny: Breeze

*oferta ważna do końca kwietnia

Doskonała lokalizacja
i liczne atrakcje
w pobliżu

Na terenie motelu
basen z podgrzewaną
wodą

Do wynajęcia:
pokoje 2- i 4-osobowe,
pokoje z aneksem
kuchennym
oraz apartament
z 2 sypialniami i kuchnią

Motel prowadzony przez
polskich właścicieli
– zapewniamy
miłą i rodzinną atmosferę

Serdecznie zapraszamy!

W Dudley w stanie Massachusetts powstaje pierwsze w Stanach Zjednoczonych sanktuarium poświęcone św. Andrzejowi Boboli – Patronowi Polski

Mała parafia, wielki kult

Dudley to zlokalizowane w stanie Massachusetts niewielkie miasteczko, którego populacja wynosi ok. 12 tys. mieszkańców. Może się ono jednak poszczycić długą, bo ponad 300-letnią, historią, w której swój udział mają też polscy emigranci i ich potomkowie. To właśnie w odpowiedzi na potrzeby polonijnej społeczności w latach 50. rozpoczęto starania o kościół, w którym wierni mogliby uczestniczyć w mszy św. odprawianej w języku polskim oraz przystępować do sakramentów w ich ojczystym języku. W 1954 r. wybudowano kościół, który początkowo funkcjonował jako misja. 9 lat później w Dudley oficjalnie została ustanowiona parafia św. Andrzeja Boboli, która – jak wszystko wskazuje – już wkrótce zostanie podniesiona do rangi sanktuarium – pierwszego w całych Stanach Zjednoczonych, które poświęcone będzie św. Andrzejowi Boboli. To wspaniała wiadomość dla wszystkich katolików, ale zwłaszcza dla Polonii, bo św. Andrzej Bobola jest przecież nie tylko wyjątkowym orędownikiem w niebie, ale i Patronem Polski.

Trudności i wzywania

– Rozpocząłem starania o podniesienie tego kościoła do rangi sanktuarium diecezjalnego, aby tu, na ziemi amerykańskiej, szerzyć kult św. Andrzeja Boboli wśród Polonii. Otrzymałem od biskupa Roberta McManusa, ordynariusza diecezji Worcester, błogosławieństwo na rozpoczęcie tego procesu – informuje ks. Krzysztof Korcz, proboszcz parafii św. Andrzeja Boboli w Dudley. Ale droga do tej decyzji nie była łatwa i oczywista...

– Pełnię posługą kapłańską w tej parafii od 10 lat. W ostatnich latach zauważyłem, że maleje liczba wiernych uczestniczących w mszy św. niedzielnej. To oczywiście przekładało się na sytuację finansową parafii... Liczba wiernych spadała, ale pojawiali się ludzie, którzy bezinteresownie wykonywali pewne prace czy wspomagali parafię finansowo. Mimo tej pomocy sytuacja była trudna, dlatego rozważałem zwrócenie się z prośbą do biskupa o połączenie mojej parafii z sąsiednią, większą. Już nawet miałem umówiony termin spotkania z biskupem w tej sprawie, ale zostało przełożone, a ja pomyślałem, że widocznie jest w tym wola Boża i zacząłem zastanawiać się, co to znaczy? Pewnego dnia zrozumiałem, że pokonu-

Ks. Krzysztof Korcz, proboszcz parafii św. Andrzeja Boboli w Dudley, MA czyni starania, by miejsce to zostało podniesione do rangi sanktuarium

jemy wszelkie przeciwności, bo parafia ma wyjątkowego patrona – św. Andrzeja Bobolę, który czuwa nad nią i nią się opiekuje – opowiada ks. Krzysztof Korcz. – Pojawiło się wiele znaków, które umacniały mnie w tym przekonaniu – podkreśla i dzieli się historiami, które wg niego są oczywistym dowodem na interwencje św. Andrzeja.

Opieka świętego

– Pewnego dnia zadzwonił do mnie mężczyzna z Chicago i poprosił o mszę św. za żonę, która miała wylew do mózgu, wskutek którego przestała mówić i chodzić. Powiedział, że cała jego rodzina zaczęła się modlić do św. Andrzeja Boboli o jej zdrowie, a on miał sen, aby zamówić intencję mszalną w kościele pod wezwaniem św. Andrzeja Boboli. Zaczął szukać w internecie i znalazł naszą parafię. To skłoniło mnie do głębszej refleksji nad kultem św. Andrzeja Boboli i tym, jak wielkim świętym on jest. Ten telefon z Chicago odebrałem jak głos św. Andrzeja, który mówi: „zaczniście mnie czcić w Dudley, a ja wam pomogę”. Od tego dnia zdecydowałem, że codziennie będziemy odmawiać codziennie litanie do św. Andrzeja. Po dwóch tygodniach od rozpoczęcia odmawiania litanii zadzwonił do mnie prawnik, informując mnie, że zmarła parafianka, która zostawiła w spadku dla parafii sporą sumę pieniędzy. Odczytałem to jako znak od św. Andrzeja,

że jego wolą jest, aby uratować ten kościół i parafię – opowiada ks. Krzysztof.

Wkrótce miały miejsce sytuacje, które umocniły proboszcza w Dudley w tym przekonaniu. – Czekając na kolejne znaki od św. Andrzeja, rozpocząłem remont sali parafialnej. I wtedy św. Andrzej znowu przysłał dobrych ludzi, aby pomogli w tym dziele. Dwóch parafian zaoferowało pomoc przy zrobieniu podwieszanego sufitu w darowiźnie dla parafii. Z kolejną osobą, już spoza naszej parafii, spotkałem się, by uzgodnić wycenę nowej podłogi. I ten człowiek powiedział, że dwa tygodnie wcześniej modlił się, dziękując Bogu za to wszystko, co mu się udało osiągnąć, że udało mu się tutaj założyć firmę, która dobrze prosperuje, że ma wspaniałą żonę, która w zeszłym roku urodziła bliźniaki, i obiecując, że chce w ramach dziękczynienia zrobić coś dla kościoła. A potem ja do niego zadzwoniłem, a on przypomniał sobie, co obiecał Jezusowi. I zobowiązał się, że zrobi tę podłogę za darmo – opowiada.

Patron Polski

Św. Andrzej Bobola to męczennik, który poświęcił swoje życie za wiarę. W 2002 roku św. Andrzej Bobola został oficjalnie ogłoszony Patronem Polski. W Dudley znajdują się relikwie tego świętego, co ma ogromne znaczenie dla modlących się za jego wstawiennictwem wiernych. – Św. Andrzej Bobola jest tu obecny w znaku relikwii. Jest tu, aby pomagać Polonii za-

Kim był św. Andrzej Bobola?

Andrzej Bobola urodził się w roku 1591 w Strachocinie koło Sanoka. Lata dzieciństwa i młodości spędził w szkole jezuitkiej w Braniewie. W 1611 wstąpił do seminarium duchownego, gdzie podjął studia filozoficzne i teologiczne oraz zdobywał praktykę pedagogiczną. W 1624 roku został mianowany rektorem kościoła, gdzie poświęcił się roli misjonarza ludowego, głoszeniem ewangelii i pracy z ubogimi. Dzięki zaangażowaniu awansował i pełnił wysokie funkcje duchowe w wielu miastach Polski i Litwy.

W 1652 roku Andrzejowi Boboli zostało powierzone niesienie misji na Polesiu (obecna Białoruś). Wówczas Kresy zamieszkiwali Polacy, Ukraińcy, Białorusini, Litwini, Żydzi i Niemcy, a wśród nich wyznawcy różnych religii. Powszechne niemal ubóstwo, zacofanie cywilizacyjne oraz bezwzględność w walce o wpływy i przekonania religijne były wyzwaniem dla misjonarza katolickiego, który dążył do „jedności w Chrystusie”. Andrzej Bobola szybko jednak zasłynął na Kresach niesionym z mocą słowem bożym, niezłomnością wiary i żarliwością. W czasach, gdy z oddaniem pełnił posługę, pięćdziesięciu innych jezuitów oddało na Polesiu życie za swoją wiarę. Ten sam los spotkał Andrzeja zaledwie pięć lat po rozpoczęciu misji. W 1657 roku został zamordowany przez Kozaków w Janowie Poleskim.

Ciało męczennika w cudownie zachowanym stanie odnaleziono w kościele w Pińsku w 1702 roku. W 1938 roku odbyły się uroczystości kanonizacyjne, które przeszły do historii jako największe wydarzenie religijne w Polsce w okresie międzywojennym. W tym czasie do kraju wróciły również z Rzymu relikwie świętego, które są obecnie przechowywane w ponad 120 parafiach i sanktuariach w Strachocinie, Warszawie i Szczecinie oraz w wielu ośrodkach jezuitkich na świecie. W 2002 roku św. Andrzej Bobola został ogłoszony Patronem Polski.

chować tożsamość katolicką, jednoczyć rozbite rodziny, szukać zagubionych i wypraszać łaski tym, którzy do niego się będą zwracać o pomoc – mówi ks. Korcz, zauważając, że jednak wielu Polaków nie zna historii św. Andrzeja Boboli i nie jest świadomych, jak ważny jest to święty.

– Myślę, że wielu Polaków nie zna św. Andrzeja Boboli. Wiem to ze swojego doświadczenia. Wiedziałem, że istnieje, ale tak naprawdę zacząłem się do niego modlić dopiero, jak przyszedłem do tej parafii, aby pomagał mi prowadzić tę wspólnotę do Boga. Kiedy zacząłem go poznawać i codziennie czytałem o nim, to codziennie napęłniał mnie myślami, co mam robić, aby budować wspólnotę. Dał mi nowe myśli do kazań, abym w nich podtrzymał ludzi na duchu i mówił o zagrożeniach na drodze wiary. Dał mi też odwagę, aby pójść do biskupa i powiedzieć, czego on chce i jakie dał mi znaki, aby ratować ten kościół przed zamknięciem – mówi proboszcz z Dudley.

Ks. Korcz podkreśla też, że św. Andrzej Bobola jest jedynym świętym, któremu została poświęcona cała encyklika. Napisał ją papież Pius XII, który stwierdził w niej, że „wszyscy chrześcijanie na całym świecie powinni uczyć się od św. Andrzeja Boboli wiary i męstwa”.

Kult wśród Polonii

– Pragnąłbym, aby dzięki temu sanktuarium św. Andrzeja był bardziej znany i kochany wśród Polonii. Aby tu pielgrzymowali chrześcijanie szukając łask u Boga za jego przyczyną, a tym samym aby mógł dać się poznać, jak jest skutecznym orędownikiem przed Bogiem. Wiem, że jest to święty na nasze czasy, święty, który może pomagać ludziom przetrwać wśród wielkich prób i doświadczeń. Jest to Patron Polski, który pomaga ojczyźnie, kiedy

ona jest w potrzebie i wzywa Polaków do jedności – mówi ks. Krzysztof. – Trzeba wśród Polaków i Polonii krzewić kult św. Andrzeja, by mógł wyprosić u Boga pożyteczność dla naszej ojczyzny, jak obiecał w swojej przepowiedni dla Polski. Trzeba się modlić do św. Andrzeja, by pomógł narodowi pokonywać trudności podziałów i wskazał drogę do rozwoju i pomyślności ojczyzny – dodaje.

– Św. Andrzej Bobola przypomina nam, że „Bóg, Honor i Ojczyzna” to wartości, które pomogły nam przetrwać trudne dzieje, one stanowią naszą tożsamość narodową. Trzeba bronić tych wartości – podkreśla ks. Krzysztof Korcz, wspominając, że podobnego zdania jest ks. prałat Józef Niżnik, kustosz Sanktuarium św. Andrzeja Boboli w Strachocinie, któremu – jak sam twierdzi – od kilkudziesięciu lat objawia się św. Andrzej. Duchowny w jednym z wywiadów powiedział: „Jan Paweł II postawił go nam za wzór do naśladowania, żebyśmy umieli trwać w katolickiej wierze, bronić jej i nie lękać się tych, którzy ją zwalczają”. Ks. prałat Niżnik od kilkudziesięciu lat nieustrudzenie propaguje kult św. Andrzeja Boboli oraz dzieli się swoim niezwykłym świadectwem spotkań ze świętym. Wkrótce do osobistego wysłuchania tych świadectw będzie miała okazję także Polonia, bowiem w drugiej połowie kwietnia kustosz strachocińskiego sanktuarium na zaproszenie ks. Korcza będzie przebywał w USA.

Nowe sanktuarium

Ks. Krzysztof Korcz we wrześniu ubiegłego roku odwiedził Polskę, a w związku z planem utworzenia w Dudley sanktuarium św. Andrzeja Boboli postanowił pojechać do dwóch miejsc, w których święty ten jest otaczany szczególną

czcią. – Zależało mi na tym, żeby odwiedzić sanktuarium w Polsce i spotkać się z kustoszami ks. Waldemarem Borzyszkowskim z Warszawy i ks. Józefem Niżnikiem ze Strachociny, porozmawiać o ich doświadczeniach, poprosić o rady – relacjonuje ks. Krzysztof. – Z Polski wróciłem uskrzydłony i rozpocząłem szerzenie kultu w parafii i poza nią. Poprosiłem kapłanów pracujących w polskich parafiach, aby wprowadzili w siebie msze za ojczyznę za wstawiennictwem św. Andrzeja każdego 16. dnia miesiąca. Postanowiłem też napisać i wysłać specjalny list do kapłanów mojej diecezji oraz proboszczów wszystkich parafii polonijnych w USA, prosząc ich o wsparcie modlitewne i pomoc w szerzeniu kultu oraz możliwości zaproszenia ks. Niżnika do swojej parafii na spotkanie z Polonią – dodaje.

Ta inicjatywa spotkała się z bardzo pozytywnym przyjęciem zwłaszcza duszpasterzy z okolicznych polskich parafii. Ks. prałat Niżnik podczas swego kwietniowego pobytu odwiedzi polskie parafie w Webster i Worcester w Massachusetts. Poprowadzi też w Dudley rekolekcje dla Polonii, których zwieńczeniem będzie uroczysta msza św. z poświęceniem sprowadzonej z Polski figury św. Andrzeja Boboli i zawierzenie się Polonii temu świętemu. Rekolekcje te będą z kolei stanowić przygotowanie do pierwszej nowenny do św. Andrzeja Boboli, którą poprowadzi w dniach 7-15 maja ks. prof. dr. Grzegorz Zieliński, oficjal Sądu Kościelnego diecezji radomskiej i delegat Konferencji Episkopatu Polski dla duszpasterstwa prawników. Zwieńczeniem nowenny będzie odpust parafialny przypadający we wspomnienie patrona – 16 maja, kiedy to o godz. 18 odprawiona zostanie uroczysta msza św. pod przewodnictwem ordynariusza diecezji Worcester biskupa Roberta McManusa.

Iskra wiary i nadziei

Polskie parafie w Stanach Zjednoczonych mierzą się z wieloma trudnościami, a odpływ wiernych jest jedną z nich. Odchodzi pokolenie, dla którego wiara była nieodłącznym elementem tożsamości narodowej, a przed duszpasterzami stoi ogromne wyzwanie, by zaszczyć to przekonanie w młodszych. Nowe sanktuarium, w którym szczególnym kultem otaczany byłby św. Andrzej Bobola – Patron Polski niewątpliwie mogłoby być celem pielgrzymek Polonii z całych USA oraz miejscem, w którym za wstawiennictwem św. Andrzeja umacnia się wiara. Również wśród Amerykanów warto szerzyć kult tego świętego – a przykłady innych sanktuariów w Massachusetts (Narodowe Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Stockbridge czy Narodowe Sanktuarium św. Jana Pawła II Bożego Miłosierdzia w Salem) pokazują, że można owocnie zarówno szerzyć wiarę, jak i przy okazji promować Polskę.

SPOTKANIA KS. NIŻNIKA Z POLONIĄ

21 kwietnia (niedziela)

- ☛ godz. 9:00 am – parafia św. Andrzeja Boboli w Dudley, MA
- ☛ godz. 10:30 am – Bazylika św. Józefa w Webster, MA
- ☛ godz. 11:30 am – parafia Matki Bożej Częstochowskiej w Worcester, MA

REKOLEKCJE DLA POLONII

22-24 kwietnia

- Parafia św. Andrzeja Boboli w Dudley, MA
- ☛ godz. 9:00 am i 6:00 pm – msza św., możliwość spowiedzi godzinę przed mszą św.

MSZA ŚW. DLA POLONII

28 kwietnia (niedziela)

- Parafia św. Andrzeja Boboli w Dudley, MA
- ☛ godz. 12:00 pm – poświęcenie figury św. Andrzeja Boboli i zawierzenie się Polonii Patronowi Polski

SPOTKANIA KS. ZIELIŃSKIEGO Z POLONIĄ

5 maja (niedziela)

- ☛ godz. 7:00 am – Bazylika św. Józefa w Webster, MA
- ☛ godz. 9:00 am – parafia św. Andrzeja Boboli w Dudley, MA
- ☛ godz. 10:30 am – Bazylika św. Józefa w Webster, MA
- ☛ godz. 11:30 am – parafia Matki Bożej Częstochowskiej w Worcester, MA

NOWENNA

7-15 maja

- ☛ godz. 6:00 pm – j. polski/j. angielski
- ### ODPUST PARAFIALNY
- 16 maja (czwartek)
- parafia św. Andrzeja Boboli w Dudley, MA
  - ☛ godz. 6:00 pm – msza św. pod przewodnictwem bp. Roberta McManusa

📷 Archiwum prywatne

Ks. Krzysztof Korcz (z lewej) podczas swojego pobytu w Polsce jesienią spotkał się z kustoszem Sanktuarium św. Andrzeja Boboli w Strachocinie ks. prałatem Józefem Niżnikiem

51. MIĘDZYNARODOWY BAL POLONAISE W MIAMI

Polska i Irlandia – wieki przyjaźni

Na Florydzie na początku lutego jest słonecznie, a ciepło, błękit nieba, szum fal oceanu i palmy kołyszące się na wietrze wprowadzają wszystkich w miłą atmosferę. Jest to też już tradycyjnie czas, kiedy wszystkie polonijne drogi wiodą do Miami. To właśnie tu już od ponad pięciu dekad gromadzi się międzynarodowe towarzystwo, Polonia z całego świata, Amerykanie, a także wybitni przedstawiciele świata nauki, sztuki i biznesu z Polski, by wziąć udział w Międzynarodowym Balu Polonaise organizowanym co roku pod egidą Amerykańskiego Instytutu Kultury Polskiej z Panią Blanką Rosenstiel na czele. To wydarzenie jedyne w swoim rodzaju i aby znaleźć się na balu, wiele osób musi przemierzyć setki czy tysiące kilometrów, ale nikt nie ma wątpliwości, że warto.

Wspaniała historia

51. edycja Międzynarodowego Balu Polonaise odbyła się w sobotę, 3 lutego 2024 r., jak zawsze w eleganckiej sali bankietowej malowniczo położonego nad brzegiem Atlantyku hotelu Eden Roc w Miami. Motywem przewodnim tegorocznego balu była przyjaźń polsko-irlandzka i to, jak wiele łączy oba te narody.

Stosunki polsko-irlandzkie mają bogatą historię, charakteryzującą się wspólnymi doświadczeniami walki, migracji i wymiany kulturalnej. Pomimo swojej geograficznej odległości te dwie narodowości wypracowały silne więzi dyplomatyczne i kulturalne, znaczący jest też wkład znanych Polaków i Irlandczyków w rozwój obu krajów.

Niewiele osób wie, że oficjalne stosunki dyplomatyczne między Irlandią a Polską zostały ustanowione w 1976 roku, ale historyczne więzi sięgają XVII wieku. I właśnie dzięki Międzynarodowemu Balowi Polonaise można się było dowiedzieć, że Irlandczyk dr Bernard O'Connor, który mieszkał w Rzeczypospolitej Obojga Narodów i pełnił funkcję lekarza na dworze polskiego króla Jana III Sobieskiego, napisał „Historię Polski”, pierwszą publi-

Od lewej: Pani Blanka Rosenstiel, Tony Szczotka, Loretta Szczotka-Flynn, Piotr Rubik

kację w języku angielskim, która zawierała opis Rzeczypospolitej i jej mieszkańców.

Organizatorzy balu kładą nacisk na element edukacyjny. Nie tylko chcą zbliżyć narody i społeczności, ale i opowiedzieć o historii. Któż wie, że Maria Klementyna Sobieska, wnuczka króla Jana III Sobieskiego, została królową irlandzką po ślubie z Jamesem Francisem Edwardem Stuartem w 1718 roku? Niewielu, a właśnie program wydrukowany dla

każdego z gości oraz zaproszenia zawierały takie ważne historyczne ciekawostki.

Bal rozpoczął się o 19:00 godziną koktajlową. Stojąc z boku i obserwując, można by pomyśleć, że odbywa się tu królewskie przyjęcie – panie przybyły w długich balowych sukniach, zachwycając stylem i elegancją, panowie w smokingach prezentowali się równie wytwornie. Podczas godziny koktajlowej odbyła się miniaukcja między innymi inkografii (limitowane

edycje) autorstwa Rafała Olbińskiego, roweru firmy Vivalo i obiadu dla sześciu osób w nowej polskiej restauracji w Miami o nazwie PierogiOne oraz 4-dniowego pobytu w ekskluzywnym kurorcie narciarskim w Vermont. Wszystkie te atrakcje zostały wylicytowane i pieniądze przekazane na działalność Amerykańskiego Instytutu Kultury Polskiej.

Bal rozpoczęli mistrzowie ceremonii. Jak zawsze już od kilkunastu lat w tej roli

Konsul generalna Irlandii Sarah Kavanagh i Manus Walsh w otoczeniu tancerzy z Polish American Folk Dance Company

Od lewej: Ivona Lowell, Conrad Lowell, Bogna Sworowska i Rafał Olbiński w tradycyjnym polonezie

można było zobaczyć Douglasa Evansa, któremu od paru lat towarzyszy Beata Paaszyc, dyrektor wykonawcza Instytutu i wicekonsul honorowy RP na Florydzie.

– Uważam, że to niesamowite, że przez ponad pięć dekad Amerykański Instytut Kultury Polskiej oraz tradycja Międzynarodowego Balu Polonaise wciąż są silne i łączą wiele pokoleń. A gdy pomyślę, że wszystko to zaczęło się od prośby mamy Pani Blanki, aby zrobiła coś dla Polski... Co za piękne dziedzictwo zarówno dla jej ojczyzny, jak i jej mamy! – powiedział Douglas Evans, nawiązując do tego, jak doszło do powstania Amerykańskiego Instytutu Kultury Polskiej w Miami oraz jak narodziła się tradycja dorocznych bałów.

Amerykański Instytut Kultury Polskiej w Miami założony w 1972 r. przez Panią Blankę Rosenstiel, która do dziś jest jego prezesem, od ponad pięciu dekad promuje w USA polską kulturę i osiągnięcia polskich naukowców oraz artystów, wspomaga również stypendiami zdolnych studentów polskiego pochodzenia. Pierwszy

bal – będący obecnie jednym z najbardziej prestiżowych wydarzeń dla Polonii amerykańskiej, w którym co roku biorą udział znamienici goście z kilkunastu krajów świata reprezentujący naukową, towarzyską i artystyczną elitę – odbył się rok później. Ale pomysł na to narodził się podczas jednej z częstych rozmów Pani Blanki Rosenstiel ze swoją matką. Obie panie zastanawiały się, w jaki sposób mieszkająca już wówczas w USA Blanka mogłaby podnieść świadomość i promować w Stanach Zjednoczonych dziedzictwo Polski i wkład polskiego narodu w historię i kulturę zarówno amerykańską, jak i światową. Na gruncie tych przemyśleń zrodził się pomysł założenia instytucji, której przedmiotem działalności byłaby właśnie promocja Polski i dokonania Polaków, a także działania edukacyjne i udzielanie wsparcia kolejnym pokoleniom Polaków, którzy mogą w przyszłości przynieść chlubę swojej ojczyźnie. Tak to się zaczęło – i wspaniale ewoluowało przez kolejne lata, trwając przez kolejne pokolenia.

Poloneza czas zacząć!

– To piękna tradycja, że ten elegancki bal rozpoczyna się od polskiego tańca z XVII wieku – poloneza. Dziś wieczorem będą tańczyć do poloneza Wojciecha Kilara z filmu „Pan Tadeusz” – tymi słowami Douglas Evans zapowiedział jeden z najbardziej widowiskowych momentów balu, czyli wspólne odtańczenie poloneza przez wybitnych gości. Oczywiście w pierwszej parze jak co roku tańczyła Pani Blanka Rosenstiel.

Po tak wspaniałej inauguracji można było przejść do kolejnego etapu uroczystości, a tym było zaproszenie na scenę właśnie Pani Rosenstiel. – Pani Blanka, założycielka i prezes Amerykańskiego Instytutu Kultury Polskiej (AIPC), Fundacji Chopina oraz konsul honorowa Rzeczypospolitej Polskiej od ponad 50 lat jest oddaną propagatorką kultury polskiej w Stanach Zjednoczonych. Przez wszystkie te lata dzieliła się bogatym dziedzictwem Polski poprzez Instytut i wspierała go finansowo. Proszę o gorące przyjęcie na scenie jedynej i niepowtarzalnej Pani

Blanki Rosenstiel! – po tej krótkiej prezentacji przez mistrzów ceremonii sala wręcz eksplodowała burzą oklasków gości, którzy w ten sposób chcieli okazać swoją wdzięczność i uznanie.

– Kiedy myślę o początkach Instytutu, ledwo mogę uwierzyć, że te 50 lat minęło tak szybko. Te lata, gdy realizowałam moją szczególną misję szerzenia wiedzy o Polsce i Polonii wszystkim Amerykanom, były najpiękniejszymi i najbardziej ekscytującymi w moim życiu! – powiedziała Pani Blanka, dziękując w kolejnych słowach wszystkim, którzy wspierali ją oraz Instytut na przestrzeni tych lat, oraz gościom tegorocznego balu za przybycie. Podkreśliła też, jak bardzo się cieszy, że obecnie młodsze pokolenie jest też zdecydowanie pełne entuzjazmu, aby promować Polskę w Stanach Zjednoczonych. – Oni są naszymi przyszłymi liderami – stwierdziła. Jej przemówienie zostało nagrodzone owacją na stojąco ze strony gości.

Ciąg dalszy ➔ str. 24

Mistrz ceremonii Douglas Evans i supermodelka Bogna Sworowska

Złotym Medalem uhonorowano Conrada i Iwonę Lowell (na zdj. z Panią Blanką Rosenstiel)

Pani Blanka Rosenstiel w pierwszej parze z tancerzem Mateuszem Kowalskim

Dokończenie ➔ ze str. 23

Międzynarodowe towarzystwo

Następnie głos zabrała Beata Paszyc, która podziękowała w sposób szczególny za przybycie specjalnym gościom, w tym tegorocznym laureatom Złotego Medalu – państwu Conradowi i Ivonie Lowell, Rafałowi Olbińskiemu i Rafałowi Sonikowi, niegdysiejszej laureatce Złotego Medalu Beacie Drzazga, senatorowi Raymondowi Lesniakowi z New Jersey, prezesowi Polsko-Słowiańskiej Federalnej Unii Kredytowej Bogdanowi Chmielewskiemu i Małgorzacie Gradzki, wiceprzewodniczącej Rady Dyrektorów PSFCU, Shlomiemu Dinar – dziekanowi uniwersytetu Florida International University – FIU, gdzie odbywa się cykl wykładów im. Blanki Rosenstiel, prof. Philowi Halring z Univeristy of Miami – UM, gdzie ustanowiony został również Polski Program wykładów im. Pani Blanki Rosenstiel, oraz Andrewowi Frostowi z Instytutu Światowej Polityki w Waszyngtonie, gdzie mieści się Katedra Kościuszki.

Warto podkreślić, że wszystkie te ważne ośrodki akademickie mają polskie wykłady i seminaria właśnie dzięki działalności Instytutu. Obecni na balu byli również konsul generalny RP w Nowym Jorku Adrian Kubicki, konsulowie honorowi: Alvin Mark Fountain II z Północnej Karoliny i Robert Joskowiak z Wirginii. Przybyło również grono amerykańskich Irlandczyków – niektórzy panowie w tradycyjnych kiltach – oraz uczestników Kongresu 60 Milionów ze Zbigniewem Klonowskim i Kamilem Szymańskim na czele. – Dziś wieczorem mamy gości z Bostonu, Chicago, Nowego Jorku, Waszyngtonu DC, a także z całego świata, reprezentujących takie kraje jak Belgia, Kolumbia, Kuba, Niemcy, Irlandia, Polska, Zjednoczone Królestwo oraz Wenezuela. To naprawdę międzynarodowe spotkanie – podkreśliła Beata Paszyc.

Na balu obecna była także konsul Ewa Pietrasieńska z konsulatu RP w Waszyngtonie, która w imieniu ambasadora Marka Magierowskiego powitała gości oraz przeczytała list gratulacyjny skierowany

Od lewej: prowadzący bal Douglas Evans i Beata Paszyc, Rafał Sonik, Pani Blanka Rosenstiel, Rafał Olbiński, Ivona Lowell, Conrad Lowell

na ręce Pani Blanki od prezydenta RP Andrzeja Dudy. Zabrała głos również konsul generalna Irlandii w Miami Sarah Kavanagh, która podziękowała za wybranie Irlandii jako tematu balu i zapewniła o polsko-irlandzkiej przyjaźni, która też rozkwita w Miami. Arcybiskup Thomas Wenski, od lat sympatyk Instytutu i gość balu, wygłosił krótką inwokację.

– Pani Blanka jest źródłem inspiracji, pionierką oraz autentyczną obrończynią sztuki i pierwszą damą Polonii w USA. Jest pełna pasji we wszystkim, co robi – stwierdziła Beata Paszyc. – Pani Blanka zbliża ludzi do siebie i robi to z klasą, charyzmą, urokiem oraz tą samą iskrą w jej oku, co 51 lat temu, z tą samą pasją i miłością do jej ojczyzny – Polski – podsumowała. Następnie młode pokolenie, polsko-amerykańskie nastolatki Lidia i Nel, wręczyły Pani Blance wspaniałą bukię kwiatów.

Wyróżnienia dla zasłużonych

Ważnym momentem podczas balu jest uhonorowanie laureatów Złotych Medalii oraz Nagród Specjalnych. Nagrodą Specjalną wyróżniono Piotra Rubika – polskiego muzyka, kompozytora, dyrygenta

i producenta za jego nadzwyczajne osiągnięcia w tworzeniu i produkcji muzyki, który odnosi sukcesy od wielu lat w Polsce, a od niedawna mieszka w Miami. Wyróżnienie również dostali siostra i brat dr Loretta Szczołka-Flynn – specjalistka w dziedzinie optometrii i epidemiologii mająca wiele osiągnięć w badaniach wzroku, opiece klinicznej oraz zastosowaniu i ulepszaniu soczewek kontaktowych oraz Tony Szczołka, prezes regionalnego Bosch Two-Wheeler and Powersports za wkład w strategię biznesową, inżynierię i zarządzanie projektami. Ciekawostką jest, że oboje posiadają współmałżonków pochodzenia irlandzkiego.

W tym roku przyznano też Złote Medale i uhonorowano nimi państwa Conrada i Ivonę Lowell, właścicieli firmy Lowell Foods będącej jednym z największych importerów polskiej żywności do USA, za osiągnięcia w promowaniu biznesu i wkładzie filantropijnym. „Lowellowie konsekwentnie wspierają społeczność polonijną w Chicago i Nowym Jorku, akcje charytatywne, w tym organizacje polonijne i polskie szkoły w Stanach Zjednoczonych” – podkreślono.

Złoty Medal przyznano także artyście Rafałowi Olbińskiemu za wybitny wkład w świat sztuki i projektowania plakatów oraz trwały wpływ na wzbogacenie swoją twórczością kultury polskiej i światowej. Warto nadmienić, że Rafał Olbiński jest autorem malunku zdobiącego okładkę programu tegorocznego balu oraz okładkę magazynu Good News wydawanego raz do roku przez Instytut. Kolejnym laureatem tego prestiżowego wyróżnienia został Rafał Sonik, polski przedsiębiorca oraz kierowca w rajdach terenowych w kategorii quadów, zwycięzca rajdu Dakar, dziewięciokrotny zdobywca Pucharu Świata FIM. Doceniono go za wybitne osiągnięcia w sporcie, ochronie środowiska, działaniach na rzecz dzieci oraz promowaniu Polski na całym świecie.

Artystyczne doznania

Międzynarodowy Bal Polonaise słynie z oprawy artystycznej na najwyższym poziomie. Zespołem, który od ponad czterech dekad uświetnia swoimi występami to wydarzenie, jest Polish American Folk Dance Company z Nowego Jorku. Tancerze w pięknych kontuszach zatańczyli tradycyjnego mazura i dostojnego poloneza.

Nie zabrakło także nawiązania do motywu przewodniego balu, czyli przyjaźni polsko-irlandzkiej. Grupa taneczna Drake Irish Dance z Ft. Lauderdale zaprezentowała w przepięknych strojach dwa nader ciekawe układy choreograficzne, przybliżając gościom bogactwo irlandzkiej kultury.

Były również podziękowania dla sponsorów, którzy otrzymali kwiaty i eleganckie butelki Zubrówki, między innymi państwo Piotr i Ivona Nowocien w kategorii „Złoty Filantrop”, Irlandczycy dr Lynn Atkinson i Manus Walsh oraz wielu innych, zacnych osób, które od lat wspierają Instytut, między innymi: Beata Drzazga, państwo Klonowscy, Sosnowscy i Polsko-Słowiańska Federalna Unia Kredytowa. Miłym akcentem było wyszczerzenie Rose Kruszewski, która była na pierwszym balu zorganizowanym przez Instytut w 1973 roku!

Pierwsze na Florydzie polskie biuro detektywistyczne zaprasza do skorzystania z usług

- Poszukiwania osób ► Sprawy rozwodowe
- Pomoc w sprawach na terenie Polski
- Dochodzenia ubezpieczeniowe ► Ustalanie majątku

PIERWSZA KONSULTACJA ZA DARMO

35 Grand Palms Blvd,
Englewood, FL 34223
Mobile: 941 549 2395
Email: office@contra-riskconsulting.com
www.contra-riskconsulting.com

SŁONECZNA FLORYDA KUPNO - SPRZEDAŻ - WYNAJEM

FT. LAUDERDALE • MIAMI • PALM BEACH

South Florida Professional Bureau of Real Estate

Roman Tryndus P.A.

Direct: 754-235-0378

houseroman@yahoo.com

www.myhouseflorida.net

- ➔ DOMY ➔ BIZNESY
- ➔ MIESZKANIA ➔ HOTELE
- ➔ GALERIE

Wymienione i poproszone na scenę zostały również osoby, które dostarczyły słodkości na bal, okazały torbę z wyśmienitymi czekoladami i produktami Wedla – państwo Lowell, doskonałe i luksusowe kosmetyki w pięknym opakowaniu do pielęgnacji włosów amerykańskiej firmy Euforia, którą reprezentował John Frank Velez oraz Żubrówkę od firmy The Brand Collective, reprezentowaną przez Daniela Olecha i Chucka Chanda. Wino Instytut otrzymał od Southern Glazer's Wine & Spirits, a także od Bodegas Volver i Winesellers.

Podziękowania i słowa uznania skierowane zostały również do Beaty Paszyc, która już od ćwierć wieku prowadzi Instytut i robi to z profesjonalizmem, oddaniem, kreatywnością i uśmiechem. Ona z kolei podziękowała swoim współpracownikom i wolontariuszom.

Bal to nie tylko przemowy, program artystyczny, ale również wyborna kolacja i doskonałe trunki. Szczególnym powodzeniem cieszyła się degustacja wódki Żubrówki, która to marka niedawno powróciła w polskie ręce.

Na zakończenie balu była niespodzianka! Beata Paszyc ogłosiła z przyzwyczajeniem oka, że właśnie otrzymała wiadomość z Hollywood, że nowa kategoria Oskara będzie wręczona na balu. Następnie zaprosiła na scenę Bognę Sworowską, supermodelkę, zdobywczynię 2.

W balu uczestniczył redaktor naczelny „Białego Orła” Marcin Bolec z żoną Barbarą i córką Lidią

miejsca w Miss Polonia i businesswoman, która otworzyła kopertę i odczytała: „W kategorii Najlepszy Konferansjer i Najlepszy Przyjaciel Polski Oskara otrzymuje... Douglas Evans!” Mistrz ceremonii był tym niezmiernie zaskoczony, uszczęśliwiony i mocno najpierw uściskał piękną Bognę, a potem wysoko i z dumą ścisnął w ręce swojego Oskara.

Po oficjalnej części sala zapełniła się tańczącymi i wspaniale bawiącymi się go-

ści, a o północy Polish American Folk Dance Company poprowadziła poloneza i tańczyli go wszyscy z uwzględnieniem młodego pokolenia, które – jak wierzy Pani Blanka – jest przyszłością Polonii.

Tradycyjny brunch

Podobnie jak w ubiegłych latach, w niedzielę po balu jego uczestnicy spotkali się na brunchu. Uroczyste śniadanie to czas na dalsze rozmowy, spotkania i nawiązy-

wanie kontaktów, które często owocują nowymi pomysłami, biznesami i przyjaźnią. Podczas brunchu organizatorzy postarali się także o zapewnienie gościom wrażeń artystycznych, których dostarczyły występy polskich tancerzy z Polish American Folk Dance Company z Nowego Jorku oraz pokazów irlandzkich tańców zaprezentowanych przez New Century Dance Company z Miami.

Podczas brunchu wyróżniony został także pisarz Thomas Swick – Amerykanin, który najpierw zakochał się w Polsce, a potem w jej ojczyźnie. Jako nauczyciel języka angielskiego przeżył w Polsce zimę stulecia, czas Solidarności, stan wojenny – a doświadczenia te znalazły swoje odzwierciedlenie w napisanej przez niego niejednym opowiadaniu czy książce. Za działania na rzecz promocji relacji między Polską a Stanami Zjednoczonymi uhonorowano go tytułem „Amicus Poloniae”.

Uczestnicy 51. Międzynarodowego Balu Polonaise w Miami rozjechali się w różne zakątki świata zabierając ze sobą wiele wspomnień – bo uczestnictwo w takim wydarzeniu wspomina się przez lata – oraz nowych znajomości i kontaktów. Zapisano w ten sposób złotymi zgłoskami kolejną kartę w historii. Kolejny, 52. Międzynarodowy Bal Polonaise w Miami odbędzie się 1 lutego 2025 r.

 WEM

Radosnych Świąt Wielkanocnych i mokrego śmigusa-dyngusa!

Smacznie i domowo...

PIEROGI • PYZY • USZKA • NALEŚNIKI • KOPYTKA

Alexandra Foods
3300 N. Central Avenue
Chicago, IL 60634

773-282-3820
www.alexandrapierogi.com

Domowa receptura,
tradycja smaku!

Szukaj wyrobów Alexandra's
w lokalnych polskich sklepach!

Happy
Easter!

Rekordowa frekwencja na Kongresie 60 Milionów w Miami. Jednym z gości specjalnych Lech Wałęsa

Polonia coraz bardziej widoczna

Fot. 60Mln.pl

To były bardzo udane i owocne trzy dni. Padł kolejny rekord frekwencji uczestników – tak w rozmowie z „Białym Orłem” podsumowuje lutową edycję Kongresu 60 Milionów w Miami Zbigniew Klonowski, przewodniczący komitetu organizacyjnego wydarzenia. Kolejny, globalny zjazd Polonii odbędzie się w Chicago.

15. edycja Kongresu 60 Mln odbyła się w pierwszych dniach lutego w Miami (już po raz szósty), toteż największą frajdę mieli uczestnicy, którzy przybyli z krajów, w których panowały zimowe temperatury. Imprezę zorganizowano w James L. Knight Center. W gościnnych salach kompleksu rozrywkowo-kongresowego zjawiało się w sumie 385 uczestników zjazdu, w tym 115 prelegentów, reprezentujących szeroki przekrój branż.

Budowanie siły i promocja

– Kongres tradycyjnie stanowił wyjątkową okazję dla Polaków i Polonii z całego świata, aby połączyć siły, wymienić doświadczenia i stworzyć nowe możliwości biznesowe – mówi Zbigniew Klonowski, który od ponad pięciu lat współtworzy Kongres wraz z Kamilem Szymańskim (obecny prezes) i Gregorym Frycem.

Panowie uznali, że jedna z największych diaspor na świecie – sześćdziesięciomilionowa społeczność Polaków – potrzebuje platformy do wymiany pomysłów, oferowania rozwiązań, które doprowadzą do rozwoju relacji biznesowych, społecznych w ramach sieci międzynarodowych kontaktów.

– Misją kongresu jest budowanie siły i

promocja Polski, budowanie jej dobrego imienia, pozycji. Uświadamiamy zagranicznym partnerom, jak Polska dziś wygląda, kim jesteśmy jako Polacy, co osiągnęliśmy – tłumaczył Klonowski w rozmowie z portalem Instytutu Spraw Obywatelskich.

Skutek wojny na Ukrainie

Piętnasta edycja Kongresu 60 Milionów skupiła się między innymi na polskich startupach o potencjale globalnym, oferując nie tylko możliwość promocji, lecz także szansę nawiązania kontaktów z potencjalnymi inwestorami oraz możliwość zakładania firm na terenie Stanów Zjednoczonych.

– Był czas, że mieliśmy w USA mocniejszą pozycję aniżeli ma to miejsce obecnie – zauważa Klonowski. – Organizowaliśmy kongresy w Europie, w Londynie, w Berlinie, w Polsce, ale w 2024 roku koncentrujemy się na Stanach Zjednoczonych. Kolejna edycja odbędzie się w Chicago w październiku – zapowiada.

Lokalizacja tegorocznych kongresów Polonii jest m.in. pochodną wojny na Ukrainie, która spowodowała, że Polska została zauważona w świecie. – Zachowanie na początku wojny, skierowanie pomocy dłoni do Ukraińców przysporzyło Polakom szacunku, odbiło się szerokim echem. Nie ma powodu, aby nie próbować wykorzystać tego pozytywnego wizerunku – stwierdza współzałożyciel Kongresu.

Integracja na jachcie

Kongres w Miami gościł już po raz szósty. Trwał trzy dni, które wypełnił bardzo bo-

Na kongresie pojawiło się 115 prelegentów z różnych branż

gaty program. Zaproszeni prelegenci podzielili się na dwie kategorie: 61 z Business Day i 54 z Congress Day, zapewniając zróżnicowaną perspektywę na bieżące trendy i wyzwania w biznesie.

– Kongres objął osiemnaście różnorodnych formatów wydarzeń – informuje Klonowski. – Uczestnicy uczestniczyli w takich wydarzeniach jak Business Day, Welcome Reception, Congress Day, Yacht Party na luksusowym jachcie, sesji spotkań networkingowych w ramach Business Matchmaking czy spotkaniach jeden na jeden – wymienia.

Prezydent na plaży

Osobną atrakcją dla uczestników zjazdu Polonii okazała się wizyta w Miami prezydenta Lecha Wałęsy. Legendarny przywódca Solidarności skończył niedawno 80

lat, ale w ciepłym klimacie Florydy czuł się doskonale i imponował formą.

Pan Lech miał czas dla organizatorów kongresu, spotkał się z Polonią, rozdawał autografy, pozował do zdjęć, a gdy w końcu wygospodarował trochę wolnego, relaksował się na moście i na plaży, gdzie spacerował wspomagając się kijkami do nordic walkingu.

Kongres 60 Milionów Miami 2024 w liczbach

- 👤 **385 uczestników**
- 👤 **115 prelegentów** (61 Business Day, 54 Congress Day)
- 👤 **45 partnerów**, podmiotów współpracujących i patronujących
- 👤 **18 formatów eventowych, networkingowych i biznesowych**: Rejs, Welcome Party, konferencja biznesowa, kongres gospodarczy, panele dyskusyjne, Spotkania 1:1, Power Speech, Fire Chat, Round Tables, Spotkanie z Lechem Wałęsą, matchmaking 1:1 dla Corporate Connection, Uroczystość wręczenia statuetki Ambasadora Kongresu dla Beaty Drzazgi (CEO Beta-MED), Wystąpienie Chairman Oliver G. Gilbert z Miami Dade County, Startup Pitches, Business Pitches, Konkurs z nagrodami, Rajd Maluchów, event plenerowy, DJ z live act.
- 👤 **6 wydarzeń głównych**: Business Day, Welcome Party, Congress Day, Yacht Party, Impact Day, Rajd Maluchów.

Wśród uczestników byli przedstawiciele środowisk biznesowych i naukowych, dla których wydarzenie jest świetną okazją do nawiązywania kontaktów

Rajd Fiatów 126p był pomysłem Rafała Sonika (z prawej), triumfatora Rajdu Dakar

– Z panem prezydentem mieliśmy ważne spotkanie na działce PACOM. Mam nadzieję, że przysłuży się ono do rozpoczęcia budowy Polonia Center – stwierdza Klonowski. Warto dodać, że wyjątkowość Kongresu podkreśliła również uroczystość wręczenia statuetki Ambasadora Kongresu, którą osobiście odebrała Beata Drzazga, założycielka firmy BeteMed.

Rajd Maluchów

Jednym z gości Kongresu był Rafał Sonik. Jak przystało na triumfatora Rajdu Dakar

(2015 rok, w kategorii quadów), pan Rafał zadbał o motoryzacyjną oprawę kongresu. Z jego inicjatywy na ulicach Miami odbył się niecodzienny Rajd Maluchów, czyli Fiatów 126p. W latach 70., na początku tzw. „epoki gierkowskiej”, stanowiły obiekt pożądania amatorów czterech kółek nad Wisłą. Po tych ciasnych (ale własnych) czterośladach, które od zera do setki przyspieszały w 50 sekund (sic!), nie ma już prawie śladu na polskich drogach. W Miami ich widok wzbudzał oczywiście zdziwienie u przechodniów, a dla starszej

Program Kongresu obfitował w interesujące panele podzielone na bloki tematyczne

Integracja podczas Yacht Party

generacji Polonii stanowił asumpt, by cofnąć się pamięcią do czasów młodości.

Do zobaczenia w Chicago

– Kongres w Miami nie tylko umocnił istniejące więzi między przedsiębiorcami polonijnymi na świecie, ale także otworzył nowe ścieżki współpracy, stając się kamieniem milowym w kalendarzu międzynarodowych wydarzeń biznesowych – mówi Zbigniew Klonowski. – Z jego pomocą uczestnicy mogli nie tylko poszerzyć

wiedzę i sieć kontaktów, ale również zainspirować się do dalszego rozwoju i innowacji w swoich przedsiębiorstwach. Naszym głównym zadaniem na przyszłość jest to, aby trzymać rękę na pulsie, dostrzegać zmiany wokół i reagować na nie – dodaje przewodniczący komitetu organizacyjnego zjazdu Polonii.

XVI edycja Kongresu 60 Milionów odbędzie się w dniach 18–20 października.

 TOMASZ RYZNER

Instytut Glottodydaktyki Polonistycznej jest jednostką naukowo-dydaktyczną Uniwersytetu Jagiellońskiego, najstarszego uniwersytetu w Polsce, założonego w 1364 roku. Instytut, powstały w 2020 roku z przekształcenia Centrum Języka i Kultury Polskiej w Świecie, należy do najważniejszych polskich ośrodków kształcenia cudzoziemców. Wchodzi w skład Wydziału Polonistyki. Instytut prowadzi intensywne zajęcia z języka polskiego na wszystkich poziomach zaawansowania oraz wykłady z literatury, historii, kultury oraz wiedzy o społeczeństwie polskim, umożliwiające ich uczestnikom zdobycie wiedzy o przeszłości i współczesności Polski. Zajęcia prowadzą wykwalifikowani nauczyciele akademicki Instytutu i innych jednostek UJ, mający doświadczenie w nauczaniu obcokrajowców zdobyte w uczelniach na całym świecie.

Instytut Glottodydaktyki Polonistycznej oferuje następujące programy dla obcokrajowców:

- semestralne
- roczne
- roczne i semestralne programy przygotowujące do podjęcia studiów w Polsce na następujących kierunkach: nauki społeczne, nauki polityczne i stosunki międzynarodowe, marketing i zarządzanie oraz na medycynie
- kursy wakacyjne w ramach Szkoły Letniej Języka i Kultury Polskiej UJ
- wakacyjny kurs języka i kultury polskiej dla młodzieży „Lato Odkrywców”
- kursy języka polskiego dla studentów programu Erasmus
- kursy języka polskiego dla obcokrajowców odbywających staże naukowe
- indywidualne kursy dla biznesmenów i tłumaczy
- kursy przygotowujące do zdawania egzaminu certyfikatowego z języka polskiego jako obcego.

The Institute of Polish Language and Culture for Foreigners is a research and teaching department of the Jagiellonian University, the oldest Polish university, founded in 1364. Institute, established in 2020 as a result of the transformation of the Center for Polish Language and Culture in the World, has grown to become the main Polish research and teaching center of Polish as a foreign language. The Institute is part of the Faculty of Polish Studies. The Institute conducts intensive Polish language classes at all level of proficiency as well as lectures on Polish literature history, culture and contemporary society, enabling their participants to gain comprehensive knowledge of Poland's past and present. The classes are conducted by qualified academic teachers of the Institute and other units of the Jagiellonian University, with experience in teaching foreigners gained at universities around the world.

The Institute of Polish Language and Culture for Foreigners offers the following classes for foreigners:

- One-semester program in Polish language and culture
- One-year program in Polish language and culture
- One-year and one-semester courses for studying in Poland in the following fields: social sciences, political sciences and international relations, marketing and management, and medicine.
- Summer courses as part of the School of Polish Language and Culture
- Summer course of Polish language and culture for young learners “Explorers Summer”
- Polish language courses for students of the Erasmus Program students
- Polish language courses for graduate students
- Individual courses for businessmen and translators

Details of the programs offered are available on the website <https://plschoo1.uj.edu.pl>

For further information please contact:
Institute of Polish Language and Culture for Foreigners of the JU
 Ul. Grodzka 64, 31-044 Kraków, Polska
 tel. +48 12 6631814, 6631813, e-mail: polish.for.foreigners@uj.edu.pl
 or
School of Polish Language and Culture
 ul. Garbarska 7a, 31-131 Kraków, Polska, tel. +48 12 4213692
 e-mail: plschoo1@uj.edu.pl

UNIwersytet
 JAGIELLOŃSKI
 W KRAKOWIE

Szczegóły dotyczące oferowanych programów są dostępne na stronie <https://plschoo1.uj.edu.pl>

Pytania dotyczące programów prosimy kierować tutaj:
Instytut Glottodydaktyki Polonistycznej UJ
 ul. Grodzka 64, 31-044 Kraków, Polska, tel. +48 12 6631814, 6631813
 e-mail: polish.for.foreigners@uj.edu.pl
 lub
Szkoła Języka i Kultury Polskiej
 ul. Garbarska 7a, 31-131 Kraków, Polska
 tel. +48 12 4213692, e-mail: plschoo1@uj.edu.pl

JAGIELLOŃSKI
 UNIVERSITY
 IN KRAKÓW

 POLONIA MARKET

Wszystko, czego nie może zabraknąć na Twoim świątecznym stole!

- babki i wypieki świąteczne
- biała i wędzona kielbasa
- wędliny i sery • żurek i pierogi

Pogody ducha, zdrowia i radości oraz wszelkiego dobra z okazji Świąt Wielkanocnych życzą delikatesy „POLONIA MARKET”

17 lat w biznesie

736 Broadway | Pawtucket, RI | tel. (401) 727-8400

Obfitych Łask i Błogosławieństw oraz pełnych pokoju Świąt Wielkanocnych z radosnym „Alleluja” życzą Ewa i Kasia oraz cała załoga „Polonusa”

POLONUS DELI

176 Essex St. (Museum Place), Salem MA
Tel. 978-740-3203
www.polonusdeli.com

O co chodzi z tym lanym poniedziałkiem?

Daj spokój, niech się leje!

ZUBRÓWKA
BISON GRASS
THE ORIGINAL FLAVOURED VODKA
The wild, green bison grass from the heart of Białowieża Forest naturally gives Zubrówka a deliciously soft, smooth and aromatic character.
WITH HAND-PICKED BISON GRASS

ZUBRÓWKA
DOSTĘPNA LOKALNIE

WESOŁYCH ŚWIĄT i mokrego lanego poniedziałku życzy Żubrówka

NUMER 1 W POLSCE

Must be 21 or older to consume. Please drink responsibly and in moderation.

Wizyta szefa polskiej dyplomacji w USA

Sikorski punktuje Rosję

 Marcin Żurawicz

W piątek, 23 lutego, w siedzibie Stałego Przedstawicielstwa RP przy Narodach Zjednoczonych na Manhattanie odbyła się konferencja prasowa ministra spraw zagranicznych RP Radosława Sikorskiego. Szef polskiej dyplomacji przebywał w Stanach Zjednoczonych z kilkudniową wizytą, biorąc udział w wydarzeniach w ONZ związanych z 2. rocznicą pełnoskalowej inwazji Rosji na Ukrainę.

Deбата w ONZ

Wizyta ministra Sikorskiego w USA rozpoczęła się w czwartek, 22 lutego, od spotkania w Nowym Jorku z przedstawicielami American Jewish Committee, gdzie dyskutowano na temat Izraela oraz Ukrainy.

W piątek minister Sikorski wystąpił na posiedzeniu Rady Bezpieczeństwa ONZ, poświęconemu sytuacji na Ukrainie, gdzie w swoim przemówieniu skrytykował tezy wygłoszone wcześniej przez stałego przedstawiciela Rosji przy ONZ Wasilija Nebenję. – Rosja usiłuje zgładzić suwerenne państwo i unicestwić jego tożsamość kulturową. Zszokowała świat bru-

talnością, jakiej nie oglądano od dziesięcioleci – stwierdził. Radosław Sikorski zabrał również głos podczas debaty Zgromadzenia Ogólnego ONZ na temat okupowanych terytoriów Ukrainy. Także piątkowa konferencja prasowa prawie w całości poświęcona była wojnie na Ukrainie i ostatnim wydarzeniom z nią związanym, takimi jak chociażby śmierć Aleksieja Nawalnego czy też sankcje amerykańskie nałożone na Rosję.

– Bardzo dobrze, że Stany Zjednoczone nakładają nowe sankcje na Rosję – powiedział na początku konferencji minister Radosław Sikorski, komentując ostatnie posunięcie administracji amerykańskiej. – Zabicie Aleksieja Nawalnego powinno mieć swoje konsekwencje, które mam nadzieję jako Unia Europejska solidarnie ze Stanami Zjednoczonymi wyciągniemy – dodał.

Minister pytany był przez dziennikarzy o kondycję rosyjskiej gospodarki, której PKB (produkt krajowy brutto) według danych z Międzynarodowego Funduszu Walutowego (MFW) ciągle rośnie, mimo nakładanych sankcji i wojny. – Jeśli chodzi o gospodarkę rosyjską, to proponuję sięgać głębiej – zasugerował w odpowie-

Szef polskiej dyplomacji spotkał się w Nowym Jorku z przedstawicielami mediów

dzi minister Sikorski. – PKB mierzy aktywność gospodarczą, tak więc gdy zaczynamy produkować więcej pocisków niż samochodów, to PKB kraju rośnie, ale jego zamożność spada. Rosja rzeczywiście przestawiła swoją gospodarkę na 24-godzinną tryb wojenny, ale będzie to rujnujące dla szans rozwojowych Rosji. Władimir Putin podąża drogą Breżniewa. My – Zachód – musimy mieć na to odpowiedź i przejść z gospodarki czasu pokoju na gospodarkę czasu kryzysu. Wydaje mi się, że ostatnie groźby Rosji, szturm na Awdiejewkę i inne działania, uświadomiły politykom europejskim, że więcej czasu na marnowanie już nie ma. Silne i nowoczesne wojsko polskie jest naszą pierwszą polisą ubezpieczeniową – dodał również minister, podkreślając procentowy wzrost wydatków Polski na obronność kraju.

Apel do Polonii

Minister pytany był również przez dziennikarzy o główny cel wizyty w Stanach Zjednoczonych, a także o ewentualną rolę Polonii na obecnym etapie wojny.

– Moją najważniejszą misją, jeśli chodzi o wojnę, jest przekonanie wahających się kongresmenów, a tak naprawę jedną osobę, czyli spikera Izby Reprezentantów, aby poddał pod głosowanie pakiet pomocowy dla Ukrainy – zdradził minister Sikorski. – Mam serdeczny apel do naszych rodaków mających obywatelstwo amerykańskie, a więc prawo do głosowania, szczególnie w tzw. „swing states”, czyli

w tych stanach, które mogą zdecydować, kto zostanie następnym prezydentem Stanów Zjednoczonych, a także tam, gdzie ważą się losy, kto zostanie kongresmenem czy senatorem. Bardzo proszę w imieniu Polski, aby wysyłać emaile czy listy i wpływać na swoich kongresmenów i senatorów, akurat w tym momencie szczególnie na kongresmenów republikańskich, żeby Klub Republikański w Izbie Reprezentantów zechciał przegłosować pakiet pomocowy dla Ukrainy. To jest ważne dla Ukrainy, ale także ważne jest dla Polski. Wszyscy pamiętamy rolę Polaków w Stanach Zjednoczonych, czy to w czasie II wojny światowej, czy podczas mroków komunizmu, czy też w procesie ratyfikacji wejścia Polski do NATO. Ponownie mamy taki moment i ponownie bardzo was potrzebujemy. Polska zawsze chciała jak najbliżej współpracować ze swoją diasporą i to się oczywiście nie zmieniło – zapewnił na koniec minister.

W trakcie pobytu w Nowym Jorku minister Radosław Sikorski udzielił wywiadów dla czołowych amerykańskich mediów: Bloomberg TV, CNBC, CNN, czy New York Times. Podczas drugiej części wizyty w Stanach Zjednoczonych minister Sikorski udał się do Waszyngtonu, gdzie w Białym Domu odwiedził amerykańskiego doradcę ds. Bezpieczeństwa Narodowego Jake'a Sullivana. Spotkał się także z sekretarzem stanu USA Antonym Blinkenem i Dyrektorem Wywiadu Narodowego Avril Haines.

 MARCIN ŻURAWICZ

23 lutego br. Radosław Sikorski wystąpił na posiedzeniu Rady Bezpieczeństwa ONZ poświęconemu sytuacji na Ukrainie

 MSZ

Biały Orzeł Junior

Dodatek dla **dzieci i rodziców**

BIAŁY
WHITE EAGLE
ORZEŁ

POCZYTAJMY RAZEM

Nina Opic

WOJTEK ZWIADOWCA

Tato Kuby jest żołnierzem. Ma mundur, często wyjeżdża na poligon, gdzie żołnierze mają różne ćwiczenia, o których później opowiada synkowi. Kuba chodzi do pierwszej klasy, ale jak dorośnie, to też będzie żołnierzem i będzie nosić mundur wojskowy albo leśny, jak wujek Tomek, który jest leśniczym.

Gdy tylko pojedzie się do wujka, to można usłyszeć niezwykle leśne opowieści.

– Dziękuję to najlepszy lekarz drzew – powiedział kiedyś wujek.

– Jak to lekarz drzew? – zapytała Kasia, która zawsze musi o coś zapytać.

– Tak, tak – lekarz drzew. Zamiast słucharek lekarskich ma swój dziób i słuch. Odwiedza drzewa i je bada.

– Jak to bada? – pytała dalej sześciolatka Kasia.

– Właśnie swoim dziobem stuka w drzewo. I po kilku takich stukaniach wie, czy to drzewo jest zdrowe, czy też pod korą mieszkają nieproszeni goście, czyli robaki. Zezłoszczone stukaniem robaki wychodzą na zewnątrz i stają się pożywieniem pana doktora dzięcioła.

– Wujku, a nasz tato mówił, że jak jechał na poligon, to widział już lecących ptasich zwiadowców – wtrącił się do rozmowy Kuba.

– Zgadza się. Są wśród ptaków zwiadowcy, czyli ptaki, które jako pierwsze przylatują na dany teren.

– Ale po co? – jak zwykle dociekliwie zapytała Kasia.

– Ich zadaniem jest sprawdzić teren, czy nic się nie zmieniło, czy mogą bezpiecznie przylecieć stada ptaków, które na zimę odlatują w ciepłe kraje. O, patrzcie, tam przy kościele, na tym wysokim drzewie jest bocianie gniazdo i już za parę dni przyleci do niego Wojtek.

– Wojtek? – tym razem chórem zapytały dzieci.

– Tak, Wojtek. Dwa lata temu pierwszy zobaczył go Wojtek, taki chłopiec ze szkoły, i dlatego nazwaliśmy go jego imieniem. Wojtek zawsze przylatuje pierwszy. Taki bociani zwiadowca.

– Wujku, przyjedziemy do ciebie za jakiś czas, to może zobaczymy tego zwiadowcę Wojtka i pana doktora dzięcioła.

– Myślę, że dużo wam opowiedzą – odrzekł wujek i pogłaskał dzieci po głowach.

SŁOWEM MALOWANE

Regina Nachacz

Zawrót głowy

Już się kończy zima sroga,
wiosna idzie powolutku,
roztajała śnieżna droga,
bocian chodzi po ogródku!

Wyjdą wreszcie grzeczne dzieci
na przyrodę wytęsknioną,
wdzięczne, że im słońko świeci,
uśmiechnięte jak i ono!

Jak to miło witać wiosnę,
kwiaty, ptaki kolorowe
i piosenki ich radosne.
Zawrót głowy, jednym słowem!

PATRONI ROKU 2024

Kazimierz Wierzyński

Sejm i Senat RP co roku wybierają zasłużone dla polskiej nauki, kultury i sztuki osoby, którym poświęcony będzie kolejny rok. Zgodnie z podjętymi przez obie izby parlamentu uchwałami 2024 będzie rokiem: Marka Hłaski, arcybiskupa Antoniego Baraniaka, Romualda Traugutta, Wincentego Witosa, Kazimierza Wierzyńskiego, Melchiora Wańkowicza, Rodziny Ulmów, Zygmunta Miłkowskiego, Witolda Gombrowicza, Czesława Miłosza, Władysława Zamoyskiego i Polskich Olimpijczyków. Decyzją Senatu rok 2024

będzie także Rokiem Edukacji Ekonomicznej.

Kazimierz Wierzyński to polski poeta, prozaik, eseista. Przyszedł na świat w Drohobyczu na Podlasiu. W młodości zaangażowany w konspirację niepodległościową, pod koniec I wojny światowej, po wyjściu z niewoli rosyjskiej, podjął działalność w Polskiej Organizacji Wojskowej. W czasie wojny polsko-bolszewickiej wstąpił w szeregi Wojska Polskiego. Właściwym debiutem literackim Wierzyńskiego był wydany w 1919 r. tom wierszy „Wiosna i wino”. Był jed-

nym z twórców grupy literackiej Skamander. Wpływ na jego twórczość miała pasja sportowa, w 1928 r. za tom „Laur olimpijski” otrzymał złoty medal na konkursie literackim igrzysk w Amsterdamie. Po wojnie pozostał na uchodźstwie, mieszkał w Stanach Zjednoczonych i Wielkiej Brytanii, gdzie tworzył poezję, prozę, ale też felietony i recenzje. Upominał się o prawdę o zbrodni katyńskiej. W tym roku przypada 130. rocznica jego urodzin i 55. rocznica śmierci.

 WEM

[UWAGA, WYDARZENIE]

Światowy Zlot Młodzieży Polonijnej

Stowarzyszenie „Wspólnota Polska” i Rada Polonii Świata organizuje Światowy Zlot Młodzieży Polonijnej, który odbędzie się w Polsce w dniach 30 lipca – 3 sierpnia 2024 r. Jest to wydarzenie łączące młodzież polonijną z całego świata, dające jej przestrzeń do rozwoju oraz integracji.

Celem zlotu jest zmobilizowanie młodego pokolenia Polaków do aktywności społecznej na rzecz wspólnot polonijnych oraz do budowania silnej więzi z krajem pochodzenia, a także pokazanie młodym Polakom z całego świata drzemającego w nich potencjału i zachęcenie do współpracy z Polską na wielu płaszczyznach, m.in. gospodarczej, społecznej i politycznej. Młodzież polonijna to ambasadorzy Polski w swoich krajach zamieszkania i bardzo ważnym jest by zapewnić jej miejsce i przestrzeń do budowania silnej więzi z krajem pochodzenia. Współorganizatorami Zlotu Młodzieży Polonijnej są środowiska młodzieży polonijnej z całego świata.

Program zlotu obejmuje trzy dni debat, kilka paneli dyskusyjnych, spotkania inte-

Światowy Zlot Młodzieży Polonijnej odbędzie się w dniach 30 lipca – 3 sierpnia 2024 r.

gracyjne oraz udział w uroczystościach związanych z rocznicą wybuchu Powstania Warszawskiego. Szczegółowe informacje zo-

staną ogłoszone do 28 marca na stronie Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”: www.wspolnotapolska.org.pl.

CO KRAJ, TO OBYCZAJ

Dzień Kobiet

Dzień Kobiet, obchodzony 8 marca każdego roku, to czas poświęcony docenianiu osiągnięć, walki o prawa i równość płci, oraz wspieraniu kobiet we wszystkich aspektach życia.

To okazja do celebracji sukcesów kobiet w różnych dziedzinach, od polityki i nauki po sztukę i biznes. Jednocześnie, Dzień Kobiet przypomina o dalszej konieczności działania w celu eliminacji nierówności i dyskryminacji, promowaniu równych szans oraz budowaniu społeczeństwa, w którym każda kobieta ma możliwość osiągnięcia swoich marzeń i pełnego rozwoju. To także czas, aby okazać szacunek, wsparcie i miłość dla wszystkich wyjątkowych kobiet w naszym życiu.

QUIZ

Połącz nazwy szczytów lub pasm górskich z krajami, w których się znajdują

1. Góra Kościuszki
2. Giewont
3. Denali
4. Kilimandżaro
5. Aconcagua
6. Elbrus
7. Sierra Nevada
8. Fudzi
9. Gerlach
10. Tubkal

- A. USA
- B. Australia
- C. Rosja
- D. Argentyna
- E. Słowacja
- F. Tanzania
- G. Polska
- H. Maroko
- I. Hiszpania
- J. Japonia

Poprawne odpowiedzi: 1B, 2G, 3A, 4F, 5D, 6C, 7I, 8J, 9E, 10H

REBUS

~~BA~~

--	--	--	--	--	--

LABIRYNT

Pomóż niedźwiadkowi trafić do ula

ZADANIE

Czy znasz te wiosenne kwiaty? Wpisz ich nazwy pod rysunkami: konwalia, pierwiosnek, żonkil, krokus, przebiśnieg, tulipan

CIEKAWOSTKA JĘZYKOWA

Co dzień, na co dzień i codziennie

Piszemy łącznie, jako jedno słowo: CODZIENNIE i CODZIENNY, ale połączenia CO DZIEŃ i NA CO DZIEŃ zapisujemy rozdzielnie, jako odrębne wyrazy. Przysłówek CODZIENNIE to derywat utworzony od przymiotnika CODZIENNY, a przymiotnik CODZIENNY powstał od wyrażenia przyimkowego CO DZIEŃ (a nie odwrotnie). CO DZIEŃ zapisujemy tak samo jak podobne połączenia: co chwila, co godzina, co sobota, co tydzień, co miesiąc, co rok. Dawniej używało się także połączenia z dopełniaczem: co dnia, co tygodnia, co miesiąca, co soboty, co godziny, co chwili (tak jak: co roku), we współczesnej polszczyźnie

WIOSENNE PORZĄDKI

Już z początkiem marca, gdy słońce nieśmiało wygląda zza chmur, a śnieg odszedł w niepamięć, myślimy o porządkach w domu, ale również i w życiu. Wiosenne sprzątanie to nie tylko odświeżenie garderoby, segregowanie rzeczy i czyszczenie każdego pomieszczenia w domu, ale to jest także mentalna rewolucja w sposobie myślenia na temat swoich własnych celów. Dlatego wykorzystując wiosenną energię do porządkowania i zmian zaplanujmy też porządki we własnych umysłach. Tak jak układamy plany porządkowania poszczególnych pomieszczeń – kuchni, łazienki, garderoby, pokoi, piwnicy itd., tak spróbujmy ułożyć sobie plan porządkowania poszczególnych sfer naszego życia.

Doktor Zorba Paster po wielu latach doświadczeń zawodowych określił i opisał w swojej książce „Kod długowieczności” pięć takich sfer i podkreśla wagę równowagi między nimi. Te pięć sfer to: sfera fizyczna, psychiczna, stosunków międzyludzkich, duchowa i materialna. Ważne jest, aby o każdą z tych płaszczyzn zadbać z taką samą troską, jak w przypadku gdy porządkujemy dom, sprzątając dokładnie każde pomieszczenie.

Na początek dr Zorba Paster poleca zająć się sferą fizyczną, czyli zdrowiem, kondycją, odżywianiem się i eliminowaniem nawyków szkodliwych dla zdrowia.

Kolejna sfera to sfera psychiczna, czyli zdrowie psychiczne, emocjonalne, optymizm, postawy wobec życia i zdrowie poznawcze. Warto tutaj zweryfikować swoje postawy wobec świata i innych.

Stosunki międzyludzkie to sfera trzecia. Są to przyjaźnie, bliskie związki, kontakty z ludźmi w pracy, kontakty biznesowe i więzi rodzinne. Im jest ich więcej i są bardziej intensywne, tym lepiej dla nas pod warunkiem, że są to zdrowe relacje, a nie toksyczne.

Sfera czwarta to sfera duchowości – zawiera się w niej wszystko, co robimy, by pojąć znaczenie i cel naszego życia: medytacja, modlitwa, słuchanie inspi-

rujących tekstów, odpoczywanie w milczeniu.

Sfera ostatnia – piąta – to sfera materialna. Odnosi się ona głównie do pracy, z której czerpiemy profity. Warto przemyśleć, czy praca, którą wykonujemy, sprawia nam przyjemność, czy pozwala wykorzystać nasze kompetencje i czy dzięki niej możemy cieszyć się uznaniem.

Mentalne porządki warto robić nie tylko raz do roku, wraz z wiosennymi porządkami, ale codziennie. Do tego na pewno przyda się nam dobry plan.

Po pierwsze: takie mentalne porządki warto zacząć najlepiej od razu. Nie czekać na kolejne jutro. Jeśli coś jest ważne, nie odkładajmy tego na lepszy moment, inny czas, tylko przystępujemy do działania.

Po drugie: pracujemy nad jedną rzeczą w danym momencie. Nie rzucajmy się na głęboką wodę i nie zmieniamy wszystkiego za jednym zamachem. Wybierzmy jedną rzecz i skupmy się na niej, pamiętając, że zmiany nawyków są niebywale trudne.

Po trzecie: podkreślajmy wszystkie dobre rzeczy, które wynikają i mogą wynikać ze zmiany. Zapiszmy je sobie i przypominajmy o nich w chwilach słabości i zwątpienia. Pamiętajmy, aby włączyć w to rodzinę, dzieci, przyjaciół. Im większe wsparcie, tym lepiej dla nas.

Wiosna to dobry czas nie tylko na porządki w domu czy szafie, ale też na uporządkowanie swojego życia

Po czwarte: warto policzyć, ile zarobimy na pozytywnych zmianach naszego stylu życia. Zaktywizujemy „mózg matematyczny” – na przykład, jeśli rzucamy palenie, słodczyce czy alkohol, za rok nie tylko będziemy zdrowsi, ale też sporo zaoszczędzimy. Obliczajmy koszty globalnie, rocznie i szukajmy zysków.

Nie istnieje jeden uniwersalny sposób na wiosenne porządki, bo każdy z nas mieszka w innym domu, ma wokół siebie inne przedmioty i w końcu nie wszyscy w tym samym czasie zabierają się za sprzątanie. Dlatego też nie ma jednego uniwersalnego przepisu na porządki w naszej osobowości, bo każdy z nas jest inny. Niemniej warto pamiętać, że uporządkowanie jednej tylko sfery nic nie zmieni,

zaś uporządkowanie czterech bez jednej to tak jak wysprzątać cały dom z pominiętym jednym pomieszczeniem. Ważne też jest, aby wytrwać w zmianie i nie wrócić do starego bałaganu. Tak jak w domu co jakiś czas musimy regularnie wykonywać czynności utrzymujące porządek typu: wycieranie kurzu, odkurzanie, mycie podłóg, tak samo musimy postępować w naszych myślach i działaniu, bo nic nie dzieje się poza naszym umysłem.

SYLWIA WADACH-KLOCZKOWSKA
NAUCZYCIELKA SZKOŁY
JĘZYKA POLSKIEGO
IM. ŚW. JANA PAWŁA II
W BOSTONIE

Bibliografia:

- <https://zwierniadlo.pl/psychologia/173636,1,porzadki-w-glowie-zmiany-w-zyciu-od-czego-zaczac.read>
- Wiosenne porządki w głowie i w sercu – Bożena Janowska MBA – edukacja i biznes (bjanowska.pl)
- Jak zaplanować wiosenne porządki? – pieknowdomu.pl

WYŚLIJ KWIATY I PREZENTY DO POLSKI**W NASZEJ STAŁEJ OFERCIE:**

- ▶ bukiety okolicznościowe
- ▶ kosze kwiatowe
- ▶ bukiety z prezentem
- ▶ kompozycje na śluby i rocznice
- ▶ wieńce i wiązanki pogrzebowe
- ▶ prezenty delikatesowe

*Zdąż jeszcze
na Wielkanoc!*

Dostarczamy
do każdej,
nawet najmniejszej,
miejscowości
w Polsce.
Nawet na następny
dzień.

ZAMÓWIENIA ONLINE

www.eurokwiat.com

E-MAIL: kwiaty@eurokwiat.com | TOLL FREE: 1-877-738-9844

Myślisz o przeprowadzce na Florydę?

✓ Kupno domu?
✓ Inwestycja w nieruchomości na wynajem sezonowy albo całoroczny?
✓ Chcesz wystawić swój dom na sprzedaż?

**Orlando i okolice.
20 lat doświadczenia.
KOMPLEKSOWA OBSŁUGA
W JĘZYKU POLSKIM!**

**MAGDALENA
DANOS**
Licensed Real Estate Agent

tel. 407-760-9286

Florida Realty Investments
magdalenadanos@gmail.com
3451 Technological Ave., Suite 11
Orlando, FL 32817

TERAZ

CODZIENNIE

BIAŁY ORZEŁ ONLINE

www.BialyOrzel24.com

Weź udział w jednej z największych polonijnych imprez na wschodnim wybrzeżu USA

11. Doroczny Festiwal Małej Polski 9 czerwca 2024

Ponad 30 tysięcy uczestników!

Zostań jednym z naszych:

• WYSTAWCÓW

Każdego roku podczas festiwalu wystawia się prawie 100 stoisk, na których firmy promują swoje usługi i sprzedają swoje produkty.

• SPONSORÓW

Pakiety zaczynają się już od \$500 i są idealną okazją do promocji Twojej firmy. Logotypy i informacje na temat sponsorów ukazują się na wszystkich materiałach promocyjnych i plakatach, naszej stronie internetowej i w mediach społecznościowych oraz na banerach przy obu scenach festiwalowych.

• WOLONTARIUSZY

Zorganizowanie festiwalu jest ogromnym wyzwaniem, w które każdego roku włącza się grono pomocników. Spędź dzień na festiwalu w świetnej atmosferze i bądź częścią wspólnego sukcesu.

Dodatkowe informacje na stronie internetowej
www.littlepolandfest.com

Skontaktuj się z naszymi przedstawicielami:

Stoiska: **Kasia Nowak 860-348-5592**

Sponsoring: **Darek Barcikowski
617-869-0601 | Publisher@whiteeaglenews.com**

Wolontariusze: littlepolandfestivalnb@gmail.com

Uroczystość w Amerykańskiej Częstochowie:
Polonia ze wschodniego wybrzeża oddała cześć
Żołnierzom Wyklętym

Przywrócić pamięć bohaterom

Wieniec składa konsul generalny RP Adrian Kubicki w asyście pani Heleny Knapczyk, kpt. Bogdana Liputa i Antoniego Płotki (SWAP)

3 marca w Narodowym Sanktuarium Matki Bożej Częstochowskiej w Doylestown, PA z inicjatywy Komitetu Smoleńsko-Katyńskiego, Klubów Gazety Wyborczej i Stowarzyszenia Weteranów Armii Polskiej w Ameryce odbyła się uroczystość, podczas której Polonia oddała hołd Żołnierzom Wyklętym.

Hołd dla Niezłomnych

Na uroczystość przybyli działacze stowarzyszeń i organizacji polonijnych ze wschodniego wybrzeża USA reprezentujący stany Nowy Jork, New Jersey, Connecticut, Pensylwania, Massachusetts. Obecni byli m.in. weterani SWAP z Okręgu 10: Mirosław Plotka, Janusz Romański oraz z Placówki 12: Tadeusz Guzik, Zbigniew Wrzos, Roman Babula, Władysław Dziki i Placówki 81: Andrzej Maciejewicz, delegacja Rycerzy Kolumba: Tomasz Sa-

Kadeci Pułaskiego przed pomnikiem Żołnierzy Wyklętych

Weterani w szyku przed składaniem wieńców

decki, Dariusz Czaplicki, Mariusz Grabiar, Mariusz Malecki, Mariusz Jankowski, a także przedstawiciele m.in. Polsko-Słowiańskiej Federalnej Unii Kredytowej, polonijnych szkół i harcerstwa.

Pod pomnikiem Żołnierzy Wyklętych na cmentarzu w Amerykańskiej Częstochowie komendant naczelny SWAP Tadeusz Antoniuk powitał zgromadzonych i w krótkim przemówieniu przedstawił losy oraz zasługi członków powojennego podziemia antykomunistycznego.

W dalszej części uroczystości pod pomnikiem Żołnierzy Wyklętych zostały przez delegację polonijnych organizacji złożone wieńce. Wieńce złożyli: konsul generalny RP w Nowym Jorku Adrian Kubicki w asyście Heleny Knapczyk – sybirczki i naczelnej prezes Korpusu Pomocniczego Pań przy SWAP, kpt. Bogdana Liputa i Antoniego Płotki, Barbara Milewski – dyrektor oddziału Polsko-Słowiańskiej Federalnej Unii Kredytowej w Trenton, NJ, Grzegorz i Ewa Tymieńscy – Stowarzyszenie Pamięć, dr Stanisław Śliwowski – Coalition of Polish-Americans, Wiesław Wierzbowski – w imieniu Kongresu Polonii Amerykańskiej i Klubu Gazety Polskiej w Bostonie, MA, Stanisław i Hedwiga Bankowski – Kadeci Pułaskiego, Agnieszka i Bogusław Kasprzak oraz Anna Tracz – Centrala Polskich Szkół Dookreślających, Tomasz Sadecki z delegacją Rycerzy Kolumba, działacze Solidarności z Wschodniego Wybrzeża USA oraz Krzysztof Szybinski – redaktor, literat, działacz polonijny i nauczyciel.

Uroczystość na cmentarzu zakończyło odegranie polskiego hymnu narodowego.

Uroczysta msza

Następnie zgromadzeni udali się do sanktuarium, gdzie została odprawiona msza

Delegacja Solidarności Wschodniego Wybrzeża USA – przew. Wiesław Wierzbowski (KPA Boston, MA) – przed pomnikiem

Reprezentacja Knights of Columbus

św. w intencji Żołnierzy Wyklętych. Czytanie biblijne pierwsze i drugie przedstawiły kolejno Małgorzata Bojko i Aneta Antoniuk.

Ewangelię i homilię przedstawił wiernym przeor Marcin Ćwierz, który poruszył kwestię pragnienia jako chęci walki o niepodległość oraz dążenia do zwycięstwa, podkreślając determinację i przywiązanie Żołnierzy Wyklętych do wartości. Następnie krótko wystąpił franciszkanin o. Bogusław Dąbrowski, który przez ponad 20 lat pracował na misji w Ugandzie. O. Bogusław jest autorem kilku książek, m.in. „Spalić paszport” i „Oddech słońca”. Podzielił się interesującymi informacjami, nadmieniając, że jeden kościół w Ugandzie zbudowali byli polscy zesłańcy syberyjscy. Msza święta zakończyła się odmówieniem Gorzkich Żali.

Pamięć pokoleń

Następnie głos zabrał kpt. Bogdan Liput, reprezentant ataszatu przy Ambasadzie RP w

Ojciec Krzysztof Wieliczko na spotkaniu w kawiarni, od lewej: Tadeusz Antoniuk, pani Helena Knapczyk, o. Krzysztof Wieliczko, pani Anna Liput, kpt. Bogdan Liput

Waszyngtonie. Mówca podziękował za organizację i promocję uroczystości Żołnierzy Wyklętych, która ma duże znaczenie dla utrwalania historii walki o niepodległość Polski. Następnie zostało przeczytane okolicznościowe patriotyczne przesłanie.

Następnie głos zabrał konsul generalny RP w Nowym Jorku Adrian Kubicki, który nawiązał do trudnej historii Żołnierzy Wyklętych. – Oni nie pogodzili się z porażką Polski – z jednej strony doświadczonej przez okupację niemiecką, a z drugiej strony przez sowiecką dominację. Spotkali się z okrutnym losem, skazani na tortury i śmierć – mówił. Zauważył też, w jak trudnych warunkach musieli prowadzić swoją walkę. – Oni okazali się ziarnem i nie dali się wymazać. Bądźmy im wdzięczni i oferujmy im naszą wieczystą pamięć – zakończył. Konsul Kubicki przeszedł też z Heleną Knapczyk do grobu jej męża – komendanta SWAP-u Wincentego Knapczyka.

Następnie odbył się uroczysty Apel Poległych, który przeprowadził komendant naczelny SWAP-u Tadeusz Antoniuk. Mówca w swoim wystąpieniu przedstawił zestaw nazwisk i imion Żołnierzy Wyklętych, poległych lub zamordowanych przez komunistyczny system. – Dzisiaj stajemy pełni zadumy i bolesnego skupienia do Apelu Poległych. Ich domem był las. Ich poligonem było polskie pole. Do końca wierzyli, że wolna Polska powróci. Pułkownik Łukasz Cieplicki w swoim ostatnim grypście z celi śmierci napisał: „Nazywają mnie bandytą, ale to wkrótce musi się zmienić” – mówił. Apel poległych został przeprowadzony zgodnie z regulaminem wojskowym. Po wymienieniu nazwisk padała komenda „Stańcie do Apelu”, w odpowiedzi zebrani weterani odpowiadali „Cześć ich pamięci”.

Po części oficjalnej miał miejsce poczęstunek w kawiarni przy sanktuarium, w którym wziął udział paulin o. Krzysztof Wieliczko z Rzymu, kapelan SWAP-u, który przez wiele lat współpracował z Polonią.

DR JANUSZ ROMAŃSKI
OPR. JLS

Kim byli Żołnierze Wyklęci?

Żołnierze Wyklęci byli działaczami wojskowymi polskiego podziemia niepodległościowego i antykomunistycznego, powstałego jako wyraz sprzeciwu społeczeństwa polskiego wobec sowieckiej agresji i władzom komunistycznym.

Żołnierze Wyklęci byli członkami Zrzeszenia „Wolność i Niezawisłość”, kontynuujące działania Armii Krajowej, które powstało we wrześniu 1945 roku. Wg historyków WiN było najliczniejszą antykomunistyczną konspiracją w Europie i obejmowało teren całej Polski oraz Kresów Wschodnich. Liczbę wszystkich członków Zrzeszenia szacuje się na 120-180 tysięcy. Większość akcji sabotażowych oddziałów WiN było wymierzonych w UB, KBW czy MO. Najbardziej znanym działaczem konspiracyjnym WiN był rotmistrz Witold Pilecki, który w czasie wojny dobrowolnie dał się wywieźć do obozu w Auschwitz, gdzie planował zorganizować konspirację wojskową i zdobyć dane o zbrodniach popełnianych przez Niemców. WiN aż do powstania Solidarności było najliczniejszą formą zorganizowanego oporu społeczeństwa wobec okupacji sowieckiej, a Żołnierze Wyklęci przyczynili się do opóźnienia kolejnych etapów wprowadzania ustroju komunistycznego w Polsce.

Według danych IPN, ponad 5 tys. żołnierzy podziemia zostało skazanych na kary śmierci, a około 21 tys. zamordowano w więzieniach. Nie wiadomo dokładnie, ile osób zginęło w trakcie obław i pacyfikacji oraz w siedzibach UB. Działacze podziemia zostali wymazani z kart historii przez sowieckich okupantów. Ich bezimiennie groby znajdują się w lasach i na łąkach.

Sformułowanie „Żołnierze Wyklęci” powstało w 1993 roku. Po raz pierwszy użyto go w tytule wystawy zorganizowanej w Uniwersytecie Warszawskim. W 2011 roku, w 60. rocznicę zamordowania członków Zarządu Głównego Zrzeszenia WiN, Sejm ustanowił dzień 1 marca Dniem Pamięci Żołnierzy Wyklętych. W budynku dawnego więzienia na warszawskim Mokotowie, gdzie zginęli szefowie podziemia, działa obecnie Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL.

NA SPRZEDAŻ

luksusowy ośrodek w Bieszczadach

- ✓ 6 apartamentów klasy Premium w doskonałej lokalizacji
- ✓ Nowoczesny design
- ✓ Luksusowe wyposażenie
- ✓ Bezpośrednio przy szlaku na Smerek i Połoninę Wetlińską
- ✓ Zaledwie 100 m od najlepszych restauracji
- ✓ Miejsce parkingowe w garażu

ODKRYJ ★ ZAINWESTUJ ★ ZYSKAJ

Niepowtarzalna okazja na inwestycję w sercu Bieszczad

www.koronabieszczad.pl

Więcej informacji: + 48 660 410 227, biuro@koronabieszczad.pl

Kwitnące ogrody botaniczne pomysłem na wiosenną wycieczkę

Wiosna w Polsce

POT

Wiosna to jedna z najpiękniejszych pór roku i najbardziej sprzyjających, jeśli chodzi o odwiedzenie Polski. Jest już ciepło i słonecznie, a przyroda budzi się do życia. Świetną propozycją wiosennego wypadu, czy nawet tylko spaceru, mogą być malownicze i klimatyczne ogrody botaniczne dostępne zarówno w wielkich miastach, jak Warszawa, Łódź, Kraków, Wrocław, Poznań, Gdańsk, jak i tych mniejszych czy nawet poza nimi – w sielskim bądź leśnym otoczeniu.

A jest w czym wybierać! W całej Polsce znajduje się ponad 40 różnorodnych ogrodów botanicznych (pełen wykaz można znaleźć na stronie internetowej Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska). Polskie ogrody botaniczne to prawdziwy raj dla miłośników przyrody. Znajdziecie w nich rośliny z naszego kraju, jak i takie, które u nas naturalnie nie rosną. Szczególnym rodzajem ogrodów botanicznych są ogrody dendrologiczne, czyli arboreta.

Ogrody botaniczne często położone są w większych kompleksach wypoczynkowo-przyrodniczych, co pozwala połączyć na jednej wycieczce kilka różnych atrakcji. Świetnym tego przykładem jest Leśny Park Kultury i Wypoczynku „Myślęcinek” w Bydgoszczy. Znajdziecie tutaj nie tylko 60-hektarowy ogród z florą o liczbie gatunków 820 (w tym 460 dziko rosnących), ale także ZOO, Park Rozrywki „Zaginiony świat”, Ośrodek Rekreacji Konnej, Centrum Edukacji Ekologicznej, a nawet zimą stok narciarski.

Niezwykle widowiskowym miejscem tego ogrodu botanicznego z doskonale wkomponowanym w rzeźbę terenu górskim potokiem, wodospadem oraz małym jeziorkiem, jest alpinarium prezentujące florę typową dla rejonów górskich nie tylko Polski, ale także całej Europy, Ameryki Północnej oraz Azji. Tworzone są również rodzajowe skupiska roślin, np. zakątki kwitnącej wiśni, jabłoni oraz magnolii, a także tematycznie związane ze sobą kompozycje, m. in. roślin biblijnych oraz ogród motyli z roślinami wabiącymi te owady. Uznaniem cieszy się ścieżka botaniczna dla osób niewidomych i niedowidzących. Umożliwia ona naukę i rozpoznanie poprzez bezpośredni dotyk poszczególnych okazów, które dodatkowo opatrzone są etykietami w języku Braille’a.

W innym dużym kompleksie przyrodniczym zlokalizowany jest Ogród Botaniczny w Łodzi – w zachodniej części miasta, na terenie Polesia. Łódzki ogród sąsiaduje z ZOO, rezerwatem leśnym „Polesie Konstantynowskie” oraz parkiem im. J. Piłsudskiego. Ogród ma charakter parkowo-leśny. Krajobraz urozmaica 12 sztucznie usypanych wzgórz obłożonych granitowymi, wapiennymi i piaskowcowymi blokami skalnymi. Najwyższe zgrupowane są w alpinarium, a pozostałe znajdują się w ogrodzie japońskim, arboretum i dziale flory polskiej.

Z kolei w stolicy Polski znajdziemy dwa ogrody botaniczne: Ogród Botaniczny Uniwersytetu Warszawskiego zlokalizowany tuż obok malowniczych Łazienek

Ogród Botaniczny Uniwersytetu Wrocławskiego we Wrocławiu

Królewskich oraz Ogród Botaniczny Polskiej Akademii Nauk w Powsinie.

Zwiedzanie tego pierwszego, położonego niemal w centrum Warszawy, koniecznie trzeba połączyć z wizytą w sąsiadującym słynnym zespołem pałacowo-parkowym. Łazienki Królewskie to przepiękny park o powierzchni 76 hektarów, założony w części dawnego zwierzyńca ksiąząt mazowieckich w latach 1764-1780 przez Stanisława Augusta Poniatowskiego – ostatniego króla Polski. To doskonałe miejsce na spotkania i spacer. Najbardziej znane jest ze swoich relaksujących terenów zielonych i wspólnego Pałacu na Wyspie. Jest wspaniałym terenem dla pałaców, posągów, pawilonów, kawiarni, jezior, a nawet teatru na wyspie. Łazienki Królewskie to idealne miejsce na relaks i zwiedzanie królewskich zabytków. Niezależnie od tego, czy chcecie podziwiać pomnik Chopina, zrobić sobie selfie przed Pałacem na Wyspie, czy po prostu położyć się i podziwiać w niedzielę widoki i dźwięki autentycznego polskiego parku – to idealne warszawskie miejsce dla każdego.

W samym zaś ogrodzie botanicznym UW znajdziecie 10 działów z florą: dział systematyki roślin, arboretum, pnącza, rośliny różnych środowisk, rośliny użytkowe i lecznicze, dział biologii roślin, różanka, dział flory niżowej Polski, dział roślin ozdobnych oraz szklarnie.

Natomiast ogród botaniczny PAN w Powsinie jest jednocześnie Centrum Zachowania Różnorodności Biologicznej, w którym możecie podziwiać następujące kolekcje roślin: flory Polski, roślin tropi-

kalnych i subtropikalnych, roślin azjatyckich, roślin drzewiastych, roślin cebulowych i kłączowych, roślin warzywnych, roślin sadowniczych, roślin leczniczych i przyprawowych, roślin wrzosowatych, bylin, a także Narodową kolekcję odmian uprawnych róż oraz Ogród Zmysłów. Ten ogród botaniczny sąsiaduje z Parkiem Kultury w Powsinie i Lasem Kabackim (park leśny i rezerwat przyrody). To daje Wam doskonałe możliwości spędzania majowego, wiosennego dnia w znakomitych okolicznościach przyrody.

Miłośnikom drzew i lasów polecamy ogrody dendrologiczne, w tym jeden z największych tego typu ogrodów w Polsce: Arboretum w Rogowie. Arboretum Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego, jednostka organizacyjna Leśnego Zakładu Doświadczalnego w Rogowie położone jest w dawnym siedlisku leśnym i ma charakter parku leśnego. Na jego obszarze znajdują się jedne z najbogatszych i najciekawszych kolekcji drzew i krzewów Europy Środkowo-Wschodniej. Całości dopełniają leśne powierzchnie doświadczalne z obcymi gatunkami drzew leśnych i alpinarium – ulubione miejsce wielu zwiedzających.

To oczywiście tylko przykłady licznych ogrodów botanicznych w Polsce. Niech zainspirują Was do odwiedzenia wszystkich tych wyjątkowych miejsc, a wiosna jest wręcz idealną porą, aby zachwycić się walorami kwitnących kwiatów, które tam znajdziecie.

Ogród Botaniczny w Bolestraszykach (Arboretum i Zakład Fizjografii)

POT

POZNAJ PATRONA POLSKI ŚW. ANDRZEJA BOBOŁĘ

Rekolekcje dla Polonii
prowadzone przez ks. Józefa Niznika
- świadka objawień św. Andrzeja

21 -24 Kwietnia 2024

świadczenia i kazania
ks. prałata Niznika
można znaleźć na YouTube

Niedziela 21 kwietnia - spotkania ks. Niznika z Polonią w parafiach:

9:00 - Msza - kazanie - św. Andrzej Bobola, Dudley

10:30 - kazanie - Bazylika św. Józefa, Webster

11:30 - Msza - kazanie - Matki Bożej Częstochowskiej, Worcester

Plan Rekolekcji w parafii Św. Andrzeja Boboli Dudley

54 W Main St, Dudley, MA

01571

(508) 943-5633

rectory@standrewbobola.net

Poniedziałek 22 kwietnia - godz: 9:00 i 18:00

możliwość spowiedzi godzinę przed Mszą Świętą

Wtorek 23 kwietnia - godz: 9:00 i 18:00

możliwość spowiedzi godzinę przed Mszą Świętą

Środa 24 kwietnia - godz 9:00 i 18:00

możliwość spowiedzi godzinę przed Mszą Świętą

Msza św. dla Polonii celebrowana przez ks. Prałata Józefa Niznika w niedzielę 28 kwietnia o godz. 12:00 z poświęceniem figury św. Andrzeja Boboli i zawierzenie się Polonii Patronowi Polski.

Zapraszamy na świąteczne zakupy!

POLECAMY WŁASNEJ PRODUKCJI GOŁĄBKI, PIEROGI I INNE WYROBY GARMAŻERYJNE, CIASTA I TORTY NA ZAMÓWIENIE ORAZ SZEROKI ASORTYMENT ARTYKUŁÓW SPOŻYWCZYCH.

★ **MIŁA OBSŁUGA** ★ **DUŻY WYBÓR**
★ **NISKIE CENY**

*Wesołych i spokojnych
Świąt Wielkanocnych
życzy polski sklep*

Orawa
Bakery & Delicatessen

60 East Main Street, Webster, MA 01570, tel. 508-949-0475

Adam's Polish Food

Polskie Delikatesy w Vernon, CT

POLECAMY:

- Wyroby garmażeryjne przygotowywane na miejscu
- Szeroki asortyment produktów spożywczych z Polski, Niemiec, Węgier, Jugosławii, Łotwy oraz innych krajów
- Polskie wędliny, kielbasy i produkty garmażeryjne
- Ciasta, pieczywa oraz wypieki świąteczne
- Polskie kosmetyki, prasę i upominki
- Piwa z Polski oraz całej Europy

Wesołych Świąt!

205 Talcottville Road
Vernon Rockville, CT
Tel. 860-871-6080

**Najlepsze kanapki
w okolicy!**

DOGODNY PARKING

Hours / Godziny: Tue-Fri: 10-6
Sat: 9-5, Sun: 10-2, Closed Mondays

Niecałe 30 mil od granicy z Massachusetts!

*Własnego
wyrobu
pierogi!*

Nicole

Beata

Kasia

RAYMOND SENIOR PLANNING

NEW BRITAIN
195 West Main Street

SOUTHINGTON
360 N. Main St., Suite 5

Zapraszamy codziennie od 9 do 4. Dostępne spotkania w soboty.

E-mail: RaymondSeniorPlanning@gmail.com

Agent ubezpieczeniowy w CT, MA i na FL. Doradca w sprawach ubezpieczenia Medicare

Medicare

Bezpłatna pomoc w :

- Medicare
- IRA, 401K inwestycje
- Ubezpieczenia na życie
- Access Health
- Szara karta
- Dodatkowe plany ubezpieczeń

Nowe limity dochodowe
na 2024 rok:

QMB 1 osoba	\$2649
małżeństwo	\$3595
SLMB 1 osoba	\$2900
małżeństwo	\$3935
ALMB 1 osoba	\$3088
małżeństwo	\$4191

BEZPŁATNA KONSULTACJA, DZWOŃ PO POLSKU!

 203-699-2611 **860 270 0840**

We do not offer every plan available in your area. Any information we provide is limited to those plans offered in your area. Please contact Medicare.Gov or by phone at 1-800 MEDICARE to get information on all of your options.

Rekordowe środki zasilą projekty związane z badaniami nad zdrowiem kobiet

100 mln dolarów na badania

Pierwsza dama USA dr Jill Biden odwiedziła Massachusetts, gdzie w trakcie wizyty ogłosiła rekordowe wsparcie badań związanych ze zdrowiem kobiet. Federalne fundusze na ten cel będą obejmować kwotę wysokości 100 milionów dolarów.

– Badania nad zdrowiem kobiet zawsze były niedofinansowane – stwierdził Biden. – Wiele badań medycznych skupiało się na mężczyznach, pomijając kobiety – dodała.

Finansowanie jest pierwszym ważnym osiągnięciem powołanej w zeszłym roku przez Białe Dom Initiative on Women's Health Research. Pieniądze pochodzą z Advanced Research Projects Agency for Health (ARPA-H), która podlega federalnemu Departamentowi Zdrowia i Opieki Społecznej.

Pierwsza Dama USA przewodzi powołanej w zeszłym roku inicjatywie Białego Domu, wraz z Radą ds. Polityki Płci Białego Domu.

 AM

 White House

Jill Biden ogłosiła decyzję o przyznaniu funduszy podczas wizyty w Cambridge

Rekordowe ceny nieruchomości w MA

Cena domu jednorodzinnego w Massachusetts wzrosła w styczniu o ponad 10% w porównaniu z tym samym okresem ubiegłego roku. Sytuacja ta jeszcze bardziej komplikuje i tak już trudne warunki dla potencjalnych nabywców domu w Bay State.

W pierwszym miesiącu roku w Massachusetts sprzedano 2,396 domów jednorodzinnych, co oznacza wzrost o 0.2% w porównaniu ze styczniem 2023 roku, kiedy to odnotowano 2,392 transakcje – podała Warren Group. Średnia cena sprzedaży wzrosła jednak o 10.2 procent – do 550,000 dolarów – co stanowi nowy rekord dla stycznia.

Mając na uwadze powyższe dane, portal Stacker stworzył ranking miast Massachusetts, w których ceny mieszkań rosną najszybciej. Oto jak prezentuje się czołówka zestawienia. Trzecie miejsce zajęło Lexington. Średnia cena domu w mieście to 1,425,246 dolarów. W ciągu roku koszt skoczył w górę o 141,565 dolarów (+11.0%). Drugie miejsce przypadło Needham. Średni koszt domu w tym mieście to 1,377,827 dolarów. W ciągu roku podniósł się on o 150,377 dolarów (+12.3%). Pierwsze miejsce zajęło Weston. Średni koszt domu tu to 2,033,249 dolarów! Cena podniosła się tu w ciągu roku o 188,275 dolarów (+10.2%).

 AM

 wikimedia

Najbardziej rok do roku podrożały domy w Weston

Najlepsze skrzydełka w USA są... w Massachusetts!

Pub Buff's w Newton doceniony

Skrzydełka to przekąska, którą Amerykanie uwielbiają. Jak szacuje portal Mashed, tylko podczas Super Bowl w całym kraju zjedzonych zostało 1.38 miliarda Buffalo Wings!

Przekąska w swojej najbardziej klasycznej formie to po prostu smażone – nie pieczone – skrzydełka z kością polane sosem Buffalo. Warto dodać jednak, że obecnie skrzydełka tego typu podawane są z różnymi dressingami i przyrządzane na wiele sposobów – mogą

być wędzone, pieczone, a nawet opalane.

Choć Buffalo Wings wywodzą się z Nowego Jorku, stały się przysmakiem także w Massachusetts i pozostałej części Nowej Anglii. Co ciekawe, to właśnie w Massachusetts znajduje się restauracja serwująca najlepsze skrzydełka w całym USA.

Portal Mashed pokusił się o sporządzenie listy najlepszych skrzydełek w Stanach Zjednoczonych – „analizując recenzje, szukając nagród, rozmawiając z miejscowymi i czytając niezliczone artykuły”. Tak wyłonił naj-

lepszy lokal w USA – Pub Buff's w Newton w stanie Massachusetts!

Pub w 88-tysięcznym mieście położonym około 25 minut na wschód od Bostonu jest znany ze swoich skrzydełek od chwili otwarcia w 1976 roku. Bar sportowy oferuje dziesięć sosów do wyboru, w tym Buffalo, Teriyaki Spicy, BBQ Honey, BBQ, Hot Honey, Hot Nashville, Parmezan, Czosnek, Pepper Lemon, Sriracha Cheese Garlic, Maple Hot i Bourbon Peach BBQ.

 AM

 Unsplash

Skrzydełka to przysmak uwielbiany przez Amerykanów

Wesołych Świąt!

Żeby śmiały się pisanki,
uśmiechały się baranki,
mokry śmigus zraszał skronie,
dużo szczęścia sypiąc w dłonie.
Smacznej kiełbaski, lukrowej baby,
samych pyszności, co w Golemo mamy.
Soczystej szyneczki,
pajdę chlebka chrupiącego,
wielkanocnych przysmaków
ze sklepu naszego.
Codziennej radości tej dużej i mątej,
zapraszamy na zakupy dla rodziny całej.

Tego życzy Golemo Foods

Golemo Foods Inc.
43 Millbury Street
Worcester MA 01610
tel. (508) 756-0086

Największy wybór
własnych wyrobów
w całym
Massachusetts

To, co najlepsze, na świąteczny stół - tylko w Golemo Foods!

Jesienią zostanie otwarta hala łyżwiarska pod Giewontem

Puchar świata w Zakopanem

W październiku w Zakopanem zostanie oddana do użytku hala łyżwiarska. Ma to być najnowocześniejszy tego typu obiekt w Europie. Na przełomie listopada i grudnia odbędą się tam zawody Pucharu Świata juniorów.

Hala jest budowana w ramach „Programu Inwestycji o Szczególnym Znaczeniu dla Sportu”. Przeznaczona będzie do uprawiania głównie łyżwiarstwa szybkiego. Lokalizacja obiektu na wysokości niemal 1000 m n.p.m. wpłynie na poprawę jakości warunków treningowych.

– Koszt obiektu wyniesie niemal dwieście milionów złotych, ale warto było wydać te pieniądze, bo będziemy mieć halę nie tylko dla sportu wycieczkowego – mówił minister sportu i turystyki Sławomir Nitras, który wraz z Januszem Samelem, dyrektorem Centralnego Ośrodka Sportu, wizytował budowę obiektu.

Hala lodowa w Zakopanem ma być najbardziej nowoczesna w Europie

– Postanowiliśmy zwiększyć funkcjonalność obiektu, bo powstanie na nim również najlepsza w Polsce ścianka wspinaczkowa – dodał minister.

– Dzięki zwiększeniu finansowania inwestycji obiekt zostanie dostosowany też do potrzeb innych związków sportowych, choćby Polskiego Związku Alpinizmu, Polskiego

Związku Narciarskiego, Polskiego Związku Biathlonu czy Polskiego Związku Podnoszenia Ciężarów – podkreślał Sebastian Danikiewicz, dyrektor COS – Ośrodka Przygotowań Olimpijskich. Hala lodowa w Zakopanem powstaje w miejscu funkcjonującego od lat 60. minionego wieku odkrytego toru lodowego.

 TOM

Polska przegrała z nisko notowanym rywalem z Bałkanów

Koszykarze dali plamę

Pewność uczestnictwa w EuroBaskecie 2025 nie służy polskim koszykarzom. Po przegranej z Litwą 64:83 (19:16, 11:19, 19:27, 15:21) ekipa Igora Milicicia nie popisała w starciu z Macedonią Północną – przegrała 71:96 (16:25, 22:22, 12:22, 21:27).

Jako współorganizator turnieju Polacy udział w europejskim czempionacie mają zapewniony, ale w eliminacjach grać muszą. Litwa jest wyżej notowana, basket jest tam sportem narodowym, mecz odbył się w Wilnie, toteż przegrana wielkim zaskoczeniem nie mogła być. Jednak Macedonia w rankingu FIBA plasuje

się dopiero na 59. pozycji, a mecz odbył się w Sosnowcu. Nic z tego jednak nie wynikało – goście w 30 minut zamknęli mecz. Do sukcesu poprowadził ich Nenad Dimitrijevic. 26-latek zdobył 32 punkty, miał 8 zbiórek i 8 asyst. Polacy trafili 7 na 33 oddane rzuty za trzy i popełnili aż 16 strat.

Michał Michalak otałał się o double-double (20 punktów, 9 zbiórek), a Michał Sokołowski miał 15 oczek. Polska, czwarta drużyna ME 2022, po dwóch meczach, jest ostatnia w tabeli. Kolejne mecze eliminacji ME: 21 listopada: Polska – Estonia, 24 listopada: Estonia – Polska

 TOM

Polacy kompletnie nie sprostali roli faworyta w meczu z Macedonią Północną

Polak dwa razy na podium mistrzostw świata w biathlonie

Biega i strzela na medal

 PolskiZwiązekBiathlonu.pl

Jan Guńka doskonale poradził sobie w Estonii

Jan Guńka (BKS WP Kościelisko) zdobył dwa medale w mistrzostwach świata juniorów w biathlonie. W estońskim Otepaa Polak wywalczył brązowy w biegu indywidualnym i srebro w sprinterskim.

Bieg indywidualny to najbardziej wymagająca biathlonowa konkurencja. Juniorzy rywalizują na dystansie 15 kilometrów, na których umieszczone są cztery strzelnice. Każdy niecelny strzał skutkuje karną minutą doliczoną do czasu.

Guńka spudłował tylko raz – podczas pierwszej wizyty. Do Velentina Lejeune (Francja), który był drugi, stracił 2,5 sekundy. Zwycięzca – Leonhard Pfund (Niemcy) miał nad nim 15,3 sek. przewagi.

W sprincie polski nastolatek był bezbłędny na strzelnicy, ale Norweg Isak Frey okazał się daleko szybszy i choć zepsuł dwa strzały, zdobył tytuł z przewagą 11 sekund na Janem. Na trzecim miejscu finiszował Niemiec Linus Kesper (1 pułdo, 26 sekund straty).

Dla Guńki to trzeci w karierze medal mistrzostw świata juniorów. Przed rokiem w Szczuczyńsku był drugi w sprincie.

 TOM

Polska reprezentacja w TOP 30 rankingu FIFA

Mały, ale awans

Piłkarska reprezentacja Polski awansowała z 31. na 30. miejsce w najnowszym notowaniu rankingu FIFA. Liderem pozostaje Argentyna, mistrz świata, która wyprzedza Francję i Anglię.

Na obecną notowanie wpływ miały wyniki niedawnych mistrzostw Afryki i Azji. Sprawily m.in., że o 14 lokat poprawiła się Nigeria. Finalista Pucharu Narodów Afryki jest teraz na 28. miejscu. Awans o aż 21 pozycji zaliczył Katar, zwycięzca Pucharu Azji (drugi raz z rzędu), który podskoczył na 37. miejsce. Dwie lokaty niżej sklasyfikowane jest Wybrzeże Kości Słoniowej, mistrz Afryki.

Na tych ruchach skorzystała też reprezentacja Polski, która przesunęła się na 30. miejsce. Tuż przed nią plasuje się Walia, potencjalny rywal Biało-Czerwonych w finale marcowych baraży o awans do Euro 2024.

Z kolei Estonia, półfinalowy przeciwnik drużyny trenera Michała Probiez, spadła ze 122. na 123. miejsce. Finlandia, która będzie

Jeśli baraże będą dla Polski udane, znajdzie to odzwierciedlenie w rankingu

pierwszym rywalem Walii, znajduje się na 60. pozycji.

W pierwszej dziesiątce plasują się dwa zespoły, z którymi polski zespół będzie rywalizował w Lidze Narodów: siódma jest Portugalia, a dziesiąta Chorwacja. Trzeci z gru-

powych przeciwników – Szkocja – zajmuje 34. pozycję.

Kolejne notowanie rankingu FIFA ukaże się 4 kwietnia, już po turniejach barażowych o udział w Euro 2024.

 TOR

Sukces koszykarza znad Wisły i trenera polskiej reprezentacji

Polacy z pucharem Włoch

Michał Sokołowski należy do kluczowych koszykarzy reprezentacji Polski

Michał Sokołowski i Igor Milicić, czyli koszykarz i trener polskiej reprezentacji, zdobyli puchar Włoch. Była to niespodzianka, bo ich Generazione Vincente GeVi Napoli Basket pokonał w finale euro-ligowy zespół z Mediolanu.

Milicić, który przez lata pracował w Polskiej Lidze Koszykówki, a aktualnie jest także selekcjonerem reprezentacji Polski, osiągnął historyczny wynik dla klubu z Neapolu. Jednym z liderów drużyny jest polski skrzydłowy Michał Sokołowski.

Generazione Vincente GeVi Napoli Basket przystąpił do pucharowego turnieju, plasując się

na 6. miejscu we włoskiej ekstraklasie. Faworytem zawodów nie był, ale poradził sobie doskonale. Na początek wygrał 81:72 z Germani Brescia, liderem ligowej tabeli, a w półfinale, po dogrywce, pokonał 87:78 z Unahotels Reggio Emilia.

W finale drużyna spod Wezuwiusza zmierzyła się z Emporio Armani Mediolan, które na co dzień gra w Eurolidze EA.

Skazywane na przegraną Napoli Basket zwyciężyło 77:72 i zdobyło puchar Włoch. Sokołowski został wybrany MVP turnieju finałowego. Polak w decydującym meczu w 34 minuty zdobył 13 punktów, miał 6 zbiórek i 3 asysty.

 TOM

Argentyńczyk na celowniku selekcjonera piłkarskiej reprezentacji

Santiago zagra dla Polski?

Santiago Hezze, piłkarz Olympiakosu Pireus, jest w orbicie zainteresowań szefów reprezentacji Polski. Argentyńczyk z polskim paszportem wyraził wstępne zainteresowanie grą w biało-czerwonych barwach.

Michał Probiez ma teraz na głowie zgrupowanie drużyny narodowej i przygotowania do marcowych baraży o awans na mistrzostwa Europy w Niemczech. Jednak nie tak dawno selekcjoner reprezentacji odbył telefoniczną rozmowę z Santiago. Miało to miejsce niedługo po tym, gdy ten odebrał polski paszport.

Argentyńczyk był zaskoczony sygnałem z Polski, ale pozytywnie podszedł do zainteresowania ze strony PZPN-u. Na razie nie padły żadne deklaracje, ale coach ekipy Biało-Czerwonych zaproponował zawodnikowi spotkanie twarzą w twarz. Michał Probiez planuje odwiedzić pomocnika Olympiakosu w Grecji. Wtedy pomocnik ma przedstawić konkretną odpowiedź na propozycję znad Wisły.

Hezze (ur. 22.10.2001 w Buenos Aires) to defensywny pomocnik, który w Grecji występuje pierwszy sezon. Jest podstawowym zawodnikiem Olympiakosu (29 meczów na koncie). Wcześniej rozegrał ponad 100 meczów w Atletico Huracan, drużynie argentyńskiej ekstraklasy, zadebiutował też w młodzieżowej reprezentacji Argentyny.

Babcia zawodnika pochodzi z Polski, stąd ten otrzymał polski paszport. Chciał ułatwić sobie sytuację w nowym klubie. W Grecji obowiązuje limit obcokrajowców i każda drużyna może mieć w kadrze maksymalnie ośmiu graczy spoza Unii Europejskiej.

Już niedługo, bo 21 marca, reprezentacja Polski rozegra w Warszawie mecz z Estonią mecz barażowy o awans na Euro 2024. Jeżeli Lewandowski i spółka wygrają, w finale baraży zmierzą się ze zwycięzcą spotkania Walia – Finlandia.

 TOR

 santiagohezze/facebook

Santiago Hezze gra w jednym z czołowych klubów greckiej ekstraklasy

NAJWIĘKSZY WYBÓR NIEMIECKICH PIW W OKOLICY

- ▶ WĘDLINY I KIEŁBASY WŁASNEGO WYROBU
WG STARYCH, SPRAWDZONYCH RECEPTUR **ZAPRASZAMY!**
- ▶ SŁODYCZE I UPOMINKI
- ▶ OGROMNY WYBÓR EUROPEJSKICH SERÓW
- ▶ ARTYKUŁY SPOŻYWCZE
- ▶ POLSKIE PIECZYWO ORAZ WYROBY CUKIERNICZE

karls
SAUSAGE KITCHEN
& EUROPEAN MARKET

1 Bourbon Street, Peabody, MA (Exit na Lowell St)
Tel. 978-854-6650 | www.karlssausage.com

Zapraszamy od wtorku do soboty od 9 do 6. Jesteśmy nieczynni w niedziele i poniedziałki

*Europejskie delikatesy
i masarnia
pod jednym dachem!*

Odwiedź nas
w mediach
społecznościowych!

POLONUS DELI

**JEDYNY POLSKI SKLEP
NA NORTH SHORE AREA ZAPRASZA!**

Polecamy szeroki asortyment
POLSKICH PRODUKTÓW:
wędliny, nabiał, pieczywo, ciasta,
artykuły spożywcze,
garmazerkę i upominki.

176 Essex St.
(Museum Place)
Salem MA
Tel. 978-740-3203
www.polonusdeli.com

**NIE WSZYSTKO MOŻNA
W ŻYCIU ZAPLANOWAĆ...**

Ale zaplanowanie i opłacenie własnego pogrzebu sprawi,
że Twoje ostatnie życzenia będą spełnione
i pozbawi Twoich bliskich dodatkowych kłopotów.

Nasz zakład pogrzebowy służy lokalnej Polonii
od 1912 roku i mieści się tuż obok polskiej parafii.

DIRSA-MORIN FUNERAL HOME
298 Grafton St., Worcester, MA
Tel. 508-753-4211

John Plewa – Funeral Director
MÓWIMY PO POLSKU!
www.worcesterfuneral.com

HENRY DIRSA FUNERAL HOME
33 Ward St., Worcester, MA
Tel. 508-756-8346

TERAZ
CODZIENNIE
BIAŁY ORZEŁ 24 ONLINE

www.BialyOrzel24.com

Wiesz
więcej!

Prosto z farmy na Twój stół!

- owoce i warzywa z lokalnych firm
- nasza własna piekarnia i delikatesy
- domowej roboty lody z Elsie's Creamery
- piwo i wino
- nasze własne pączki z cydrem
- sprzedajemy chleby, strucle, ciasta i babki
z European Bakery and Pastry w Worcester
- kielbasa z Blue Seal oraz Janiks and Boar's Head
- babki z Chmura's Bakery
- pierogi od Pierogi Queen

KWIATY WIELKANOCNE
(lilie, tulipany, żonkile i hiacynty)

631 Center St. Route 21
Mass Pike Exit 7
Ludlow, MA 01056
413-589-7071
www.randallsfarm.net

Otwarte cały rok 7 dni w tygodniu
od 7 rano do 8 wieczorem

Przeraża Cię ROZLICZENIE PODATKOWE?

Skontaktuj się z firmą **Global Tax Service**,
a my zapewnimy Cię, że Twoje podatki rozliczone będą:

• **KORZYSTNIE** • **SZYBKO** • **PROFESJONALNIE**

- 40 lat doświadczenia w wypełnianiu deklaracji podatkowych indywidualnych i biznesowych
- Rozliczenia na wszystkie stany, bezpłatne konsultacje podatkowe
- Fachowa pomoc w otwieraniu biznesów indywidualnych i korporacji
- Pełna obsługa finansowa firm i przedsiębiorstw

ROZLICZENIE PODATKÓW
DROGĄ ELEKTRONICZNĄ

Global Tax Service
A DIVISION OF GLOBAL ENTERPRISES, INC.

Global Tax Service
A DIVISION OF GLOBAL ENTERPRISES, INC.

699 Washington Street
South Attleboro, MA 02703
Tel. 508-399-8270, Fax. 508-399-7390
E-mail: globalent@usa.com

**Zwrot z podatków najszybciej
w Twojej kieszeni!**

Twoja sprawdzona POLONIJNA AGENCJA!

- ▶ Bilety lotnicze do/z Polski oraz do wszystkich portów lotniczych
- ▶ Paczki do Polski, Europy, Azji i Ameryki Łacińskiej
- ▶ Transport samochodów, pojazdów, mienia
- ▶ Wysyłka dolarów na cały świat do odbioru, z dostawą do domu lub na konto
- ▶ Wycieczki i wakacje all inclusive (ubezpieczenie na czas podróży)
- ▶ Rejsy statkiem (Cruises)
- ▶ Hotele, wynajem samochodów
- ▶ Tłumaczenia i usługi notarialne

**ZIGGY'S
TOURS**
A n d S e r v i c e

*Odwiedź
Ziggy's Tours
i zaplanuj
swoją
następną
podróż!*

827 Dorchester Ave., Dorchester, MA 02125
Tel. 617-288-7777 • Fax 617-288-5777
ziggy@ziggystours.net
www.ziggystours.net

SPRZEDAŻ, KUPNO & WYNAJEM NIERUCHOMOŚCI

Stockwood Realty
Mówimy po polsku!

10 Andrew Square | Boston, MA 02127 | (617) 564-1762
www.stockwoodrealty.com

**ANIA
WOJCIECHOWSKA-TIFAK**
617-953-4748
ania@stockwoodrealty.com

**PROFESJONALIZM I DOŚWIADCZENIE,
NA KTÓRYM MOŻESZ POLEGAĆ!**

TRZY OPOWIADANIA

„Propozycja”

Jest połowa grudnia, sroga zima i pierwsze dni stanu wojennego. Nastrój daleki od optymizmu, wszyscy przygnębieni; nikt nie wie, jak daleki potoczy się historia naszego kraju. Na moim biurku odzywa się telefon. Szybko podniosłem słuchawkę i przedstawiłem się.

– Mówi porucznik Lubaszek – usłyszałem w słuchawce i dreszcz przemknął przez moje ciało. – Proszę przyjść do sali konferencyjnej. Chcę z panem porozmawiać.

Wiedziałem, że jest to „opiekun polityczny” załogi naszego zakładu pracy ze Służby Bezpieczeństwa. Kilka razy spotykałem go na korytarzu biurowca, a także widziałem, jak obserwował nasze zachowanie podczas obowiązkowych pochodów pierwszomajowych.

Pewnie zamierza przekazać ostrzeżenia, by zachować spokój w obecnej sytuacji politycznej – pomyślałem, zbliżając się już do drzwi, bo kierując pracą kilkunastu osób, miałem, jak wiadomo, na nich wpływ.

– Proszę usiąść – wskazał miejsce i chwilę w milczeniu obserwował mnie, jakby chciał dociec, jakie myśli krążą teraz w mojej głowie.

Ja chcąc ukryć zdenerwowanie spuściłem wzrok i zauważyłem leżącą na stole teczkę akt osobowych. Aha – przeszło mi przez myśl – to już zapoznał się z dokumentami o mnie, jako pracowniku. Po chwili porucznik dużo mówił o konieczności wprowadzenia stanu wojennego, by „stłumić ekstremalne działania wrogich sił politycznych” i pytał o nastroje wśród ludzi, przestrzegając przed ewentualnymi protestami.

– Jest pan wzorowym pracownikiem – stwierdził biorąc do ręki teczkę moich akt. – Nie otrzymał pan nawet upomnienia, więc awans pana do rangi dozoru średniego nie jest przypadkowy.

Jeszcze chwilę wychwalał mnie, jaką to dobrą usłyszał o mnie opinię, a ja biłem się z myślami, do czego zmierza, bo nie po to chyba mnie tu wezwał. Po krótkim milczeniu spytał:

– Czy nie chciałby pan z nami współpracować? Gdyby się coś wśród załogi zakładu działo niepokojącego, każdy taki sygnał będzie dla nas bardzo ważny.

Zamilkł i nie doczekawszy się odpowiedzi, wyczytał ją chyba z mojej twarzy, ciągnął dalej.

– W celu przekazania informacji nie

będziemy się już tutaj w zakładzie spotykać, tylko w kawiarni, parku, czy na spacerze nad Wisłokiem. Nikt się o tym nie dowie – dodał, chcąc rozwiać moje wątpliwości.

Nie dam się złapać na ten haczyk – pomyślałem – odpowiadając natychmiast:

– Nie zgadzam się. Mam odpowiedzialne stanowisko i nie zamierzam zajmować się innymi sprawami poza pracą zawodową.

Oficer nie ustępował i zachęcał dalej.

– Po podpisaniu zgody na współpracę będzie pan awansował. Postaram się o to – dorzucił, podsuwając kartkę papieru i długopis.

Znowu zapadła cisza. Porucznik chyba już wyczerpał zachęcające argumenty, a na jego twarzy wyraźnie malowała się rezygnacja i zdenerwowanie.

– Zdecydowanie odmawiam – powtórzyłem wstając z krzesła i odsuwając czystą kartkę.

– To do widzenia – wrzasnął oficer, jakby ciągle miał nadzieję na spotkanie. Będzie pan jeszcze tego żałował.

Nie odpowiedziałem, szybko zamykając za sobą drzwi.

„Rozmowa z matką”

Wróciłem wcześniej ze szkoły. Byłem wtedy uczniem siódmej klasy. Od razu zaczęłam czytać książkę i tak byłem zafascynowany bohaterem tej powieści, że nawet nie odpowiedziałem na pytanie mamy: Jak tam w szkole? Podając mi talerz z zupą, zachęcała do jedzenia i widząc, że zamknęłam książkę, pytała dalej:

– Czy zastanawiałeś się już nad tym, co chciałbyś robić w życiu. Przecież kończysz

niebawem podstawówkę i trzeba myśleć o przyszłym zawodzie.

Odłożyłem na chwilę łyżkę, rozmyślając, jak odpowiedzieć na to pytanie. Bo czy kilkunastoletni chłopak ma już na pewno sprecyzowany pogląd na dalsze lata życia? Wahałem się chwilę zwlekając z odpowiedzią, w obawie, jak mama na to zareaguje...

– Mamo, omawiamy teraz w szkole powieść „Martin Eden” Jacka Londona. Ja chciałbym tak pisać, jak Martin. Pisać wiersze, a może i książki.

Już wtedy interesowałem się nie tylko poezją klasyczną, ale zaczytywałem też czytać wiersze współczesnych poetów.

– Dziecko, o czym ty marzysz...Ja cieszę się, że ty żyjesz. Przecież jesteś bardzo chorowity. Ja, mając obawę, czy ty przeżyjesz, powierzyłam cię opiece Matki Bożej z Lourdes – oznajmiła drżącym głosem, wskazując na figurkę stojącą na szafie.

To prawda, dużo chorowałem. Nawet w drugiej klasie, na zalecenie lekarza przerywałem naukę na długo, a później musiałem rok powtórzyć.

Figurka należała do mojej siostry Teresy. Otrzymała ją od ojca chrzestnego. Mając w pamięci słowa mamy, od tej pory zawsze z wdzięcznością stawiałem przy niej w małych flakonikach jakieś kwiaty: fiołki, stokrotki, czy kwitnące gałązki jaśminu, krzewu rosnącego nieopodal domu. Kiedyś przypadkowo potrącona spadła na podłogę, ale ocalała, tylko od tej pory figurka była bez utraconych złożonych rąk Matki Bożej.

Gdy Teresa opuściła dom, figurka powędrowała z nią, a ja o tym zapomniałem. Dopiero gdy odwiedziłem rodzinę siostry w Niemczech, zobaczyłem, że stoi ona w pokoju na półce, na honorowym miejscu.

„Wybuch”

W powojennych latach, gdy rany wojny nie zdołały się jeszcze zabliznić, ziemia kryła wiele niewybuchów i niewypalów, a także innych niebezpiecznych militariów. Jako młodzi chłopcy, którzy wojnę znali tylko z filmów, lubiliśmy te militaria odnajdywać i potajemnie gromadzić. Chodziliśmy po świeżo zoranych polach, gdzie ziemia na odwróconych pługiem skibach odkrywała swoje tajemnice. Ja też zgromadziłem trochę kompletnej, zardzewiałej amunicji, jak i samych łusek. Bardzo byłem ciekawy, co też znaj-

duje się w takim pocisku, że leci na tak dużą odległość.

Siedząc na drewnianych schodach przed wejściem do domu, rozmyślałem, jak dostać się do środka takiego pocisku. Wziąłem więc nabój typu dum-dum, bardzo niebezpieczny, który gdy dotrze do celu powoduje rozległe obrażenia i zacząłem go klepać młotkiem. Po chwili powietrze rozdarł straszny huk, jakby strzelił piorun podczas burzy, a ja zaniemówiłem, będąc w niemym szoku. Cały się trząsnęłam. Z kuchni wybiegła przerażona mama z krzykiem:

– Matko Boska! Co się stało? No mów coś!

A ja nie byłem w stanie wydusić z siebie ani jednego słowa. Mama oglądała mnie, czy nie mam jakichś obrażeń ciała i pewniwszy się, że wszystko jest w porządku, wytarła przepaską na moich policzkach łzy.

Nasze podwórko graniczyło z Posterunkiem Milicji Obywatelskiej, więc odgłos wybuchu wzbudził tam natychmiastowy niepokój. Szybko przybiegł do mnie zdyszany milicjant. Nie zdążył nawet założyć służbowej czapki, ani opinającego mundur, szerokiego pasa.

– Co się tu dzieje! – wrzasnął, patrząc mi w twarz i na przemian do mojego pudełka.

Wystraszony nie odpowiadałem. Milicjant, widząc leżący młotek, domyślił się tego, jak doszło do wybuchu. Przeglądając dokładnie to, co posiadam, czy nie pozostało jeszcze coś niebezpiecznego.

– Tym możesz się bawić. Tylko już tego nie zbieraj – rzekł milicjant. Miałeś dużo szczęścia – dodał kręcąc głową i odszedł.

Skruszony przytaknąłem i postanowiłem to wszystko wyrzucić i więcej już nie gromadzić.

Adam Decowski
Redaktor strony Edward Bolec

Adam Decowski – poeta i satyryk. Urodził się w Sieniawie, mieszka w Rzeszowie. Jest zrzeszony w Związku Literatów Polskich. Swoje utwory zamieszczył w kilkudziesięciu pismach w kraju. Wiele z nich zostało przetłumaczonych na angielski, słowacki, rumuński, czeski, ukraiński i serbski. Opublikował osiem zbiorów wierszy i utworów satyrycznych. U honorowany Odznaką Zasłużony dla Kultury Polskiej.

TWO WORDS TO THE WISE

Robert A. Rothstein
University
of Massachusetts
Amherst
rar@umass.edu

The Polish Father of the Vitamin

February 23 of this year marked the hundredth anniversary of the birth of Kazimierz (or Casimir) Funk, who coined the term *vitamine* (from the Latin word for “life” plus the term “amine” for certain nitrogen-containing organic compounds). His coinage is the source of English “vitamin” and Polish *witamina*. Funk was born in Warsaw, the son of a Jewish dermatologist. He died in 1967 in Albany, N.Y.

The Australian physician and researcher Simon Spedding published an article in 2013 in praise of Funk in the *Australasian Medical Journal* with the punning title “Vitamins are more Funky than Casimir thought.” Spedding explained that based on his study of the diseases beriberi and scurvy, Funk proposed the existence of a family of essential nutrients, each with the power to prevent or cure a specific disease. He laid out his theory in 1912 in an English-language article entitled “The Etiology of the Deficiency Diseases” and expanded on it in 1914 in German in the book *The Vitamins, Their Significance for Physiology and Pathology, with Special Attention to vitaminoses (Beriberi, Scurvy, Pellagra, Rickets) [Die Vitamine, ihre Bedeutung f. d. Physiologie und Pathologie m. besond. Berücks. d. Avitaminosen: (Beriberi, Skorbut, Pellagra Rachitis) and in two subsequent and expanded editions, as well as an English translation of the second edition.]* (“Vitaminosis” [plural “vitaminoses”] means vitamin deficiency.)

Funk’s work led to the discovery of 13 vitamins within 35 years. These include all the known vitamins: the eight-water soluble forms of vitamin B and vitamin C; and the four fat-soluble vitamins A, D, E and K. In 2012 the U.S. Congress officially honored the centenary of Funk’s discovery of the vitamin. A glacier in Antarctica bears his name. He was honored posthumously by being named to the Nutrition Hall of Fame of the American Nutrition Foundation. The Polish Institute of Arts and Sciences of America (PIASA) annually recognizes the outstanding achievements of Polish-American scientists with the Casimir Funk Natural Sciences Award. A Google Doodle honoring Funk features the biochemist with a flask, and nutritious foods such as fish, oranges, mush-

rooms and broccoli floating around him with the letters B1, B2, C and D.

In Poland Funk is one of the scientists listed on the internet channel “Great Poles/Unknown Scientists” (*Wielcy Polacy/Nieznani Wynalazcy*). The word *wynalazca*, from the verb *wynaleźć*, literally means “discoverer” and is often used in the sense of “inventor.” The channel is moderated by the well-known sports journalist Aleksander Roj, who summarizes the accomplishments of each scientist against a background of places where they lived or worked.

Among the “unknown scientists” is the chemist and metallurgist Jan Czochralski (1885-1953), the most frequently cited Polish scholar, who developed a method for producing the semiconductors that nowadays lie at the base of most of our technology. Another “unknown” is Rudolf Weigl (1883-1957), who invented the first effective typhus vaccine. Napoleon Cybulski (1854-1919), was a pioneer of endocrinology, who co-discovered adrenaline. Wojciech świętosławski (1854-1919), was a major figure in physical chemistry. Jan Szczepanik (1872-1926) was called the “the Polish Edison” or “the Leonardo da Vinci from Galicia” for his more than one hundred patents and fifty inventions, which included innovations in weaving, a prototype of television and the first bulletproof vest made entirely of fabric. The vest saved the life of Spanish King Alfonso XIII, but supposedly Archduke Franz Ferdinand turned down the offer of a vest, which might have prevented his assassination in Sarajevo and the ensuing First World War.

Gabriel Narutowicz (1865-1922), the first president of independent Poland (after the First World War), who was assassinated by a right-wing fanatic, is obviously not one of the “unknowns,” but his work in hydraulic engineering, less familiar to Poles, was known throughout Europe, where he supervised the construction of hydroelectric dams. Another scientist-president was Ignacy Mościcki (1867-1946), a specialist in physical chemistry.

Józef Rotblat (1908-2005) was a nuclear physicist who was part of the Manhattan Project that developed the first atom bombs, but ultimately joined the movement against the

spread of nuclear weapons, for which he shared the Nobel Peace Prize in 1995.

The final “unknowns” were the mathematicians Stefan Banach (1892-1945) and Hugo Steinhaus (1887-1972), whose names are attached to many mathematical concepts. Steinhaus was also famous for his aphorisms, called *hugonoty*, a pun on the term Huguenots for French Protestants of the sixteenth and seventeenth centuries. Here are some of the *hugonoty*:

A man who is unhappy in love is like a businessman who keeps on subsidizing a money-losing enterprise so as not to lose what he’s already invested. (*Nieszczęśliwie zakochany jest jak przedsiębiorca, który wciąż dopłaca do deficytowej imprezy, żeby nie stracić tego, co już zapłacił.*)

Why do people study mathematics? To teach mathematics to others. (*Dlaczego ludzie uczą się matematyki? Aby nauczać matematyki innych.*)

Thanks to the spread of education, one can now read, write and publish without ceasing to be illiterate. (*Dzięki rozpowszechnieniu oświaty można dziś czytać, pisać i publikować, nie przestając być analfabetą.*)

Women are men of the feminine gender. (*Kobiety są mężczyznami rodzaju żeńskiego...*)

A computer is nothing but a very proficient idiot. (*Komputer jest nic jak bardzo sprawny idiota.*)

Some children like school so much that they want to stay for their whole life. Scholars are recruited from these infantilists. (*Niektóre dzieci tak lubią szkołę, że chcą w niej zostać przez całe życie. Uczni rekrutują się z tych infantylistów.*)

Finally, a pun based on the Latin saying meaning “money does not stink” (*Pecunia non olet - Polish: pieniądze nie śmierdzą*): *Chevrolet non olet.*

[According to the Roman historian Suetonius, as cited by *Wikipedia*, the Emperor Vespasian reimposed a tax on urine collected in public urinals that had first been instituted by Nero. The urine was used in various chemical processes. When Vespasian’s son complained about the stench, the father showed him a gold coin and asked if its smell offended him. The term for a public urinal in Italian is *vespasiano* and *vespasienne* in French.]

WYSYŁAMY DO POLSKI:

- KWIATY ▪ UPOMINKI ▪ KOSZE
- ZESTAWY SPOŻYWCZE

SPRAW
KOMUŚ
WIELKĄ
RADOŚĆ!

908-352-9100

www.polamerNY.com

POLAMER

NA KAŻDĄ OKAZJĘ Z GWARANTOWANĄ DOSTAWĄ DO DOMU ODBIORCY

25 lat Polski w NATO

25 lat temu, 12 marca 1999 r. Polska stała się członkiem NATO. Po rozwiązaniu Układu Warszawskiego ówczesny sekretarz generalny Sojuszu Północnoatlantyckiego Manfred Wörner, podczas wizyty w Polsce w 1992 roku oświadczył, że „drzwi do NATO są otwarte”. Zaproszenie do sojuszu otrzymały wówczas kraje Europy środkowej i wschodniej, w tym te powstałe po rozpadzie ZSRR. Rok później prezydent Lech Wałęsa w liście do sekretarza zadeklarował, że członkostwo w NATO jest jednym z priorytetów polityki zagranicznej nowego rządu. Polska weszła do sojuszu w marcu 1999 roku wraz z Czechami i Węgrami. Obecność w NATO od 25 lat gwarantuje bezpieczeństwo granic Polski i jej aktywny udział na arenie międzynarodowej.

Przysięga Kościuszki

230 lat temu, 24 marca 1794 roku, na Rynku Głównym w Krakowie Tadeusz Kościuszko złożył uroczystą przysięgę rozpoczynając Insurekcję, która miała przywrócić Polakom wolność. Iskłą do powstania był drugi rozbiór Polski podpisany w 1773 roku, po klęsce obrońców Konstytucji 3 Maja i przystąpieniu króla Stanisława Poniatowskiego do Konfederacji Targowickiej.

Polska utraciła w rozbiorze na rzecz Prus i Rosji ponad 300 tys. km² terytorium. Wielu zwolenników konstytucji musiało emigrować przed represjami. Z

Polski wyjechali wówczas m.in. Hugo Kołłątaj, Ignacy Potocki oraz generał Tadeusz Kościuszko. Osoby te stały się inicjatorami powstania narodowego, które rozpoczęło się dwa lata później w Krakowie. Pod koniec marca 1794 roku do walki wyruszył batalion Czapskiego i Wodzickiego, oddział kawalerii, oddział pikinierów i kosynierów z armatami. Jednym z najważniejszych wydarzeń insurekcji była bitwa pod Racławicami, wygrana przez oddziały polskie. Pomimo odniesionego zwycięstwa nie udało się jednak Kościuszce przebić do Warszawy i ostatecznie powstanie upadło. Insurekcja Kościuszkowska jest uznawana przez historyków za jedną z najważniejszych akcji sprzeciwu wobec okupacji w czasach rozbiorów.

Cisi bohaterowie

80 lat temu, 24 marca 1944 r. w Markowej na Podkarpaciu za ratowanie Żydów życie oddała rodzina Ulmów. Niemcy zamordowali wówczas całą rodzinę oraz sąsiadów, których Ulmowie ukrywali. W masowej egzekucji zginęły dwie córki Goldmannów – Golda Gruenfeld i Lea Didner wraz z dzieckiem, trzech braci Szallów, ich ojciec i jeszcze jeden mężczyzna z rodziny. Następnie rozstrzelano Józefa Ulmę i jego żonę Wiktorię, która była w siódmym miesiącu ciąży. Na końcu zabito dzieci – ośmioletnią Stanisławę, sześcioletnią Barbarę, pięcioletniego Władysława, czteroletniego Franciszka, trzyletniego Antoniego i półtoraroczną Marię. W 1995 r. Wiktoria i Józef Ulmowie zostali uhonorowani tytułem Sprawiedliwych wśród Narodów Świata. W 2016 r. w Markowej powstało Muzeum Polaków Ratujących Żydów im. Rodziny Ulmów. W 2023 r. rodzina została beatyfikowana.

* * *

Pierwsi republikanie

170 lat temu, 20 marca 1854 roku w Ripon w stanie Wisconsin powstała Partia Republikańska, założona przez byłych członków partii Wigów. Partia miała przeciwstawić się rozprzestrzenianiu niewolnictwa na terytoria zachodnie Stanów Zjednoczonych. W lutym 1854 r. wigowie zaczęli spotykać się w górnych stanach środkowo-zachodnich, aby omówić utworzenie nowego ugrupowania, a w marcu tego samego roku ogłosili spotkanie założycielskie. Republikanie szybko zyskali zwolenników na północy kraju, a w 1856 roku ich pierwszy kandydat na prezydenta, John C. Fremont, zwyciężył w 11 z 16 stanów. Do 1860 roku większość południowych stanów stosujących niewolnictwo publicznie groziła secesją, jeśli republikanie wygrają prezydenturę. W listopadzie 1860 roku republikanin Abraham Lincoln wygrał wybory, a sześć tygodni później Karolina Południowa formalnie odłączyła się od Stanów Zjednoczonych. W ciągu kolejnych sześciu tygodni pięć innych południowych stanów poszło w jej ślady i w kwietniu 1861 roku rozpoczęła się wojna domowa, która przyniosła uznanie Partii Republikańskiej jako zwycięzcy. Po wojnie zdominowany przez republikanów Kongres uchwalił poprawki do konstytucji i przyznał równe prawa wszystkim mieszkańcom Południa. Do 1876 roku Partia Republikańska straciła kontrolę nad Południem, ale nadal dominowała na stanowisku prezydenta aż do wyboru Franklina D. Roosevelta w 1933 roku.

* * *

Konstytucja USA

234 lata temu, 4 marca 1789 roku, została uchwalona Konstytucja Stanów Zjednoczonych. Był to pierwszy taki dokument na świecie. Konstytucja została stworzona przez 55 delegatów trzynastu byłych kolonii brytyjskich, którym udało się w latach 1775-1783 wywalczyć niepodległość. Pierwotny projekt tekstu przygotował James Madison z Wirginii. Ustawa miała pomóc w rządzeniu 4 milionami ludzi w 13 stanach, doprowadzić do centralizacji władzy i pozostawić poszczególnym stanom pewną swobodę w podejmowaniu wewnętrznych decyzji. Delegaci ustalili, wszystkie stany będą reprezentowane przez jednakową liczbę ich przedstawicieli w Senacie, natomiast w Izbie Reprezentantów ich liczba będzie zależała od liczby mieszkańców danego stanu. Ustanowiono tym samym Kongres Stanów Zjednoczonych. Obecnie konstytucja z 27 poprawkami, dodawanymi na przestrzeni wieków, służy ponad 300 milionom Amerykanów w 50 stanach. Do Konstytucji Stanów Zjednoczonych odwoływali się autorzy polskiej Konstytucji 3 Maja z 1791 roku, będącej z kolei pierwszym takim dokumentem w Europie.

Debiut Barbie

65 lat temu, 9 marca 1959 roku, podczas nowojorskich targów zabawek zadebiutowała lalka Barbie. Kosztowała wówczas 3 dolary, miała jasny kolor skóry i była brunetką lub blondynką. Barbie została wymyślona przez Ruth Handler, córkę polskich imigrantów żydowskiego pochodzenia, którzy na początku XX wieku osiedli w Stanach Zjednoczonych. Lalka zawdzięcza swoje imię córce Ruth, Barbarze, którego jest zdrobnieniem. Barbie od lat jest numerem jeden wśród zabawek dla dzieci, a z czasem zyskała też popularność wśród kolekcjonerów. Najdroższą w historii lalkę sprzedano za \$302.500. Kwota ta została przeznaczona na badania nad rakiem piersi.

Luna jedzie na Eurowizję

Artystka w maju będzie reprezentować Polskę w 68. Konkursie Piosenki Eurowizji. Jej piosenka została wybrana spośród 212 propozycji. Drugie miejsce w klasyfikacji jury zajęła Justyna Steczkowska z utworem „WITCH-ER Tarohoro”, a trzecie Kaham i „Jesień – Tańcuj”.

Luna, a właściwie Aleksandra Wielgomas, ma 24 lata i studiuje

Artes Liberales na Uniwersytecie Warszawskim. Jest szeroko uzdolniona – śpiewa, gra na skrzypcach i fortepianie, pisze oraz komponuje. Od najmłodszych lat występowała w warszawskich teatrach muzycznych i operze. Jej debiutancka piosenka nosi tytuł „Luna”.

Tegoroczny konkurs Eurowizji odbędzie się w Malmö w Szwecji. Występ Luny zaplanowany jest na 7 maja.

Cleo świętuje 10-lecie kariery

Niedawno artystka zaprezentowała nowy utwór pt. „W nowiu”, który jest zapowiedzią jej albumu CLEO 10, przygotowanego z okazji jubileuszu dziesięciolecia obecności na scenie muzycznej. Premiera jest zaplanowana jeszcze w tym roku.

Artystka zapowiada, że nowy album jest sumą klimatów i brzmień, które towarzyszyły jej produkcjom od 2014 do 2024 roku. „Dla mnie to koniec pewnej epoki i początek zupełnie nowych wyzwań. Zamykam ostatnią dekadę klamrą tego projektu” – pisze Cleo w swoich mediach społecznościowych.

Artystka stała się rozpoznawalna po rozpoczęciu współpracy z Donatanem, z którym nagrała przebój „My Słowianie” oraz wystąpiła na Eurowizji w 2014 roku.

 NewsPix

Nie żyje Tomasz Komenda

W środę 21 lutego w wieku 46 lat zmarł Tomasz Komenda. Niesłusznie skazany za gwałt i zabójstwo 15-latki, spędził w więzieniu 18 lat. Uniewinnienie otrzymał w maju 2018 roku, a w 2021 roku przyznano mu odszkodowanie w wysokości 13 milionów złotych – najwyższe w historii polskiego wymiaru sprawiedliwości.

Jego historia stała się inspiracją do filmu pod tytułem „25 lat niewinności. Sprawa Tomka Komendy” w reżyserii Jana Holoubka, który trafił do kin w 2020 roku. Sam Tomasz Komenda i jego rodzina byli aktywnie zaangażowani w proces powstawania produkcji. Film okazał się wielkim sukcesem. W sumie obejrzało go ponad 711 tysięcy widzów.

Kamila Urzędowska doceniona w Berlinie

Podczas 74. festiwalu filmowego w Berlinie nagrodę European Shooting Stars otrzymała Kamila Urzędowska, gwiazda „Chłopów”. Nagroda ta jest przyznawana wschodzącym gwiazdom kina. Oprócz Polki specjalne wyróżnienie otrzymało także dzieło innych młodych aktorek i aktorów. Jury doceniło występ Kamili Urzędowskiej w produkcji filmowej oraz zwróciło uwagę na jej „niewinność i wytrwałość”.

Światowa premiera „Chłopów” miała miejsce na festiwalu w Toronto we wrześniu 2023 roku. W Polsce pokaz filmu odbył się podczas konkursu głównego 48. Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni. Kamila Urzędowska otrzymała wówczas Kryształową Gwiazdę Elle. Jest także nominowana do Orłów w kategoriach odkrycie roku i najlepsza główna rola kobieca.

 Instagram

Reżyserski debiut Kasi Smutniak

Doceniony na świecie debiutancki film Kasi Smutniak pt. „Mur” trafi niebawem do widzów z Polski.

Tematem przewodnim dokumentu jest mur, który powstał na granicy polsko-białoruskiej. Aktorka zaczęła pracę nad zbieraniem materiałów w sierpniu 2021 roku, na podstawie których powstał najpierw reportaż dla włoskiego programu „Propaganda Live”. Produkcja zdobyła szerokie uznanie we Włoszech. W listopadzie 2023 r. Smutniak otrzymała nagrodę za reżyserię na międzynarodowym festi-

walu w Terni, dedykowanym dialogowi między narodami i religiami. Tytułowy mur i związane z nim kontrowersje stały się pretekstem do zestawienia w filmie dwóch perspektyw: współczesnej oraz historycznej, przeplatanej rodzinną historią. W produkcji wystąpili aktywiści, przedstawiciele Straży Granicznej, tata i babcia Kasi Smutniak oraz jej rodzina, mieszkająca na wsi przy granicy ukraińskiej.

Film nie będzie wyświetlany w kinach w tradycyjny sposób. Chcąc dotrzeć do szerszego grona, reżyserka będzie spotykać się z widzami podczas projekcji oraz organizować debaty.

 Instagram

 KALENDARIUM**9 marca (sobota)****SALEM**

Szkoła Języka Polskiego we współpracy z Teatrem Polskim z Bostonu zaprasza na **wieczór muzyki, rozrywki i satyry** pt. „Ladies contra Gentlemen”, który odbędzie się przy 34 St Peter St, Salem, MA 01970, o 7pm. Bilety: dorośli – \$25 (wcześniejszy zakup) lub \$30 (zakup przy wejściu), młodzież od lat 13-\$15. Wcześniejszy zakup biletów jest możliwy stacjonarnie w polskich sklepach Euromart w Dorchester i Polonus w Salem oraz telefonicznie (617-710-1005). W cenie biletu przekąska, lampka wina lub piwo, napije i deser. Dochód z imprezy zostanie przeznaczony na wsparcie polskiej szkoły oraz sanktuarium. Więcej informacji pod numerem telefonu wskazanym powyżej.

INDIAN ORCHARD

Kościół Niepokalanego Poczęcia NMP zaprasza na **polski obiad**. Wydarzenie odbędzie się na terenie kościoła (25 Parker St, Indian Orchard, MA 01151) w godz. 3pm-6pm. Cena: \$20 za talerz obiadowy. W menu kuchnia polska – pierogi, kapusta, gołąbki, kiełbasa i chleb. Będzie możliwość zjedzenia posiłku na miejscu lub zakupu na wynos. Więcej informacji i bilety: 413-222-6229, 413-427-5846 lub 413-247-9464.

10 marca (niedziela)**WORCESTER**

Klub Biały Orzeł zaprasza na **spotkanie** z okazji dnia Świętego Patryka. Wydarzenie odbędzie się w siedzibie klubu (118 Green St., Worcester, MA 01604) o godz. 3pm. W programie posiłek – kanapki z peklowaną wołowiną. Więcej informacji: 508-753-9612.

15 marca (piątek)**INDIAN ORCHARD**

Kościół Niepokalanego Poczęcia NMP zaprasza na **kolację na wynos**. Wydarzenie odbędzie się na terenie kościoła (25 Parker St, Indian Orchard, MA 01151) w godz. 5pm – 7pm. Cena: \$20. W menu pieczona ryba, ziemniaki i domowa sałatka coleslaw. Bilety można zakupić osobiście po mszach św. w soboty i niedziele lub telefonicznie: 413-265-0575, 413-265-0673 lub 413-543-1434.

16 marca (piątek)**WORCESTER**

Diecezja Worcester zaprasza na coroczną **konferencję** dla mężczyzn katolików. To już 23 edycja spotkań. Wydarzenie odbędzie się w DCU Center (50 Foster St, Worcester, MA 01608) o 7:30 am. W programie wystąpienia gości, lunch, spowiedź, adoracja oraz msza święta na zakończenie konferencji (o godz. 4:00 pm). Bilety w cenie od \$30 do \$60. Więcej informacji: cathmenworc.com lub cathmenworc@gmail.com.

21 marca (środa)**WAKEFIELD**

Centrum Uzdrawiania im. Łazarza zaprasza na **spotkanie** z Ivanem Dragicevicem, znany ze swojej proroczej wizji w Medjugorje. Wydarzenie odbędzie się w siedzibie Centrum (47 Butler Ave, Wakefield, MA 01880). W programie różaniec, msza św. oraz wystąpienie gościa. Więcej informacji: www.healingshrine.org, 781-245-2711.

LUDLOW

Polska Narodowa Unia Kredytowa zaprasza na doroczny **lunch** z okazji dnia św. Józefa. Wydarzenie odbędzie się w siedzibie klubu Polish American Citizen's Club (355 East St, Ludlow, MA 01056) o godz. 12pm. W programie pyszne jedzenie, rozmowy i losowanie nagrody – lodówki przenośnej YETI. Więcej informacji i rezerwacje: zgrasakis@pncu.com.

23-24 marca**BOSTON**

Szkoła Języka Polskiego im. Św. Jana Pawła II i parafia Matki Boskiej Częstochowskiej zapraszają na **wystawę** pt. „Śmierć za człowieczeństwo – Rodzina Ulmów”, pod patronatem honorowym Konsulatu Generalnego RP w Nowym Jorku. Prace można oglądać w sali pod kościołem (655 Dorchester Ave., Boston, MA 02127). Wystawa została przygotowana przez IPN w Rzeszowie i przedstawia losy rodziny Ulmów. Więcej informacji: 617-464-2485.

24 marca (niedziela)**WEBSTER**

The Webster Dudley Business Alliance zaprasza na **charytatywną zbiórkę funduszy** połączoną z występami najlepszych lokalnych komików. Wydarzenie odbędzie się w siedzibie Klubu PACC (37 Harris St, Webster, MA 01570) o godz. 7:00 pm. Bilety: \$25. W programie loterie i aukcje. Więcej informacji i rezerwacje: funny4funds.com/events lub 860-933-5712.

WEBSTER

Klub PACC zaprasza na wspólną **grę w bingo**. Wydarzenie odbędzie się w siedzibie Klubu (37 Harris St, Webster, MA 01570) o godz. 1:00 pm. Bilety: dorośli – \$35 (wcześniejszy zakup) lub \$40 (zakup przy wejściu), rezerwacja stolika: \$280. W cenie książka z kartami do gry w bingo i udział w loterii. Do wygrania dziesięć designerskich toreb. W pro-

gramie również konkursy na najładniejszy stolik i kapeluszek wielkanocny oraz możliwość zakupu charytatywnego wsparcia lokalnych banków żywności. Więcej informacji i rezerwacje: dudleywomansclub@gmail.com lub www.dudleywomansclub.org/pocketbingo.

28 marca (czwartek)**BOSTON**

Polish American Citizens Club zaprasza na **warsztaty malowania pisanek**. Wydarzenie odbędzie się w siedzibie klubu (82 Boston St, Boston, MA 02125) w godz. 6pm-8pm. Cena: \$40. W cenie materiały, wskazówki ekspertów i specjalny upominek. Więcej informacji: 617-436-2786.

20 kwietnia (sobota)**BOSTON**

Szkoła Języka Polskiego im. Św. Jana Pawła II i Parafia Matki Boskiej Częstochowskiej zapraszają na **wieczór autorski** z prof. Janem Markiem Chodakiewiczem – historykiem, pisarzem oraz analitykiem polityki krajowej i światowej. Wydarzenie odbędzie się w centrum parafialnym (655 Dorchester Ave., Boston, MA 02127) o godz. 6pm. W programie

ZWRÓĆ UWAGĘ!**KONCERTY MARYLI RODOWICZ**

Już niebawem dla polskiej publiczności zagra Maryla Rodowicz. Koncerty w ramach trasy koncertowej „Małgośka Forever” odbędą się:

- ➔ **19 kwietnia** – Melrose Ballroom, Queens, NY
  - ➔ **20 kwietnia** – Memorial Auditorium Montclair State University, Montclair, NJ
  - ➔ **21 kwietnia** – New Britain High School, New Britain, CT.
- Bilety i więcej informacji na stronie www.mojbilet.com.

FESTIWAL MAŁEJ POLSKI

W tym roku odbędzie się 11. edycja Festiwalu Małej Polski, który co roku przyciąga do polskiej dzielnicy New Britain prawdziwe tłumy! Festiwal odbędzie się:

- ➔ **9 czerwca** – Broad Street, New Britain, CT
- Więcej informacji na stronie: www.littlepolandfest.com

wykład, sesja pytań oraz możliwość zakupu książek autorstwa profesora. Wstęp płatny. Więcej informacji: 617-464-2485.

WEBSTER

Klub PACC zaprasza na **obchody Dnia Ziemi** połączone ze wspólnym sprzątnięciem. Wydarzenie odbędzie się w siedzibie Klubu PACC (37 Harris St, Webster, MA 01570). Więcej informacji wkrótce na profilu organizatora: www.facebook.com/paccowebster.

21-24 i 28 kwietnia**DUDLEY**

Parafia Św. Andrzeja Boboli zaprasza na **re-kolekcje** dla Polonii prowadzone przez ks. Józefa Niżnika - świadka objawień Św. Andrzeja. Spotkania będą odbywały się w na terenie parafii (54 W Main St., Dudley, MA 01571) o godz. 9am i 6pm. Specjalna msza św. z poświęceniem figury św. Andrzeja Boboli i zawierzenie Polonii Patronowi Polski odbędzie się 28 kwietnia o godz. 12pm. Więcej informacji: 508-943-5633.

WYDARZENIA CYKLICZNE**Każdy czwartek****CHICOPEE**

Polskie Centrum we współpracy z Elms College zapraszają na **kurs języka i kultury polskiej**. Zajęcia będą odbywały się w czwartki w Elms College Lyons Centre, LC 107 (291 Springfield St., Chicopee, MA 01013) w godz. 6pm-8pm. Celem zajęć jest rozwijanie umiejętności posługiwania się językiem. Więcej informacji: Centrum Polskie 413-537-1732 lub Elms College 413-265-2314.

Każda sobota**WEBSTER**

Klub PACC zaprasza w każdą sobotę **imprezę taneczną** pod hasłem „Saturday Night”. Wydarzenie odbywa się w siedzibie Klubu (37 Harris St, Webster, MA 01002). Drzwi otwarte od godz. 5pm, DJ Kraje gra od godz. 8 pm. Wstęp wolny. Więcej informacji: www.facebook.com/paccowebster.

Każda niedziela**WORCESTER**

Parafia Matki Bożej Częstochowskiej zaprasza na **kurs wiary** w języku polskim. Spotkania będą miały miejsce w dolnej sali na plebanii przy parafii (34 Ward Street, Worcester, MA 01610) o godz. 5:00 pm. Podczas spotkań uczestnicy będą mieli okazję poznawać wiarę katolicką, zadawać pytania i wypowiadać się na poruszane tematy. Zapisy i informacje: 508-410-6064 lub alpha@olcworcester.com.

Zapraszamy Czytelników i organizacje do przesyłania informacji o wydarzeniach polonijnych organizowanych przez Was lub w Waszej okolicy na adres: alicja.debek@whiteeaglenews.com. Wpisy w kalendarzu polonijnym w „Białym Orle” są bezpłatne.

REPREZENTACJA PRZED IRS'em w języku POLSKIM

audyty • błędne naliczenia • windykacje • zajęcia majątku

Nie podejmuj walki z IRS samemu. Potrzebujesz pomocy? Zadzwoń!

Barbara Mrozik, E.A. - Enrolled Agent
MÓWIĘ PO POLSKU, pracujemy w każdym stanie USA!
 Enrolled Agent jest najwyższym poziomem certyfikacji udzielanej przez amerykański Urząd Skarbowy
 ☎ 203-301-0555 📠 203-515-5709 ✉ mgrouptax@gmail.com

Ponad 10 lat doświadczenia!

NIERUCHOMOŚCI NA FLORYDZIE

oraz przy słynnym Źródleku Młodości (Warm Mineral Springs)

KUPNO - SPRZEDAŻ - DOMY - DZIAŁKI

• SARASOTA • NORTH PORT • VENICE • PORT CHARLOTTE

13 LAT DOŚWIADCZENIA NA LOKALNYM RYNKU

Agata Bulanda PA preferred **SHORE**

Realtor – Notary Public

50 S. Lemon Ave. Ste 302, Sarasota, FL 34236 **MÓWIĘ PO POLSKU**
 Biuro: 941-999-1179, cell 941-323-6519
 agatabulanda@msn.com
 www.agatabulanda.com

AMERYKAŃSKA CZĘSTOCHOWA
 DUCHOWA STOLICA POLONII

THE NATIONAL SHRINE OF OUR LADY OF CZESTOCHOWA
 654 FERRY ROAD, PO BOX 2049, DOYLESTOWN, PA 18901
 TEL. 215-345-0600 EMAIL: INFO@CZESTOCHOWA.US
 WWW.CZESTOCHOWA.US

WAKACJE NA FLORYDZIE?

DO WYNAJĘCIA CONDO w New Port Richey, FL

- 2 sypialnie, 2 łazienki, 1100 sq ft
- Min. 1 tydzień, \$1000 tygodniowo.
- Mieszkanie położone 5 minut od plaży
- Basen i jacuzzi na terenie kompleksu mieszkaniowego

774-230-4893
jansudyka@yahoo.com

We invite you to visit us!

The American Institute of Polish Culture, Inc.
 Phone: 305.864.2349
 e-mail: info@ampolstitute.org
 www.ampolstitute.org

Honorary Consulate of the Republic of Poland

Blanka A. Rosenstiel, Honorary Consul
 Phone: 305.866.0077
 e-mail: polconsulfl@yahoo.com

Chopin Foundation of the United States, Inc.

Phone: 305.868.0624
 e-mail: info@chopin.org
 www.chopin.org
 Competitions • Concerts • Scholarships

1440 79 th Street Causeway, Suite 117, Miami, Florida 33141

Sprawdź, czy jesteś uprawniony do pomocy finansowej Medicare – MSP!

Od 1 marca obowiązują wyższe limity dochodu, aby zakwalifikować się na Program Oszczędnościowy – pomoc finansową do Medicare. Wiele osób ubezpieczonych w Medicare jest uprawnionych do rządowo-stanowej pomocy finansowej, ale nie jest to automatyczny program i wielu beneficjentów o tej pomocy nie wie lub z góry zakłada, że pomoc im się nie należy, co jest błędem i stratą pieniędzy.

Limity dochodu w CT są wysokie, warto więc sprawdzić, czy w tym roku się Państwo kwalifikujecie, aby zaoszczędzić na dopłatach do składek, rachunków medycznych i leków.

➔ Wystarczy złożyć aplikację, a do zakwalifikowania się w CT brany pod uwagę jest tylko miesięczny dochód brutto, bez względu na posiadane oszczędności.

➔ Aplikacje można składać przez cały rok, w przeciwieństwie do zapisów do obowiązkowego ubezpieczenia Medicare.

➔ Dodatkowym warunkiem, jaki należy spełniać, poza ubezpieczeniem lub uprawnieniem do Medicare, to posiadanie Zielonej Karty minimum 5 lat.

➔ Osoby, które posiadają Zieloną Kartę min. 5 lat i nigdy nie pracowały w USA lub nie pracowały 10 lat, również mogą i powinny zapisać się do ubezpieczenia Medicare.

Dostępne są różne poziomy pomocy, w zależności od dochodów. Osoby o niższych dochodach otrzymują więcej pomocy w zakresie kosztów Medicare. Jeśli dochód stanowi wynagrodzenie, tylko połowa dochodu brutto jest brana pod uwagę.

QMB:

1 osoba: \$2,649/ miesiąc
Małżeństwo: \$3,595/ miesiąc

QMB – całkowita pomoc finansowa do Medicare; szara karta CONNECT

Wszystkie koszty ubezpieczenia przejmuje program, który pomaga opłacić składki Medicare Część A (ubezpieczenie szpitalne) i / lub Medicare Part B (ubezpieczenie medyczne).

Prawo federalne chroni Cię przed „zbilansowanym rachunkiem” lub rachunkami za usługi Medicare Część A i B, jeśli usługodawca wyrazi zgodę na leczenie, niezależnie od tego, czy jest świadczeniodawcą Medicaid, czy nie.

SLMB:
1 osoba: \$2,900/ miesiąc
Małżeństwo: \$3,935/ miesiąc
ALMB:
1 osoba: \$3,088/ miesiąc
Małżeństwo: \$4,191/ miesiąc

SLMB i ALMB kwalifikuje do częściowej pomocy finansowej, która zapłaci za państwa składki Części B Medicare oraz pomoże w opłaceniu leków na receptę – Extra Help

Przykład 1.

Państwo Nowakowie ukończyli 65 lat, są zarejestrowani w Medicare Część A, nadal pracują i nie pobierają emerytury. Jeśli ich przychód brutto nie przekroczy \$87,000/rok, otrzymają całkowitą pomoc finansową do Medicare poziom QMB; czyli nie będą płacić miesięcznej składki za Part B (w roku 2024 wynosi \$174.70/miesiąc) i rachunków medycznych, a maksymalny koszt leków wyniesie \$11.20/lek lub mniej.

Przykład 2.

Pani Zofia jest na emeryturze i jej miesięczna amerykańska emerytura brutto, wraz z polską emeryturą i funduszem z pracy, wynosi \$2,645 – również pani Zofia może otrzymać QMB całkowitą pomoc finansową do Medicare.

Przykład 3.

Pan Jerzy jest na rencie inwalidzkiej od 3 lat i otrzymuje z tego tytułu brutto

\$1,400/miesiąc, dodatkowo żona pana Jerzego pracuje, ale nie ma 65 lat; jej dochód brutto z pracy wynosi \$649/tydzień, czyli ich łączny przychód miesięczny wynosi \$4,190.

Pan Jerzy otrzyma ALMB – częściową pomoc finansową, czyli zwrot opłaty za składkę Part B – \$174.70/miesiąc, jak również dopłatę do leków. Nadal jednak będzie płacił rachunki medyczne (co-pays).

Informacje na temat Medicaid oraz innych programów pomocowych można również uzyskać dzwoniąc lub odwiedzając Stanowe Biuro Pomocy Medycznej Medicaid.

Nazwy tych programów i sposoby ich działania mogą się różnić w zależności od stanu.

Zadzwoń, aby sprawdzić czy się kwalifikujesz, nawet jeżeli nie jesteś pewien.

Upewnij się, że znasz swoje prawa i zabezpieczenia w programie oszczędnościowym do Medicare.

Po pierwsze: programy są dostępne dla wszystkich kwalifikujących się osób

korzystających z Medicare, a nie tylko dla osób zapisanych do niektórych planów.

Plany Medicare Advantage oferują pomoc beneficjentom przy składaniu wniosku MSP, ale tej pomocy nie należy opisywać jako świadczenia uzupełniającego lub planu Medicare Advantage „bez składki”.

Wszystkie osoby korzystające z Medicare mogą ubiegać się o MSP i mogą skontaktować się ze swoim lokalnym departamentem stanowym, jeśli potrzebują pomocy przy składaniu wniosku.

Po drugie: jeśli jesteś zapisany do programu Qualified Medicare Beneficiary (QMB), usługodawcy w stanie CT, którzy akceptują szarą kartę Connect oraz Medicare lub którzy są w sieci Twojego Planu Medicare Advantage, nie mogą obciążać Cię kosztami udziału własnego Medicare, opłat współubezpieczeniowych ani współpłaty.

Usługodawcy, którzy naruszają przepisy i niewłaściwie rozliczają pacjentów, mogą podlegać karom.

Jeśli posiadasz QMB i twój lekarz obciąża cię za usługi, przypomnij im, że masz QMB MSP i nie powinieneś być rozliczany (chyba że znajdujesz się w stanie, który nakłada niewielkie dopłaty do Medicaid).

Jeśli usługodawca stale wystawia Ci rachunki pomimo wpisu QMB, zadzwoń do lokalnego Senior Medicare Patrol (SMP). SMP pomagają beneficjentom Medicare, ich rodzinom i opiekunom w zapobieganiu, wykrywaniu i zgłaszaniu oszustw, błędów i nadużyć w opiece zdrowotnej.

Opieka zdrowotna jest jednym z największych problemów i wydatków, z jakimi borykają się seniorzy!

Uzyskanie profesjonalnej porady jest bardzo istotne, ponieważ, poza przepisami federalnymi każdy stan ma inne zasady, a właściwe zrozumienie i spełnienie wymagań pomoże Państwu uniknąć podstawowych błędów i zaoszczędzić pieniądze.

BEZPŁATNIE odpowiem na wszelkie pytania i wątpliwości związane z Medicare, uzyskaniem pomocy oraz planowaniem emerytalnym.

Zapraszam – tel. 860. 997.3054 | ola_mroz@yahoo.com

Aleksandra Mroz – Licencjonowany Specjalista Ubezpieczeń Medycznych w CT, MA, RI, SC

185 Silas Deane Hwy., Wethersfield, CT

FLORYDA: Cape Coral, Fort Myers, Naples i okolice

Jones & Co. Realty

Vito Kostrzewski - Realtor

Ich spreche deutsch/mówię po polsku!

1342 Colonial Blvd., H-59
Fort Myers, FL 33907

Mobile: 239-910-5400
Office: 239-415-5881
Fax: 877-329-8486
vitorealtor@vitofl.com

www.FloridaHomeParadise.com

Gary L. Bridgman, Attorney

Death and Taxes inevitable? Perhaps not.

Consider an experienced tax attorney with over 35 years experience in income and estate tax matters: planning, audits, appeals and litigation.

100 Mechanic Street, #80 Southbridge, MA 01550
Phone: 508-765-7085, Fax: 508-765-1238
Email: gbridgman@earthlink.net, http://www.gbridgman.com/

We offer competitive pricing for tax return preparation and do not charge for consultation and review of your prior year's tax returns.

Szukaj kiełbas i innych wyrobów marki **BLUE SEAL** w lokalnych sklepach spożywczych i supermarketach bądź odwiedź nasz sklep firmowy w Chicopee, MA!

Zapraszamy od poniedziałku do piątku od 7 am do 3:30 pm
**19 Sitarz Avenue,
Chicopee, Massachusetts**

Zamówienia:
1-800-924-6328
Dodatkowe informacje:
www.bluesealkielbasa.com

Nie przepłacaj za przybycie w wielkim stylu!

**Wesela • Randki • Bale
Wydarzenia sportowe
Transport z lotniska 24/7
Spotkania biznesowe...
i wiele innych!**

Euro KK
Limo, Inc.

 508-943-1731 eurokklimo@gmail.com
121 Worcester Rd., Webster, MA 01570
www.facebook.com/kklimousines

Nasza infolinia jest czynna **24/7**

BIZNES PROWADZONY PRZEZ KOBIETY

WHEN EASTER ENDS THE PARTY BEGINS!

AWARD-WINNING GIN FROM POLAND

FOLLOW US ON

